

ŠVP
POLYGRAFIE

Obor vzdělávání

POLYGRAFIE
34-41-M/01

Denní studium
Platný od 1. 9. 2022
počínaje 1. ročníkem

Obsah

1	Identifikační údaje	4
2	Charakteristika vzdělávacího programu.....	5
2.1	Identifikační údaje oboru	5
2.2	Profil absolventa	5
2.3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	11
2.4	Materiální a personální zajištění výuky v daném ŠVP a oboru vzdělání	15
2.5	Spolupráce se sociálními partnery	16
3	Učební plán	17
3.1	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP.....	17
3.2	Ročníkový plán	18
3.3	Podmínky realizace ŠVP	20
4	Učební osnovy.....	22
4.1	Jazykové vzdělávání, estetické vzdělávání.....	22
4.1.1	Český jazyk a literatura	22
4.1.2	Cizí jazyky	44
4.1.2.1	Anglický jazyk	49
4.1.2.2	Německý jazyk	55
4.1.2.3	Seminář z anglického jazyka.....	62
4.2	Společenskovední vzdělávání.....	69
4.2.1	Základy společenských věd	70
4.2.2	Dějepis	77
4.3	Přírodovědné vzdělávání	84
4.3.1	Fyzika.....	85
4.3.2	Aplikovaná fyzika.....	94
4.3.3	Chemie	97
4.3.4	Aplikovaná chemie	101
4.3.5	Biologie a ekologie	104
4.4	Matematické vzdělávání.....	110
4.4.1	Matematika	110
4.4.2	Seminář z matematiky	121
4.5	Vzdělávání pro zdraví	126
4.5.1	Tělesná výchova	126
4.6	Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích.....	140
4.6.1	Informační a komunikační technologie.....	140
4.7	Ekonomické vzdělávání	148
4.7.1	Ekonomika.....	148
4.7.2	Profesní komunikace	156
4.7.3	Marketing a management	161
4.7.4	Podnikatelská činnost	168
4.8	Odborné vzdělávání	172
4.8.1	Kulturně historická a výrobní příprava	173
4.8.1.1	Odborné kreslení	173
4.8.1.2	Dějiny výtvarné kultury a polygrafie	180

4.8.1.3 Typografie	185
4.8.2 Technická a technologická příprava	193
4.8.2.1 Grafická příprava	193
4.8.2.2 Úvod do polygrafie	203
4.8.2.3 Příprava a řízení výroby	209
4.8.3 Technologické procesy a materiály	216
4.8.3.1 Předtisková příprava	216
4.8.3.2 Tiskové techniky	225
4.8.3.3 Dokončovací zpracování	234
4.8.3.4 Technologie materiálů	242
5 Vzdělávání a integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	248
6 Hodnocení a autoevaluace školy	250

1 Identifikační údaje

Škola

Název školy	Albrechtova střední škola, Český Těšín, příspěvková organizace
REDIZO	600171213
IČ	00577235
Adresa školy	737 01 Český Těšín, Tyršova 2/611
Ředitel	Mgr. Pavel Cieslar, MBA
Hlavní koordinátor	Mgr. Martina Bojdová
Kontakty	
Telefon	558 425 200
E-mail	skola@albrechtovastredni.cz
Www	https://www.albrechtovastredni.cz

Zřizovatel

Název	Moravskoslezský kraj
IČ	70890692
Kontakt	
Adresa	702 18 Ostrava, ul. 28. října 117
Telefon	595 622 222
Fax	595 622 126
E-mail	posta@kr-moravskoslezsky.cz
Www	https://www.msk.cz

Obor

Název oboru	Polygrafie
Kód	34-41-M/01
Název ŠVP	Polygrafie
Stupeň vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kvalifikační úroveň	EQF 4
Délka studia	4 roky
Forma studia	denní forma vzdělávání
Platnost	od 1. 9. 2022 počínaje 1. ročníkem

2 Charakteristika vzdělávacího programu

2.1 Identifikační údaje oboru

Název oboru	Polygrafie
Kód	34-41-M/01
Název ŠVP	Polygrafie
Stupeň vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kvalifikační úroveň	EQF 4
Délka studia	4 roky
Forma studia	denní forma vzdělávání
Platnost	od 1. 9. 2022 počínaje 1. ročníkem

2.2 Profil absolventa

Pracovní uplatnění absolventa

Absolvent školního vzdělávacího programu **Polygrafie** disponuje kompetencemi pro výkon práce ve středních technickohospodářských funkcích v oblasti polygrafického průmyslu. Příprava ve studijním oboru **34-41-M/01 Polygrafie** vytváří předpoklady k tomu, aby absolvent prokázal schopnost rychle se přizpůsobit charakteru činností ve všech firmách a institucích, které se zabývají výrobou tiskovin nebo na její výrobě participují.

Absolvent najde uplatnění v odděleních příjmu zakázek a přípravy výroby v tiskárně, jako produkční v reklamních agenturách, technický redaktor v nakladatelstvích a vydavatelstvích. Disponuje vědomostmi a dovednostmi pro pozici obchodního zástupce, vedoucího zásobování, dispečera nebo vedoucího výroby v tiskárně. Najde uplatnění v oblasti marketingu, odbytu a kontaktu se zákazníky při získávání zakázek.

Absolventi, kteří úspěšně vykonali maturitní zkoušku, se mohou ucházet o studium na vyšších odborných školách a na vysokých školách.

Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotní;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;

- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

d) Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat vhodně s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi, tzn. že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je popsat a využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. že absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace;

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Odborné kompetence

a) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.);
- rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

b) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

c) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

d) Orientovat se v organizační struktuře polygrafického průmyslu, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- uvedli finální výrobky v polygrafické výrobě;
- orientovali se v organizační struktuře podniků zabývajících se výrobou tiskovin včetně těch, které pro výrobu připravují podklady nebo na výrobě participují;

- popsali vývoj v oblasti polygrafie, spolupracovali při zavádění nových technologií a materiálů do výroby a toto zavádění prosazovali;
- uvedli stroje a zařízení používané v polygrafické výrobě a orientovali se v jejich technických, kapacitních i ekonomických parametrech;

e) Připravit a provádět technologické procesy, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- připravili technické a technologické dokumenty pro výrobu nejrůznějších typů zakázek, stanovili a řídili technologické postupy ve výrobních odděleních na dílčích úsecích polygrafické výroby;
- prováděli produkční výpočty související s technologickými procesy výroby tiskovin nebo jiných grafických produktů;
- osvojili si principy počítačových systémů pro grafickou a předtiskovou přípravu, tiskových strojů a zařízení pro dokončovací zpracování a dovedli posoudit efektivitu jejich využití;
- posoudili použitelnost polygrafických materiálů a spočítali jejich spotřebu na jednotlivé zakázky i daná plánovací období;
- posoudili kvalitu textových a obrazových podkladů pro tisk nebo jiné technologické využití;
- osvojili si principy zpracování textových a obrazových předloh pro tisk nebo jiné technologické využití pomocí grafických počítačových programů na platformě Mac i PC;
- naplánovali zakázkovou náplň pro dané technologické vybavení a analyzovali využívání jeho kapacity;
- organizovali a řídili výrobní činnosti na dílčích úsecích polygrafické výroby ve fázích zpracování podkladů pro tisk nebo jiné technologické využití, tisku a dokončovacího zpracování;
- osvojili si problematiku logistiky v rámci polygrafické výroby i ve spolupráci mezi dodavatelskými a odběratelskými organizacemi;
- orientovali se v procesech přípravy tiskovin nebo jiných grafických produktů ve vydavatelstvích

f) Řídit a kontrolovat technologické procesy, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- prováděli kontrolu a vyhodnocení kvality na všech dílčích úsecích polygrafické výroby včetně návrhů na změny v řízení kvality;
- posoudili grafickou úroveň tiskovin nebo jiných grafických produktů a kvalifikovaně prosazovali její vysokou úroveň;
- na základě znalosti výstupů polygrafického průmyslu kvalifikovaně posoudili kvalitu jednotlivých technologických postupů a jejich meziproduktů a zhodnotili kvalitu výsledného produktu.

2.3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Podmínky pro přijetí ke studiu

Přijímání do 1. ročníku vzdělávání se řídí § 60 zákona č. 561/2004 Sb. (Školský zákon), v platném znění a vyhláškou č. 671/2004 Sb., v platném znění, kterou se stanoví podrobnosti organizace přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách.

Do 1. ročníku studijního oboru **polygrafie** jsou přijímáni uchazeči, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky a kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí.

Podmínky přijímacího řízení pro daný školní rok stanoví ředitel školy a zveřejní je na veřejně přístupném místě v budově školy a způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Zdravotní způsobilost

Předpokladem pro přijetí uchazeče ke vzdělávání je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče pro daný obor vzdělání, což dokládají uchazeči potvrzením praktického lékaře na přihlášce ke studiu ve střední škole.

Celkové pojetí vzdělávání ve školním vzdělávacím programu

Školní vzdělávací program **Polygrafie** se uskutečňuje podle rámcového vzdělávacího programu **34-41-M/01 Polygrafie**, což je ministerstvem školství schválený pedagogický dokument, který vymezuje závazné požadavky na vzdělávání žáků tohoto oboru.

Základním cílem vzdělávání je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský a pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák v přiměřené míře naplnil čtyři základní cíle vzdělávání, tj. učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně.

Cílem školního vzdělávacího programu je rozvoj základních myšlenkových operací žáků, jejich paměti a schopnosti koncentrace, osvojení si poznatků, pracovních postupů a nástrojů pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění na trhu práce. Směřuje k adaptabilitě žáků na nové podmínky, k zodpovědnému, cílevědomému a pečlivému přístupu žáků k týmové i samostatné práci. V příznivém klimatu školy se žáci učí žít s ostatními, spolupracovat s nimi a podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo. Neopomenutelným cílem vzdělávání na naší škole je vést žáky k tomu, aby respektovali život jako nejvyšší hodnotu, aby měli úctu k živé i neživé přírodě, aby chránili a zlepšovali životní prostředí a pochopili globální problémy lidstva. Vedeme žáky k slušnému a odpovědnému chování, aby se ve vztahu k jiným lidem oprostili od predsudků, xenofobie, intolerance, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti.

Organizace výuky

Jedná se o čtyřleté studium ukončené maturitní zkouškou, proto je ze všeobecně vzdělávacích předmětů kladen velký důraz na výuku českého jazyka a angličtiny.

Metody výuky, které naplňují základní cíle, odpovídají potřebám žáků. Převažují metody aktivizující, při kterých je žák při získávání vědomostí a dovedností nucen vyvinout vlastní úsilí.

Metody jsou voleny s ohledem na výsledky vzdělávání, kterých se má dosáhnout. Učitelé volí své metody podle svých potřeb a zkušeností a s ohledem na charakter vyučovaného předmětu. Uplatňují vhodnou motivaci, která stimuluje práci žáků. Důraz je kladen na podporu samostatné práce žáků, na osobní zodpovědnost, schopnost kooperace a týmové práce. Jsou

zadávány referáty, prezentace, je prováděno společné hodnocení a analýza výsledků. (Konkrétní metody a formy výuky jsou uvedeny u učebních plánů jednotlivých předmětů.)

Důležitou složkou teoretické výuky je využívání názorných pomůcek, které žákovi usnadňují pochopení učiva (interaktivní tabule, dataprojektor, vzorky, nástěnné obrazy, mapy, zvukové nahrávky, instruktážní a výukové video apod.).

Pro žáky tohoto oboru je důležité dobře ovládat práci na počítači, zejména grafické programy. Žáci využívají dvě počítačové učebny vybavené odborným softwarem.

Velký důraz je kladen na vytváření mezipředmětových vazeb, které rozšiřují klíčové kompetence žáka. Součástí výuky jsou besedy s odborníky, odborné exkurze, návštěvy filmových a divadelních představení, soutěže a různé formy zapojení žáků do prezentačních akcí školy.

Velký důraz je v průběhu celého studia kladen na jazykové vzdělávání a na propojení všeobecného a odborného vzdělávání a propojení výuky s praxí. Po celé čtyři roky žáci rozvíjejí své kompetence v oblasti mateřského jazyka a dvou cizích jazyků. Navazují na výuku cizího jazyka na základní škole (anglický jazyk) a od 1. ročníku střední školy se učí jako druhý cizí jazyk německý. Ve třetím a čtvrtém ročníku rozvíjejí žáci své jazykové kompetence ve volitelném semináři z jednoho cizího jazyka (z anglického). Žáci, kteří dosahují výborných jazykových dovedností, se účastní jazykových soutěží a olympiád.

Významný je rozvoj komunikativních dovedností, a to jak v hodinách všeobecných předmětů (zejména českého jazyka a literatury), tak i v předmětech ekonomických (podnikatelská činnost, ekonomika) a odborných.

Získávání praktických dovedností nutných pro uplatnění na trhu práce je realizováno zejména v předmětech příprava a řízení výroby, předtisková příprava, tiskové techniky, dokončovací zpracování a praktická cvičení. Žáci prezentují své dovednosti a znalosti na Dnu otevřených dveří školy a na dalších prezentačních akcích oboru.

Odborná praxe je realizována ve 2. a 3. ročníku v rozsahu dvou týdnů, a to ve významných tiskařských podnicích regionu a v polygrafických studiích. Kromě toho se žáci účastní během studia odborných exkurzí do tiskařských podniků, papíren apod.

Realizace průřezových témat

Realizace průřezových témat je nedílnou součástí koncepce školy a projevuje se v běžném každodenním životě školy, při zapojení do konkrétních školních aktivit a projektů a průběžně ve výuce jednotlivých předmětů.

Téma *Občan v demokratické společnosti* napomáhá rozvoji sociálních kompetencí žáků. Je realizováno všemi vyučujícími při formování postojů žáků při vytváření třídního kolektivu, při respektování se navzájem a stmelování kolektivu, při týmové práci ve vyučovacích hodinách, při vedení besed o zdravém životním stylu, nebezpečí šikany a zneužívání návykových látek, besedách o městě a regionu, při návštěvách filmových představení apod. Zvláštní pozornost je pak věnována tématu v základech společenských věd. Velký význam má jednotný přístup pedagogů k chování žáků i vyhledávání problémových žáků, kteří narušují soužití v kolektivu a řešení těchto situací ve spolupráci s výchovným poradcem.

Téma *Člověk a životní prostředí* vede k pochopení významu přírody a správnému chování k ní, k ekologickému chování žáků. Toto téma je realizováno jednak celoškolními aktivitami (ekologizace školy, zapojení do celostátních aktivit, ekohlídky, ekotoulky, exkurze aj.), jednak

v samotném předmětu biologie a ekologie, ale také v jednotlivých odborných předmětech, v nichž je kladen důraz na pochopení závislosti člověka na přírodních surovinách, na správném hospodaření s výrobky, na odpovědnost člověka za zachování udržitelného rozvoje společnosti.

Téma *Člověk a svět práce* je realizováno zejména v ekonomickém vzdělávání a v odborných předmětech – v motivačních metodách, při seznamování s prací v oboru, při řešení problémových situací, při seznamování s nutností celoživotního vzdělávání. Pravidelně jsou organizovány besedy s pracovníky úřadu práce.

Téma *Informační a komunikační technologie* vede žáky k zdokonalování jejich schopnosti pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií, které jsou pro žáky tohoto oboru velmi důležité. Výuka předmětu informační a komunikační technologie je realizována v 1. a 2. ročníku. Informační technologie jsou pravidelně využívány také v dalších předmětech (všeobecných i odborných), odborný software je využíván např. v předtiskové přípravě, typografii, praktických cvičeních.

Hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Žáci jsou hodnoceni průběžně v celém klasifikačním období. Při klasifikaci je hodnocena kvalita a rozsah získaných dovedností, ucelenost, přesnost a trvalost požadovaných poznatků, schopnost prakticky uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti, samostatnost při řešení teoretických a praktických úkolů, schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech, aktivita, samostatnost, iniciativa, tvořivost.

Bližší podrobnosti a specifika hodnocení jsou uváděny u učebních osnov jednotlivých předmětů.

Součástí hodnocení žáků je i hodnocení chování a vystupování žáků a prezentování školy.

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví a požární prevence

Problematika bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany je součástí teoretického i praktického vyučování.

Prostory, ve kterých probíhá výuka, odpovídají vyhl. 410/2005 Sb., v platném znění.

Škola provádí technická i organizační opatření k eliminaci všech rizik spojených s vyučovacím procesem. Žáci jsou s riziky seznámeni.

Na počátku školního roku, v úvodních hodinách jednotlivých předmětů, před exkurzemi, výlety, soutěžemi a jinými akcemi, konanými mimo školu, jsou žáci podrobně seznamováni se zásadami bezpečnosti a možnými riziky.

Každoročně je organizován Den ochrany člověka za mimořádných událostí.

Ukončení vzdělávání

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou podle platných právních norem. Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části.

Společná část maturitní zkoušky

Společná část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury a druhé, povinně volitelné zkoušky buď z cizího jazyka, nebo matematiky. Všechny zkoušky společné části se konají pouze formou didaktického testu (písemné práce a ústní zkoušky z českého jazyka a literatury a cizího jazyka jsou součástí profilové části).

Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších tří povinných zkoušek.

V rámci profilové části konají žáci praktickou zkoušku z odborných předmětů a dvě souborné ústní zkoušky z odborných předmětů – jednou z nich je předvýrobní příprava, druhou tisk a dokončovací zpracování.

2.4 Materiální a personální zajištění výuky v daném ŠVP a oboru vzdělání

Polygrafie je na naší škole vyučována od roku 2011. Škola má pro výuku tohoto oboru vytvořeno zázemí i dobré personální zajištění.

Žáci se učí v hlavní budově na ul. Tyršově, kde probíhá výuka všeobecně vzdělávacích předmětů v kmenových třídách, odborné předměty pak v polygrafickém studiu na téže budově; žáci využívají také multimediální učebny, učebnu ICT a tělocvičnu. Odborná praxe probíhá ve vyšších ročnících v tiskárně FINIDR. Žáci mají také možnost absolvovat v rámci projektu zahraniční praxi v Německu.

Každá třída má svoji tří- až pětičlennou třídní samosprávu. Zástupce třídní samosprávy pak pracuje ve školním parlamentu. Od října 2005 působí na škole školská rada.

Oblast personální

Kvalifikovanost pedagogického sboru je velmi vysoká. Pokud jsme nuceni zaměstnat nekvalifikovaného učitele, je to student kombinovaného studia. Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků je rovněž věnována výrazná pozornost. Škola podporuje účast učitelů na kurzech a školeních odborných i pedagogických, včetně kurzů zaměřených na inkluzi.

Škola je už tradičně pořadatelem řady akcí v průběhu školního roku. K nejvýznamnějším patří

- Slavnostní inaugurace a imatrikulace na počátku školního roku
- Den studentstva – Juvenálie – vyhlášení prospěchově nejlepších žáků školy
- Den otevřených dveří – „Vánoce u nás“
- Školní vánoční koncert
- Den vzdělávání – vyhodnocení výsledků a úspěchů školy – vždy v dubnu
- Polygrafická soutěž Duplex
- Slavnostní vyřazení maturantů
- Maturitní ples atd.

2.5 Spolupráce se sociálními partnery

Škola má vytvořené rozsáhlé a silné vazby s okolním prostředím. Důraz je kladen na tyto oblasti:

- Spolupráce s rodiči – hned v prvním týdnu září se konají informační schůzky rodičů žáků 1. ročníků, třídní schůzky se pak uskutečňují v listopadu a v dubnu, rodiče jsou informováni průběžně prostřednictvím on-line systému Bakaláři, osobně třídními či vyučujícími, navázány jsou kontakty mobilní a e-mailové, rodiče mohou získat informace z webových stránek školy o organizaci, chodu i aktivitách, rodiče jsou zváni na Den otevřených dveří, na slavnostní vyřazování absolventů. Rodiče problémových žáků jsou zváni na jednání výchovných komisí.
- Ve škole působí Sdružení rodičů a přátel školy, jehož činnost vede výbor v čele s předsedou.
- Spolupráce s podnikatelskými subjekty – v návaznosti na zajišťování pracovišť odborného výcviku. Škola má sjednané smlouvy o spolupráci a odborné přípravě žáků s podnikatelskými subjekty dobré kvality
- Spolupráce v rámci oborové asociace (Svaz polygrafických podnikatelů)
- Spolupráce na úrovni města – s městským úřadem, s městským kulturním a společenským střediskem, městským domem dětí a mládeže hlavně v rámci sportovních aktivit, domovem pro seniory, s městskou policií a záchranným hasičským sborem, se základními školami ve městě a středními školami.
- Spolupráce se speciálními pedagogickými centry a s pedagogicko-psychologickými poradnami pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, občanskými sdruženími pro handicapované, charitativními institucemi (pořádání společných setkání, společných akcí kulturního a sportovního zaměření, besedy, běžný styk ve věci zajištění vzdělávacích potřeb pro jednotlivce.
- Spolupráce s úřadem práce – v oblasti uplatnitelnosti absolventů na trhu práce, organizování burz (průzkumy, dotazníková šetření, statistiky, besedy).
- Spolupráce s místními médii – Těšínské listy, třinecký Hutník, Horizont, deník Karvinsko, kabelová televize – které monitorují činnost školy.
- Spolupráce s odbornou i ostatní veřejností.
- Spolupráce o rozsahu celorepublikovém, spolupráce se zahraničím – v rámci profesních kontaktů s ostatními školami, při uskutečňování zahraničních praxí žáků, zahraničních výměn apod.

3 Učební plán

3.1 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Vzdělávací oblast	RVP		Vzdělávací obor	týdně
	minimální počet hod. za studium			
	týdně	celkem		
Jazykové a estetické vzdělávání	20	640	Český jazyk a literatura	16
			Anglický jazyk	12
			Německý jazyk	8
			Seminář z anglického jazyka	4
Společenskovědní vzdělávání	5	160	Základy společenských věd	3
			Dějepis	2
Přírodovědné vzdělávání	4	128	Fyzika	1
			Aplikovaná fyzika	1
			Chemie	2
			Aplikovaná chemie	1
			Biologie a ekologie	2
Matematické vzdělávání	10	320	Matematika	10
			Seminář z matematiky	4
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	4	128	Informační a komunikační technologie	4
Ekonomické vzdělávání	3	96	Ekonomika	3
			Profesní komunikace	1,5
			Marketing a management	1
			Podnikatelská činnost	1
Odborné vzdělávání	51	1632	Odborné kreslení	4
			Dějiny výtvarné kultury a polygrafie	2
			Typografie	4
			Grafická příprava	4
			Úvod do polygrafie	4
			Příprava a řízení výroby	7
			Předtisková příprava	7
			Tiskové techniky	9
			Dokončovací zpracování	6
			Technologie materiálů	6
Disponibilní dotace	23	736		
Celkem:	128	4096		133,5

3.2 Ročníkový plán

Předmět / ročník	I	II	III	IV	celkem
Všeobecně vzdělávací předměty	23	20	19,5	18	80,5
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Německý jazyk	2	2	2	2	8
Seminář z anglického jazyka	0	0	2 ¹	2 ¹	4
Základy společenských věd	1	1	1	0	3
Dějepis	2	0	0	0	2
Fyzika	1	0	0	0	1
Aplikovaná fyzika	0	1	0	0	1
Chemie	2	0	0	0	2
Aplikovaná chemie	0	1	0	0	1
Biologie a ekologie	1	1	0	0	2
Matematika	3	3	2	2	10
Seminář z matematiky	0	0	2 ¹	2 ¹	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informační a komunikační technologie	2	2	0	0	4
Ekonomika	0	0	2	1	3
Profesní komunikace	0	0	1,5	0	1,5
Marketing a management	0	0	0	1	1
Podnikatelská činnost	0	0	0	1	1
Odborné předměty	8	14	15,5	15,5	53
Odborné kreslení	2	2	0	0	4
Dějiny výtvarné kultury a polygrafie	2	0	0	0	2
Typografie	2	2	0	0	4
Grafická příprava	0	2	2	0	4
Úvod do polygrafie	2	2	0	0	4
Příprava a řízení výroby	0	0	3	4	7
Předtisková příprava	0	3	2	2	7
Tiskové techniky	0	3	2,5	3,5	9
Dokončovací zpracování	0	0	3	3	6
Technologie materiálu	0	0	3	3	6
Celkem	31	34	35	33,5	133,5

Volitelné předměty – alternativa

¹⁾ Seminář z anglického jazyka nebo Seminář z matematiky

Přehled využití týdnů

Činnost	I	II	III	IV
Výuka dle rozpisu učiva	32	32	32	30
Lyžařský kurz	0	1	0	0
Maturitní zkouška	0	0	0	2
Odborná praxe	0	2	2	0
Časová rezerva	8	5	6	3
Celkem týdnů	40	40	40	37

3.3 Podmínky realizace ŠVP

Všeobecné předměty

Jazykové a estetické vzdělávání

Český jazyk a literatura

Předmět český jazyk a literatura patří do oblasti jazykového vzdělávání, ale současně zahrnuje celou oblast estetického vzdělávání. Zahrnuje tedy 5 hodin z minimální hodinové dotace pro český jazyk a 5 hodin z oblasti estetického vzdělávání. Navíc bylo doplněno 6 hodin z disponibilních hodin pro zlepšení komunikativních schopností žáků a přípravu k maturitní zkoušce. Část vyučovacích hodin je ve třídách s vyšším počtem žáků dělená do skupin.

Cizí jazyky

K prioritám oboru patří vzdělávání v cizích jazycích. Žáci pokračují ve výuce cizího jazyka, který se učili na základní škole (anglický jazyk) s hodinovou dotací 12 hodin. Kromě toho se učí 2. cizí jazyk, kterému se na základní škole učili většinou v posledních dvou ročnících (německý jazyk) – dotace za studium činí 8 hodin. Navíc mají možnost výběru semináře z anglického jazyka jako povinně volitelného předmětu ve 3. a 4. ročníku pro přípravu k maturitní zkoušce (seminář z anglického jazyka nebo z matematiky) v hodinové dotaci 4 hodiny. Celková hodinová dotace pro cizí jazyky činí tedy 24 hodin, v případě volby semináře z anglického jazyka; k povinné minimální dotaci byly přidány 4 disponibilní hodiny.

Pro výuku cizích jazyků jsou žáci děleni do skupin.

Společenskovědní vzdělávání

Oblast společenskovědního vzdělávání zahrnuje základy společenských věd (3 hodiny za studium) a dějepis (2 hodiny za studium), což odpovídá minimální hodinové dotaci pro tuto oblast.

Přírodovědné vzdělávání

Oblast přírodovědného vzdělávání je zastoupena v předmětech fyzika + aplikovaná fyzika (2 hodiny), chemie + aplikovaná chemie (3 hodiny) a biologie a ekologie (2 hodiny) – celkově 7 hodin – 4 hodiny z minimální hodinové dotace a 3 hodiny disponibilní. Fyzikální vzdělávání vychází z varianty B, chemické vzdělávání z varianty A v RVP.

Matematické vzdělávání

Oblast matematického vzdělávání je realizována 10 hodinami matematiky, což odpovídá minimální hodinové dotaci. Kromě toho mají žáci možnost vybrat si seminář z matematiky jako povinně volitelný předmět ve 3. a 4. ročníku v rozsahu 4 hodin (vybírají si mezi seminářem z anglického jazyka a seminářem z matematiky), který je zaměřen k přípravě na maturitní zkoušku. (Žáci, kteří absolvují seminář z matematiky, mají tedy 14 hodin matematiky – 4 hodiny disponibilní).

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

Oblast vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je realizována 4 hodinami minimální hodinové dotace v předmětu informační a komunikační technologie. Výuka je při vyšším počtu žáků dělená do skupin.

Vzdělávání pro zdraví

Oblast vzdělávání pro zdraví je realizována 8 hodinami tělesné výchovy (což je minimální hodinová dotace). Některé výsledky vzdělávání z této oblasti jsou obsaženy v předmětech

základy společenských věd, biologie a ekologie a v rámci lyžařského kurzu, v rámci celoškolních sportovních dnů a dnů ochrany člověka za mimořádných událostí.

Navíc se žáci účastní různých sportovních soutěží.

Ekonomické vzdělávání

Obsahový okruh ekonomika je realizován v předmětech ekonomika, profesní komunikace, marketing a management, podnikatelská činnost (3 hodiny pro tento okruh je minimální hodinová dotace a k tomu jsou přidány 3,5 hodiny disponibilní).

Odborné vzdělávání

Kulturně historická a výtvarná příprava

Obsahový okruh kulturně historická a výtvarná příprava je zastoupen těmito předměty: odborné kreslení, dějiny výtvarné kultury a polygrafie, typografie. Pro tento okruh je stanovena minimální hodinová dotace 8 hodin, k tomu jsou přidány 2 hodiny disponibilní.

Technická a technologická příprava

Obsahový okruh technická a technologická příprava zahrnuje grafickou přípravu, úvod do polygrafie, přípravu a řízení výroby. Minimální hodinová dotace 15 hodin je dodržena .

Technologické procesy a materiály

Obsahový okruh technologické procesy zahrnuje předměty předtisková příprava, tiskové techniky, dokončovací zpracování, technologii materiálů. Minimální hodinová dotace 28 hodin je dodržena.

4 Učební osnovy

4.1 Jazykové vzdělávání, estetické vzdělávání

4.1.1 Český jazyk a literatura

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetence žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykové vědomosti a dovednosti v praktickém životě;
- vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro jejich společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Má nadpředmětový charakter a prolíná se s dalšími předměty.

Obecným cílem literárního vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků o textech s učitelem i mezi žáky navzájem. Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Předmět český jazyk a literatura zahrnuje v sobě jazykové i estetické vzdělávání, tedy český jazyk (mluvnici a sloh) a literaturu. Předmět je dotován 16 hodinami během studia, a to následovně:

- 1. ročník** 3 hodiny literatury a 1 hodina mluvnice a slohu
- 2. ročník** 3 hodiny literatury a 1 hodina mluvnice a slohu
- 3. ročník** 3 hodiny literatury a 1 hodina mluvnice a slohu
- 4. ročník** 2 hodiny literatury a 2 hodiny mluvnice a slohu

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- učit se a poznávat, tj. aby si osvojili nástroje k pochopení světa a rozvinuli dovednosti potřebné k učení;
- pracovat a jednat, tvořivě zasahovat do prostředí, které je obklopuje, vyrovnávat se se situacemi a problémy;
- pracovat v týmech;
- vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byli připravováni;
- porozumět vlastní osobnosti, jednat v souladu s obecně platnými morálními hodnotami;
- rozvíjet své volní vlastnosti, specifické schopnosti a nadání;
- oprostit se od předsudků, xenofobie, agresivního nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- poznat možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru svého povolání.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází ze vzdělávacích oblastí jazykové vzdělávání a estetické vzdělávání.

Ve vzdělávací oblasti estetické vzdělávání je klíčovou činností práce s textem, která vede žáky k porozumění textu (žáci v textu nalézají požadované informace, rozlišují podstatné od nepodstatného, vystihují hlavní myšlenku) a zhodnocení textu z hlediska obsahové a formální výstavby a z hlediska stylistického. Žáci si postupně osvojí práci se všemi typy textů (informační, administrativní, odborné, publicistické, umělecké). Dále se žáci seznamují s různými druhy kultury a umění.

Ve vzdělávací oblasti vzdělávání v českém jazyce (mluvnice a sloh) je komunikační zaměření vázáno na konkrétní vědomosti – poučení o systému a normách jazyka. Žáci se učí porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, volit prostředky a způsoby, vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi, komunikovat věcně a jazykově správně.

Žáci se učí vytvořit ucelený, strukturovaný a koherentní text podle zadaných kritérií, používat jazykové prostředky odpovídající slohovému útvaru a komunikační situaci, využívat znalosti jazykové normy a kodifikace a respektovat zásady jazykové kultury.

Učebnice

Literatura pro 1.–4. ročník středních škol, Nakladatelství Didaktis, spol. s r. o. (učebnice a pracovní sešity).

Výuková strategie

Vyučování směřuje k dovednosti a schopnosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně se ústně

i písemně vyjadřovat, používat spisovný jazyk jako kodifikovanou společenskou normu, aplikovat získané poznatky, pracovat s textem a informacemi.

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků.

Jsou využívány tradiční i moderní metodické postupy a formy výuky – výklad a řízený dialog, samostatná práce individuální i skupinová, společná četba literárních textů a jejich rozbor a interpretace, memorování uměleckých textů, samostatná domácí práce (příprava referátů, mluvních cvičení), esteticky tvořivé aktivity (samostatné literární pokusy), projektové vyučování, gramatická a stylistická cvičení, diktáty a doplňovací cvičení, řečnická cvičení, souvislé slohové práce, práce s médii, práce s informačními a komunikačními technologiemi. Ve výuce literatury převažuje práce s textem (analýza a interpretace – realizována individuálně, ve dvojicích, ve skupinách), prezentování konkrétních výsledků ve formě mluvené, psané, popř. elektronické.

Výuka je doplňována exkurzemi do knihoven a návštěvou divadelních představení. Žáci se účastní literárních a recitačních soutěží, zapojují se do přípravy kulturních programů ve škole i mimo ni.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Hodnotí se obsahová správnost a použití gramatických a stylistických prostředků, a to v projevu písemném i ústním. V projevu písemném je hodnocena i pravopisná správnost. Hodnocení žáků je prováděno na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Nejčastěji používanými formami zkoušení, ze kterých vyjdou podklady pro klasifikaci, jsou individuální i frontální ústní zkoušení, písemné testy, slohové práce, přednes referátů, prezentace individuálních i skupinových prací. Hodnocení žáka učitelem je doplňováno sebehodnocením zkoušeného žáka i jeho hodnocením ze strany spolužáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a reálně si stanovovat potřeby a cíle dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit režim a podmínky studia;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, být čtenářsky gramotní;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. přednášku, výklad, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně médií;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli umět:

- řešit běžné pracovní problémy a úkoly samostatně;
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit;
- využívat dříve získaných vědomostí;

- získávat informace z otevřených zdrojů, především z internetu.

Komunikativní kompetence

Absolventi by měli umět:

- rozebrat a interpretovat text;
- aktivně se účastnit diskuzí;
- formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí;
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- efektivně se učit a pracovat;
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok;
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat;
- přijímat rady i kritiku.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uměli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně v zájmu svém i veřejném;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých;
- jednat v souladu s morálními principy chování, uplatňovat hodnoty demokracie;
- uvědomovat si vlastní národní a kulturní identitu;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás i ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i ke vzdělání;
- mít přehled o uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat své profesní cíle.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Absolventi by měli být schopni:

- pracovat s osobním počítačem;
- komunikovat elektronickou poštou;
- získávat informace z otevřených zdrojů;
- efektivně a kriticky přistupovat k informacím, být mediálně gramotní.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí;
- byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi;

- byli kriticky tolerantní, hledali kompromisy;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v masových mediálních obsazích;
- byli ochotni se angažovat i pro veřejné zájmy;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot.

Člověk a životní prostředí

Hlavním cílem je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi životním prostředím, ekonomickými a sociálními aspekty;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí a získávali informace;
- pochopili vlastní zodpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali odpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;
- se naučili písemně i verbálně prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali, a to jak v průběhu studia, tak při výkonu povolání.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Absolventi by měli:

- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci;
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce;
- jednat ekonomicky a v souladu se zásadami udržitelného rozvoje.

Mezipředmětové vztahy

Dějepis, základy společenských věd, informační a komunikační technologie, biologie a ekologie, profesní komunikace.

1. ročník, 4 h týdně, povinný

LITERATURA

Literatura jako součást umění, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy	• význam umění • národní kultura a literatura • motivace ke čtenářství

- a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci • vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny • řídí se zásadami správné výslovnosti • na příkladech objasní výsledky lidské činnosti z různých druhů umění • zařadí typická díla k jednotlivým druhům umění • zdůvodní význam umění pro osobnost člověka	• literární druhy a žánry • interpretace literárního díla
--	--

Nejstarší kultury světa, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše hlavní historické události starověku • rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů • zařadí díla k jednotlivým literaturám • určí, jakým způsobem byla literární díla jednotlivých nejstarších kultur zaznamenána • interpretuje texty a diskutuje o nich	• starověk • počátky literatury • hebrejská literatura – Bible • řecká kultura • římská kultura

Středověká evropská literatura, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje jednotlivé oblasti románské a gotické kultury • charakterizuje základní literární směry a jejich představitele v tomto období • rozliší díla duchovní a světské povahy • zhodnotí význam středověkých eposů • samostatně vyhledává informace v textu i na internetu • interpretuje text a diskutuje o něm	• románský a gotický sloh • křesťanství a kulturní vývoj v Evropě • nejvýznamnější evropské literární památky středověku

Počátky našeho písemnictví, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje společensko-historické podmínky na našem území v 9. – 14. století • charakterizuje literární žánry – kronika, legenda, duchovní píseň • zhodnotí význam cyrilometodějské mise	• společensko-historické pozadí období od vzniku Velké Moravy do doby Karlovy • vývoj jednotlivých druhů umění v daném období • Konstantin a Metoděj • Kosmas

• samostatně nebo ve skupině vyhledává informace z této oblasti • svými slovy vyjádří sémantický význam textu	• Dalimilova kronika • Alexandreis • Kristianova legenda • duchovní písně
--	--

Česká literatura v době Karlově, 11 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje rozvoj kultury a literární vývoj v době vlády Karla IV. • přiřadí jednotlivá díla české středověké literatury k příslušným literárním druhům a žánrům • charakterizuje literární žánr satira • vysvětlí na příkladech pojem alegorie • diskutuje o literárních textech	• znaky vlády Karla IV. • rozvoj kultury v době Karlově • středověká česká kultura a její hlavní žánry • legendy • staročeská satira • vývoj dramatu • milostná lyrika • rytířská epika • alegorické skladby

Literatura doby předhusitské a husitské, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše hlavní historické události doby • vysvětlí pojem reformace • zhodnotí vliv husitství na vývoj literatury • charakterizuje traktát, kázání a bojovou a duchovní píseň • poslouchá a interpretuje nahrávku s literárním textem	• příčiny a důsledky husitských válek • kultura v době husitské • literární žánry v době husitské • předchůdci Jana Husa • Mistr Jan Hus • duchovní písně • Husitská kronika

Humanismus a renesance, 15 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v hlavních historických událostech tohoto období • charakterizuje podmínky rozšíření humanismu (a renesance) na našem území • charakterizuje dvě hlavní větve českého humanismu (latinsky a česky psanou humanistickou literaturu) • charakterizuje filipiku, memoáry, kroniku, cestopis • zhodnotí význam tvorby renesančních autorů pro dobu, v níž tvořili, i pro další období	• počátky humanismu v Itálii • Boccaccio, Dante • renesance v Anglii, Španělsku, Francii • W. Shakespeare • český humanismus

Baroko, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje hlavní znaky baroka (v literatuře, malířství a architektuře) • zhodnotí význam tvorby barokních autorů • charakterizuje podmínky vzniku českého baroka • vysvětlí význam exilové (protestantské) literární tvorby • vysvětlí význam tvorby J. A. Komenského pro dobu, v níž tvořil, a pro dnešek • charakterizuje žánry lidové slovesnosti	• evropské baroko • české baroko • význam ústní lidové slovesnosti • život a dílo J. A. Komenského • Bohuslav Balbín • Bedřich Bridel • Adam Michna z Otradovic

Evropská literatura 18. století, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje tvorbu významných autorů jednotlivých národních literatur • charakterizuje základní znaky uměleckých směrů • charakterizuje základní díla autorů tohoto období	• společensko-historické pozadí • klasicismus • osvícenství • preromantismus • architektura, malířství, sochařství, hudba • literatura

MLUVNICE A SLOH

Řeč a jazyk, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí, proč se učí českému jazyku • pracuje s jazykovědnými příručkami • zařadí jednotlivé jazyky do širších jazykových skupin • rozliší spisovný jazyk a nespisovné útvary • rozliší jednotlivá nářečí	• vztah řeči a jazyka • komunikace v životě člověka • příbuznost jazyků, indoevropské jazyky • slovanské jazyky • vývoj českého jazyka • spisovné a nespisovné útvary

Zvuková a grafická stránka jazyka, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• řídí se zásadami spisovné výslovnosti • vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • vyjadřuje se jazykově správně	• zvuková stránka jazyka • spisovná výslovnost • grafická stránka jazyka • pravidla českého pravopisu • procvičování pravopisu

Tvarosloví, stavba věty jednoduché, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• správně skloňuje jména • správně časuje slovesa • vyjadřuje se jazykově správně • rozpozná slovní druhy a větné členy	• ohebné a neohebné slovní druhy • větné členy

Sloh a komunikace, vypravování, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší slohové postupy a slohové útvary • rozliší objektivní a subjektivní slohotvorné činitele • jasně a srozumitelně se vyjadřuje • zpracuje vypravování • volí jazykové prostředky odpovídající vypravování • správně používá přímou řeč	• slohové postupy a slohové útvary • slohotvorní činitele • vypravování

Souvětí, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• jasně a srozumitelně se vyjadřuje • rozezná druhy souvětí • nahradí větu vedlejší větným členem a větný člen větou vedlejší • určí poměry mezi větami hlavními • píše správně čárky v souvětí • správně používá přímou řeč	• stavba souvětí • druhy vět vedlejších • poměry mezi větami hlavními • interpunkce • komplexní jazykové rozbor

Slovní zásoba, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• používá adekvátní slovní zásobu • nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak • vysvětlí proces obohacování slovní zásoby • rozliší způsoby, kterými se tvořila a tvoří česká slova • rozliší zkratky a zkratková slova • vyhledá informace ve Slovníku spisovné češtiny a ve Slovníku českých synonym	• členění slovní zásoby • obohacování slovní zásoby, tvoření slov • jazykovědné příručky

Zpravodajské útvary, dopis, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• používá adekvátní slovní zásobu • sestaví zprávu, oznámení, pozvánku • zpracuje informace formou osobního dopisu • sestaví jednoduchý úřední dopis • vyhledá informace v jazykovědných příručkách	• zpráva, oznámení, pozvánka • osobní dopis • úřední dopis
---	--

Knihovny a informační portály, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše činnost knihoven • na příkladech doloží druhy mediálních produktů, uvede základní média působící v regionu, • zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů • kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.) • samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace • vypracuje anotaci a resumé • zaznamenává bibliografické údaje	• služby knihoven • informatická výchova, knihovny a jejich služby (noviny, časopisy a média a jejich účinek) • práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě • bibliografické údaje • anotace a resumé

2. ročník, 4 h týdně, povinný

LITERATURA

Národní obrození, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní podstatu národního obrození • popíše periodizaci národního obrození • vysvětlí, v čem spočívá význam J. Dobrovského a J. Jungmanna • porovná dílo Dobrovského a Jungmanna • charakterizuje nejvýznamnější díla 1. a 2. fáze národního obrození • používá různé techniky čtení • uplatňuje různé způsoby práce s textem • interpretuje vyslechnutou nahrávku s literárním textem na CD a diskutuje o něm	• společensko-historické pozadí • periodizace • 1. fáze národního obrození – Dobrovský a jazykověda, rozvoj vědy, novinářství, poezie • 2. fáze národního obrození – Jungmann a jazykověda, RKZ, Palacký, Šafařík, Kollár, Čelakovský, Klicpera a rozvoj divadla • analýza literárních textů

• popíše základní umělecké směry daného období, jejich hlavní představitele a stěžejní díla • při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • vyjádří vlastní prožitky z četby ukázek z uměleckých děl • vyhledá slova v etymologickém slovníku	
---	--

Romantismus, 28 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše základní znaky romantismu • uvede hlavní představitele romantismu • charakterizuje romantického hrdinu • objasní význam K. H. Máchy pro rozvoj české poezie • objasní význam K. H. Borovského pro rozvoj českého novinářství • charakterizuje ohlasovou poezii • uplatňuje různé způsoby práce s textem • interpretuje text nahrávky s literárním textem a diskutuje o něm • při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • objasní vlastní prožitky z četby uměleckých děl a ukázek z nich • porovná literární a filmové zpracování některých děl • čte výrazně úryvky z děl • recituje vybranou poezii	• znaky romantismu • představitelé anglického, francouzského, ruského, amerického a polského romantismu • vznik spisovné slovenštiny • romantismus v české literatuře: K. H. Mácha, K. J. Erben • ohlasová poezie – F. L. Čelakovský • počátky českého realismu v díle K. H. Borovského a B. Němcové • J. K. Tyl a vývoj českého dramatu v 30. – 50. letech 19. století • analýza literárních textů

Májovci, ruchovci, lumírovci, 18 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše situaci v habsburské monarchii v 2. polovině 19. století • charakterizuje májovce • porovná tvorbu ruchovců a lumírovců • charakterizuje nejvýznamnější díla autorů daného období	• charakteristika májovců • J. Neruda a V. Hálek • K. Světlá, J. Arbes • charakteristika ruchovců a lumírovců • S. Čech, J. Vrchlický, J. V. Sládek, J. Zeyer • analýza literárních textů

• porovná dílo J. Nerudy a V. Hálka • zařadí literární díla do literárních druhů a žánrů, k autorům • charakterizuje fejeton • používá různé techniky čtení • uplatňuje různé způsoby práce s textem • interpretuje vyslechnutou nahrávku s literárním textem a diskutuje o něm • při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • objasní vlastní prožitky z četby ukázek z uměleckých děl • recituje vybrané básně	
--	--

Realismus a naturalismus, 28 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje realismus • porovná romantického a realistického hrdinu • uvede představitele světového realismu a jejich stěžejní díla • interpretuje literární texty a diskutuje o nich • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a postihne rozdíly mezi nimi • vypráví vlastní prožitky z četby a poslechu ukázek z uměleckých děl • zařadí literární díla do literárních druhů a žánrů, k autorům • vhodně se chová při návštěvě divadelních představení	• znaky realismu • představitelé evropského realismu • český realismus a naturalismus • divadlo v 70. – 90. letech 19. století • analýza literárních textů

Moderní umělecké směry na konci 19. století ve světové literatuře, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje impresionismus, symbolismus a dekadenci • vyjmenuje představitele výtvarného umění • uvede význam nových literárních směrů na konci 19. století pro rozvoj poezie	• impresionismus, symbolismus a dekadence • Ch. Baudelaire, J. A. Rimbaud, P. Verlaine • analýza literárních textů

• interpretuje literární texty a diskutuje o nich • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a postihne rozdíly mezi nimi • zařadí literární díla do uměleckých směrů, literárních druhů a žánrů, k autorům • při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky	
---	--

MLUVNICE A SLOH

Jazykověda, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede nejvýznamnější jazykovědné disciplíny a definuje je • vyhledává informace v různých jazykovědných příručkách	• jazykověda, bohemistika • jazykovědné disciplíny • slovníky

Popis, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní rozdíly mezi popisem prostým, odborným a uměleckým • sestaví jednoduchý odborný popis • sestaví popis pracovního postupu • napíše vlastní životopis • zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů • vybírá a používá jazykové prostředky odpovídající stylistickému záměru • rozpozná umělecký a neumělecký text • napíše líčení	• výstavba popisu • popis prostý, odborný a umělecký • popis pracovního postupu • charakteristika • životopis • líčení

Komplexní jazykové rozbor, 11 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zařazuje slova ke slovním druhům • určuje mluvnické kategorie jmen a sloves • aplikuje znalosti tvarosloví a skladby v písemném projevu • pracuje s jazykovědnými příručkami	• mluvnické kategorie slovních druhů • stavba věty jednoduché a souvětí • pravopis

Práce s informacemi, mediální komunikace, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo

• rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky • uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace • správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva • provede výpisky z textu • sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, oznámení, pozvánka, nabídka, reklama atd.)	• média a mediální sdělení, mediální produkty • práce s denním tiskem • grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů (výpisky, výtah, konspekt, bibliografické záznamy atp.)
--	---

Publicistický styl, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí rozdíl mezi psaným a mluveným projevem • předvede krátké mluvní cvičení • orientuje se v denním tisku • zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů • napíše článek do časopisu na zadané téma	• jazyk a styl novin • publicistické útvary

3. ročník, 4 h týdně, povinný

LITERATURA

Básnické směry na přelomu 19. a 20. století v české literatuře, 18 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje impresionismus, symbolismus a dekadenci • objasní přínos F. X. Šaldy • uvede představitele jednotlivých básnických směrů a jejich stěžejní díla • interpretuje literární texty a diskutuje o nich • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a postihne rozdíly mezi nimi • vypráví vlastní prožitky z četby a poslechu ukázek z uměleckých děl • zařadí literární díla do literárních druhů a žánrů, k autorům • při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky	• charakteristika uměleckých směrů • Moderní revue • Česká moderna • generace buřičů • P. Bezruč • analýza textů

• recituje vybrané básně	
--------------------------	--

Meziválečná tvorba světových autorů, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní historické a společenské události daného období • charakterizuje vývoj poezie v meziválečném období • uvede hlavní představitele literatury v tomto období a jejich stěžejní díla • interpretuje literární texty a diskutuje o nich • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a postihne rozdíly mezi nimi • vypráví vlastní prožitky z četby a poslechu ukázek z uměleckých děl • zařadí literární díla do literárních druhů a žánrů, k autorům	• vývoj světové poezie • obraz první světové války v próze (Remarque, Rolland, Barbusse, Hemingway) • další významní světoví prozaici • německy píšící pražští autoři • světové drama

Česká poezie mezi dvěma válkami, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje proletářskou poezii, poetismus a surrealismus • uvede představitele jednotlivých básnických směrů a jejich stěžejní díla • interpretuje literární texty a diskutuje o nich • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a postihne rozdíly mezi nimi • vypráví vlastní prožitky z četby a poslechu ukázek z uměleckých děl • zařadí literární díla do literárních druhů a žánrů, k autorům • při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky	• proletářská poezie (Wolker) • poetismus (Nezval, Biebl) • surrealismus (Nezval, Biebl) • J. Seifert • katolický proud • spirituální proud

Česká próza mezi dvěma válkami, 30 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje jednotlivé směry v české	• první světová válka v české literatuře

próze • rozliší humor a satiru v literárním díle • objasní význam tvorby K. Čapka • interpretuje literární texty a diskutuje o nich • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a postihne rozdíly mezi nimi • vypráví vlastní prožitky z četby a poslechu ukázek z uměleckých děl • zařadí literární díla do literárních druhů a žánrů, k autorům • přiřazuje typické ukázky k autorům • rozliší publicistickou a uměleckou tvorbu autorů • vysvětlí nadhodnocování některého díla a autora na základě společenských souvislostí • porovná literární a filmové zpracování některých děl	(J. Hašek, legionářská próza) • imaginativní próza (V. Vančura) • ruralismus • socialistický realismus (I. Olbracht, M. Majerová, M. Pujmanová) • psychologická próza • demokratický proud (K. Čapek)
--	--

České divadlo mezi dvěma válkami, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• porovná autorské a režisérské divadlo • charakterizuje tvorbu J. Voskovce a J. Wericha • charakterizuje dramatickou tvorbu K. Čapka • interpretuje literární texty a diskutuje o nich • rozliší humor a politickou satiru • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a postihne rozdíly mezi nimi • vypráví vlastní prožitky z četby a poslechu ukázek z uměleckých děl • zdůvodní význam umění pro osobnost člověka • vhodně se chová při návštěvě divadelních představení	• situace v Národním divadle • Osvobozené divadlo • D 34 • nejvýznamnější dramatici období

MLUVNICE A SLOH

Vlastní jména v komunikaci, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• aplikuje znalosti o vlastních jménech v písemném projevu • vyhledá informace v různých jazykovědných příručkách	• osobní jména • zeměpisná jména • jména podniků a výrobků
--	--

Stavba věty, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší větu jednočlennou a dvojčlennou • nahradí větu jednočlennou větou dvojčlennou a naopak • zdůvodní svůj postup rozboru věty	• věty jednočlenné a dvojčlenné • nepravidelnosti ve větě stavbě • pořádek slov ve větě

Komplexní jazykové rozbor, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje znalosti pravopisu v písemném projevu • určí správně slovní druhy, větné členy, druhy vět vedlejších a poměry mezi větami hlavními • objasní svůj postup při rozboru věty jednoduché a souvětí • vyhledá v textu určité slovní druhy a určí jejich mluvnické kategorie • nahradí slova synonymy • vytvoří k zadaným slovům antonyma • pracuje s jazykovědnými příručkami	• slovní druhy • větné členy • souvětí • nahrazování slov synonymy • antonyma, homonyma

Výklad, referát, řečnické projevy, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší jednotlivé slohové postupy • charakterizuje odborný text • zpracuje výpisky a výtah z odborného textu • napíše referát • předvede odbornou přednášku • diskutuje na zadané téma • vyhledá potřebné údaje v jazykovědných příručkách • vysvětlí pojem jazyková a řečová kultura • vysvětlí rozdíl mezi mluveným a psaným projevem • používá adekvátní slovní zásobu včetně	• výkladový postup • výpisky, výtah, konspekt • referát • odborný výklad, přednáška • řečnické projevy

odborné terminologie • dodržuje pravidla spisovné výslovnosti • vyhledá potřebné informace na internetu	
---	--

Slovo a jeho význam, slovní zásoba, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• určí lexikální a gramatický význam slov • odliší předponu, příponu, koncovku • objasní podstatu tvoření nových slov • vyhledá informace ve slovnících a na internetu • aplikuje znalosti o slovech v pravopise	• lexikální a gramatický význam slov • stavba slova • rozšiřování slovní zásoby • slovníky

Pravopis, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje morfologické znalosti při písemném projevu • aplikuje znalosti pravopisu při písemném projevu	• psaní cizích slov • souhláskové skupiny • tvary zájmena já, náš aj. • ú/ů/u

Úvaha, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí rozdíl mezi úvahovým a výkladovým postupem • vyjádří vlastní názor v řečnickém cvičení • napíše úvahu (esej) • vyjadřuje se výstižně, věcně a jazykově správně	• úvahový postup • úvaha v uměleckém textu • stavba úvahy

4. ročník, 4 h týdně, povinný

LITERATURA

Světová literatura 2. poloviny 20. století, 15 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí podstatu jednotlivých uměleckých směrů • samostatně vyhledává a zpracovává informace • přiřadí dílo a autora k příslušnému literárnímu směru • vysvětlí rozdíl mezi sci-fi a fantasy literaturou	• obraz 2. světové války v literatuře • próza 2. poloviny 20. století v jednotlivých národních literaturách • existencialismus • beatnici • rozhněvaní mladí muži • magický realismus • absurdní drama • sci-fi a fantasy literatura

• interpretuje literární texty a diskutuje o nich • uplatňuje při rozboru literárních textů znalosti z literární teorie a poetiky • diskutuje o vlastních uměleckých zážitcích • přednese referát o přečtené knize • porovná literární a filmové ztvárnění některých děl • klasifikuje ukázky z hlediska literárních druhů a žánrů	• analýza textů
---	---

Česká poezie 2. poloviny 20. století, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí vliv společenských událostí a autorových prožitků na jeho dílo • samostatně vyhledává a zpracovává informace • rozliší základní umělecké směry daného období • interpretuje literární texty a diskutuje o nich • uplatňuje při rozboru literárních textů znalosti z literární teorie a poetiky • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • recituje vybrané básně • pracuje na své vlastní umělecké tvorbě	• vývojové mezníky české poezie • reakce na válku • poezie v letech 1945–1948 (skupina 42, Ra, Ohnice) • poezie 50. let (Květen) • poezie 60. let (Host do domu) • poezie po r. 1968 • současná poezie • analýza textů

Česká próza 2. poloviny 20. století, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje významné historické mezníky v českých dějinách • samostatně vyhledává a zpracovává informace • popíše promítnutí společenských událostí do uměleckého díla • vyjmenuje hlavní představitele literatury a jejich stěžejní díla • interpretuje literární texty a diskutuje o nich • uplatňuje při rozboru literárních textů znalosti z literární teorie a poetiky	• reakce na válku • budovatelský román • psychologické próza • historický román • tři proudy literatury po r. 1968 • próza po roce 1989 • analýza textů

• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zpracuje recenzi díla a přednese ji ostatním • vyhledá informace o vydávaných knihách	
--	--

České drama 2. poloviny 20. století, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• samostatně vyhledává a zpracovává informace • vhodně se chová při návštěvě divadelních představení • vyjmenuje hlavní představitele dramatu a jejich stěžejní díla • interpretuje literární texty a diskutuje o nich • uplatňuje při rozboru literárních textů znalosti z literární teorie a poetiky • orientuje se v kulturním dění ve svém městě i v širším regionu • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • orientuje se v nabídce kulturních institucí • navštěvuje divadelní představení a interpretuje jejich obsah • aplikuje při návštěvě divadelních představení pravidla společenského chování	• poválečná situace • divadla malých forem • další divadelní scény • významní dramatici • kulturní instituce v České republice

Literatura pro děti a mládež, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• odliší pohádku klasickou a moderní • charakterizuje pohádku • uvede nejvýznamnější autory literatury pro děti a mládež a jejich díla • přiřadí známá díla k autorům • uvede známé ilustrátory dětských knih • přednese referát o dětské knize	• pohádky, pověsti, báje • dobrodružná literatura • dětská poezie • nejvýznamnější autoři literatury pro děti a mládež • ilustrace

Regionální kultura, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• orientuje se v nabídce kulturních institucí regionu • porovná typické znaky české a polské kultury • samostatně vyhledává a zpracovává informace • vyjmenuje hlavní představitele regionální literatury a jejich stěžejní díla • interpretuje literární texty a diskutuje o nich	• počátky literatury v regionu • Petr Bezruč • současní autoři • divadelní scény a festivaly v regionu
--	---

Světová a česká kinematografie, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše vývoj kinematografie • vyjmenuje významné světové a české režiséry • přiřadí filmy k nejvýznamnějším režisérům • porovná literární a filmové zpracování některých děl • diskutuje o vlastních uměleckých zážitcích • popíše úlohu režiséra, scénáristy, kameramana, herců, autora hudby • vyhledá informace o filmových festivalech a přednese o nich krátký referát	• vývoj světové a české kinematografie • současná kinematografie

MLUVNICE A SLOH

Chování a řeč, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí pojem řečová a jazyková kultura • vysvětlí význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění • vysvětlí rozdíl mezi psaným a mluveným projevem • porovná účinnost monologu a dialogu • vyjadřuje se jasně a srozumitelně • předvede krátké řečnické cvičení na zadané téma	• řečové chování a zdvořilost • způsoby komunikace • rétorika

Komplexní jazykové rozbor, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje znalosti pravopisu v písemném projevu	• tvarosloví • stavba věty jednoduché a souvětí

• určí správně slovní druhy, větné členy, druhy vět vedlejších a poměry mezi větami hlavními • objasní svůj postup při rozboru věty jednoduché a souvětí • vyhledá v textu určité slovní druhy a určí jejich mluvnické kategorie • pracuje s jazykovědnými příručkami • objasní rozdíly mezi jednotlivými typy slovníků	• interpunkce • práce s jazykovědnými příručkami, se slovníky
---	--

Slohový výcvik, 15 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší jednotlivé slohové postupy • sestaví osnovu dle zadání tématu • diskutuje na zadané téma • vyhledá potřebné údaje v jazykovědných příručkách • používá adekvátní slovní zásobu včetně odborné terminologie • vyhledá potřebné informace na internetu • napíše zadaný slohový útvar v daném rozsahu	• slohové postupy a slohové útvary • stylizační a řečnická cvičení • samostatné psaní zadaných slohových útvarů

Pravopis, všestranné jazykové rozbor, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje morfologické a syntaktické znalosti při písemné projevu • aplikuje znalosti pravopisu při písemném projevu • určí správně slovní druhy, větné členy, druhy vět vedlejších a poměry mezi větami • pracuje s jazykovědnými příručkami	• shoda přísudku s podmětem • souhláskové skupiny • velká písmena • cizí slova • interpunkce • všestranné jazykové rozbor

4.1.2 Cizí jazyky

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život. Žáci by měli zvládnout na různých úrovních řečové dovednosti nejméně ve dvou jazycích.

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- u prvního cizího jazyka (s návazností na předchozí studium) minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyk a směřuje k úrovni B2. (Předpokládá výchozí úroveň vzdělávání A2.)
- u dalšího cizího jazyka minimální úrovni A2+ podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;
- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %, u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- efektivně komunikovat v běžných situacích, se kterými se mohou setkat při výkonu své profese, při pobytu v zahraničí nebo při styku s cizinci;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem;
- využívat slovníky, jiné jazykové příručky a další zdroje informací (internet) k dalšímu sebevzdělávání;
- orientovat se v zemích, ve kterých se mluví daným cizím jazykem, a respektovat jejich sociokulturní specifika;
- využít vhodných učebních strategií při učení se cizímu jazyku dle svých individuálních předpokladů a potřeb;
- sebevzdělávat se a pracovat s Evropským jazykovým portfoliem.

Charakteristika učiva

Vychází z RVP **34-41-M/01 Polygrafie**. Náplň předmětu, jazyková a komunikační, je rozložena do čtyř ročníků s dotací 3 hodiny týdně.

Obsahem výuky je systematické rozvíjení řečových dovedností (receptivních, produktivních a interaktivních), slovní zásoby (min. 2300 lexikálních jednotek za studium) a znalostí týkajících se realití zemí příslušné jazykové oblasti.

Učivo předmětu bylo generováno na základě požadavků RVP a dále v souladu s Katalogem požadavků společné části maturitní zkoušky. Učivo zahrnuje tematické celky zaměřené na gramatické jevy potřebné při písemné i ústní komunikaci, tvarosloví, pravopis a jeho zvláštnosti, větnou stavbu a slovní druhy, poslech s porozuměním, čtení, práci s textem a různé techniky čtení, písemný a ústní projev, obhajobu a prezentaci názorů a myšlenek, reálie a odbornou terminologii studovaného oboru.

Na učební předmět navazuje volitelný seminář z anglického jazyka, který je vyučován ve 3. a 4. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

Cíle vzdělávání v oblasti postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- plynule komunikovali v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných na všeobecná i odborná témata; volili vhodné komunikační strategie a jazykové prostředky a vhodně je integrovali;
- efektivně pracovali s cizojazyčným textem, včetně odborného, uměli jej zpracovat, posoudit věrohodnost jeho obsahu, využívali jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávali informace o světě a získané poznatky, včetně odborných ze svého oboru, využívali ke komunikaci;
- pracovali se všemi zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu nebo CD-ROMu, slovníky, příručkami, a využívali tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívali efektivní metody cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, případně k dalšímu vzdělávání;
- využívali nabyté vědomosti a dovednosti ve výuce i praktickém životě;
- pochopili a respektovali tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a oblastí, ve vztahu k nim se projevovali v souladu se zásadami demokracie, morálky a tolerance.

Učebnice

AJ: Maturita Solutions, Thirt Edition (OUP); **NJ:** Direkt neu (Klett)

Výuková strategie

Pojetí výuky cizího jazyka akceptuje individuální vzdělávací potřeby žáků. Využívají se aktivizující didaktické metody, organizují se činnosti podporující zvýšenou myšlenkovou aktivitu žáků. Důraz je kladen na podporu sebedůvěry, samostatnosti a iniciativy žáků. Podporována je zejména práce ve dvojici, skupině či týmu. Vedle tradičních forem výuky se používají i multimediální výukové programy a internet. Do výuky se integruje odborný jazyk. Výuka cizího jazyka probíhá u skupiny žáků kmenové třídy hromadně, skupinově, případně individuálně, a to ve třídě, jazykové laboratoři nebo v učebně výpočetní techniky. Metody a formy jsou voleny v souladu s tematickým celkem, který mají žáci zvládnout. Své schopnosti mohou žáci ověřit účastí na jazykových soutěžích.

Dle možností jsou navazovány kontakty se zahraničními partnery, organizovány exkurze, výměnné pobyty a stáže. Do výuky jsou z motivačních důvodů zařazovány hry a soutěže.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Průběžně se prověřují komplexní řečové dovednosti, a to ústně a písemně. V ústním projevu se hodnotí zvuková stránka jazyka, slovní zásoba, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na samostatnost, pohotovost, srozumitelnost a plynulost. V písemném projevu se hodnotí grafická stránka, rozsah použité slovní zásoby, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na správnost, srozumitelnost a přiměřenost. V konečném hodnocení se promítá i aktivní přístup žáka ke studiu, jeho samostatnost, iniciativa a aktivita

při práci v kolektivu. K žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je přistupováno individuálně.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení;
- umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotní;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k učení jsou rozvíjeny tak, že nová látka je prezentována prostřednictvím reálných příběhů a situací z prostředí zemí dané jazykové oblasti. Učitel vykládá novou látku jasně a strukturovaně, užívá názorných příkladů ze situací každodenního života.

Pravidelně se opakuje a procvičuje slovní zásoba a gramatika na konkrétních příkladech běžných situací.

Učitel pochvalami povzbuzuje žáky v rozšiřování svých znalostí a motivuje je pro další učení střídáním různých výukových metod.

Výuka je vedena dle schématu: výklad – společné procvičení – samostatné procvičení s oporou – samostatné procvičení bez opory – rozšíření – testování a sebehodnocení.

Kompetence k řešení problémů Žáci se učí:

- porozumět zadání úkolů nebo určit jádro problému, získat informace k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popřípadě varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Tyto kompetence jsou rozvíjeny zařazováním dobrovolných cvičení a aktivit, jejichž provedení učitel nechává na žákovi. Žákům jsou zadávány úkoly různé obtížnosti, které vyžadují hledání nejefektivnějšího řešení.

Komunikativní kompetence Žáci se učí:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace; chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní

uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Komunikativní kompetence jsou rozvíjeny pravidelným zařazováním párových a skupinových aktivit do výuky. Učitel zdůrazňuje důležitost vybudování pevných základů jazykových vědomostí a dovedností a zařazuje do výuky rozhovory – simulaci běžných situací ze života.

Personální a sociální kompetence Žáci se učí:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Personální kompetence jsou rozvíjeny zejména tak, že učitel přizpůsobuje metody výuky úrovni žáků, vybírá témata z každodenního života, která jsou blízká mladým lidem. Žákovi je ponechán prostor pro jeho individuální projev a pro jeho autonomii. Učitel vede žáky k sebehodnocení zadáváním evaluačních cvičení a úkolů. Do výuky jsou zařazovány takové aktivity, které vedou žáka k neustálé sebereflexi, k poznání svých silných a slabých stránek. Zároveň jsou do výuky pravidelně zařazována kontrolní cvičení a aktivity, které posilují sebereflexi žáků.

Občanské kompetence a kulturní povědomí Žáci se učí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Tyto kompetence jsou rozvíjeny tak, že žáci jsou seznamováni s různými aspekty každodenního života v zemích dané jazykové oblasti. Učitel seznamuje žáky s kulturou těchto zemí tak, aby byla pro ně zajímavá a srozumitelná. K pochopení principů daného cizího jazyka žáky se využívá kulturních rozdílů.

Učitel rozšiřuje žákům jejich kulturní rozhled vhodným výběrem námětů čtených a slyšených textů. Pomocí témat vtahuje žáka do mezinárodního multikulturního prostředí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovali si význam celoživotního učení a byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;

- uměli získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovali s potenciálními zaměstnavateli, prezentovali svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Využívá se jazykového portfolia k záznamu žákova pokroku. Učitel poskytuje všem žákům dostatek slovní zásoby a gramatických struktur k úspěšnému zvládnutí běžných životních situací. Učitel vytváří žákům vodítko a vhodné nástroje k zvládnutí vybraných jazykových zkoušek. Vhodný výběr témat pomáhá žákům zvládnout s jistotou a samostatně životní situace, ve kterých musí použít cizí jazyk.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žáci se učí:

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím světové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesených na různých médiích, a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Tyto kompetence jsou rozvíjeny simulací, v ideálním případě opravdovým kontaktem s rodilými mluvčími pomocí mezinárodní sítě Internet, spoluprací na mezinárodních projektech. Dále učitel může komunikovat se svými žáky pomocí e-mailu a dalších technologií. Ve výuce jsou realizovány projekty, které vyžadují získání informací na internetu. Ve výuce jsou používána multimédia a vhodné internetové stránky pro procvičování probíraného učiva.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto:

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby dovedl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení. Žák se dovede orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- pochopil souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápal svou vlastní odpovědnost za své vlastní jednání a snažil se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojil si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- uvědomil si zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byl motivován k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře;
- byl schopen vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientoval se v nich a vytvářel si o nich základní představu;
- naučil se písemně i verbálně prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formuloval svá očekávání a své priority.

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k tomu, aby:

- používal internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti;
- využíval online učebnic a testů pro domácí samostudium.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák je veden k tomu, aby:

- uměl pracovat s polygrafickými stroji a programy, ovládal dějiny kultury a polygrafie;
- komunikoval se zahraničními partnery ústně a písemně ve dvou cizích jazycích.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura, informační a komunikační technologie, základy společenských věd, marketing a management, dějiny výtvarné kultury a polygrafie

4.1.2.1 Anglický jazyk

1. ročník, 3 h týdně,

Úvod do studia. Osobní informace, rodina, přátelé, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• věnuje se domácí přípravě • představí se • podá základní informace o své osobě a o své rodině • popíše své zájmy • zeptá se na základní osobní údaje • představí mezi sebou své kamarády • rozumí a reaguje na pokyny učitele • používá slovníky i elektronické • vyplní jednoduchý formulář týkající se základních osobních údajů • přečte a napíše číslovky základní a řadové • přečte správně datum • vyhláskuje slova a zapíše hláskovaná slova • správně používá tvary sloves být a mít, přivlastňovacích zájmen • správně tvoří množné číslo podstatných jmen	• organizace práce ve třídě, rozdělení žáků • domácí příprava • představení sebe a podání informací o své rodině • abeceda, hláskování • základní a řadové číslovky • údaje, datum, měsíc a roční období • přivlastňování • množné číslo podstatných jmen • určitý a neurčitý člen • slovesa být a mít • předložky časové a místní • slovní zásoba ve třídě, instrukce od učitele a v učebnice • slovní zásoba okruhy rodina, přátelé

Lidé, 37 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vybere vhodné povahové vlastnosti dle slyšeného popisu chování • popíše osobnost a vzhled jiné osoby • rozlišuje mezi opakovaným a právě probíhajícím dějem, používá adekvátní gramatické prostředky	• vyjádření toho, co se mu líbí a co ne • přítomný čas prostý a přítomný, čas průběhový • vzhled a charakter osoby, koníčky, pocity a zájmy • členy

• popíše obrázek • čte článek o volném čase mladých lidí a vyhledá požadované informace • vyjádří, co se mu líbí a co nelíbí, čeho se bojí • napíše svůj osobní profil • aktivně používá slovní zásobu • charakteristika a osobnost • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele	• minulý prostý • koncovky přídavných jmen • popis minulé události • maturitní dovednosti (poslech, čtení, psaní, gramatika)
---	---

Sport, krajina a volný čas, 37 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• s vizuální oporou pojmenuje běžné sporty • hovoří o svém vztahu ke sportu • povídá si s kamarádem o tom, co dělali v uplynulých dnech • vhodně používá minulý čas prostý a průběhový • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • čte o sportovních událostech a vyhledá v textu požadované informace • zaznamená data dle poslechu a seřadí události chronologicky • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech	• popis krajiny • vazba „there is/are“ • minulý čas průběhový • minulý čas prostý versus minulý čas průběhový • minulé události • „extrémní“ přídavná jména • popis obrázku • sportovní vybavení a oblečení • pozvánka • maturitní dovednosti (poslech, čtení, psaní, gramatika)

Odborná terminologie, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• pojmenuje polygrafické výrobky a specifikuje jejich využití	• polygrafické výrobky, jejich základní charakteristika

2. ročník, 3 h týdně

Film a kino, 28 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše, ústně i písemně, jak strávil prázdniny • podle poslechu vybere žánr filmu, přiřazuje žánry	• filmové žánry • přídavná jména popisující film • počitatelná a nepočitatelná podstatná jména

• popíše písemně a ústně film, používá adekvátní slovní zásobu, po přečtení textu o filmu shrne stručně jeho obsah • stručně vyjádří svůj názor na zhlédnutý film, porovná dvě více osob/věcí/míst • zaznamená hlavní body textu o slavné osobnosti • uvede důvod, proč nemůže něco udělat nebo někam jít • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry	• neformální dopis
--	--

Počasí, 28 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• s vizuální oporou popíše počasí, vyjmenuje jednotlivé druhy počasí • rozliší druhy počasí • čte článek a hledá v něm podstatné informace • rozliší ve větě, zda jde o generalizující informaci, nebo ne • popíše a porovná vizuální materiál • čte a v týmu analyzuje daný text, napíše a vysvětlí daný text • aplikuje různé techniky čtení při zpracování textu	• počasí, popis teplot • předpověď počasí • porovnávání přídavných jmen • stupňování přídavných jmen; „too, enough“ • text – extrémní sporty a počasí • porovnávání obrázku • slohová práce – článek • Skills trainer

Povolání, 28 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• s vizuální oporou rozliší a pojmenuje druhy zaměstnání, používá probranou slovní zásobu • z rozhovoru rodilých mluvčích pozná druhy zaměstnání • používá podmínkové věty • rozlišuje mezi „will a going to“ • přečte pohlednici z prázdnin • přečte a porozumí textu a vyhledá specifické informace • uvede vysněné povolání • napíše formální dopis • uplatňuje základní způsoby tvoření nových slovních spojení, experimentuje • rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	• povolání, popis povolání, popis pracovních aktivit • popis kvalifikace, osobních zdatností • změna zaměstnání, výběr povolání • podmínkové věty • práce s textem • slovní spojení • budoucí čas a blízká budoucnost „ will, going to“ • formální dopis
---	---

Odborná terminologie 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše absolvovanou odbornou praxi • používá odbornou terminologii spojenou s praxí	• slovní zásoba týkající se školní praxe

3. ročník, 3 h týdně

Cestování, 42 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše, ústně i písemně, turistické atrakce ve světě • podle poslechu přiřazuje přídavná jména a známá místa k fotografiím • stručně popíše turistické atrakce v ČR • na základě poslechu shrne základní informace o cestování, doplní otázky a odpovědi týkající se cest • vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti • zaznamená vzkazy volajících • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí • používá minulý a předpřítomný čas • plánuje dovolenou a zdůvodňuje svá rozhodnutí • napíše krátký text o dovolené	• přídavná jména • vyjádřená názoru • předpřítomný čas a minulý čas • nová slovní zásoba – podstatná jména • fráze – přijetí, odmítnutí návrhu • blog • porovnání, předločky

• dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	
---	--

Peníze, 42 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• s vizuální oporou popíše hodnotu předmětů atd. z obrázků • popisuje kontrasty ve městě, používá podmínkové věty • na základě poslechu popisuje příběh • čte a v týmu analyzuje daný text • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace • čte článek a hledá v něm podstatné informace • popisuje a porovnává obrázkový materiál • napíše esej vyjadřující vlastní názor • ověří si i sdělí získané informace písemně	• hodnota, cena, nakupování • podmínkové věty • tvoření podmínkových vět • slovesa týkající se peněz • předminulý čas • infinitiv a koncovka -ing • porovnávání obrázku • slohová práce – esej

Odborná terminologie 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše a porovnává obrázky týkající se odborných témat • popíše produkci a použití papíru • vyjmenuje a vypráví o polygrafických firmách v okolí	• maturitní pracovní listy • výroba papíru, tiskařský průmysl

4. ročník, 3 h týdně, Kriminalita, 37 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• pojmenuje běžné zločiny a projevy vandalizmu s vizuální oporou identifikuje zločiny, o kterých mluví mluvčí • čte úryvek z knihy a vyhledá potřebné informace • seřadí chronologicky děj podle slyšeného textu • na základě poslechu rozhovoru určuje pravidla použití nepřímé řeči • na základě textu stručně popíše slavné osobnosti • gramaticky správně formuluje sled událostí a jeho činnosti během dne • používá nepřímou řeč	• zločin, kriminalita, přestupky • nepřímá řeč • popis a charakteristika osobností • záhady, příběhy • přídavná jména, stupňování • slohová práce – e-mail

• popisuje a porovnává obrázky • napíše e-mail • sdělí sled událostí v písemném vyprávění • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem	
---	--

Věda, 37 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše a porovnává vynález • na základě textu stručně popisuje vývoj vynálezů • čte článek, analyzuje poslech • popisuje a vypráví o vynálezech • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • vznáší námitky, reklamuje výrobky • napíše formální dopis	• vynálezy, inovace, technické vymoženosti • trpný rod • vyjádření úmyslu • kolokace, předložkové vazby • stížnost, rozhovor • slohová práce – formální dopis

Odborná terminologie 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše a porovnává obrázky týkající se odborných témat • vypráví o historii tisku • popisuje pracovní zkušenosti z odborné praxe	• Gutenberg, tisk • školní praxe můj studijní obor • odborné učebny, předměty • školní praxe

4.1.2.2 Německý jazyk

1. ročník, 2 h týdně, volitelný

První kontakty, představování, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše rozdíly v české a německé výslovnosti a napodobuje správnou výslovnost - zeptá se, jak se daří různým osobám a řekne, jak se má - formuluje své plány do budoucna - vhodně použije jednoduché pozdravy při přivítání i loučení - reaguje na základní školní pokyny	- úvod do předmětu - představování - přátelé - určování věku - přítomný čas sloves – jednotné číslo - sloveso „sein“ - osobní zájmena v jednotném čísle - pořádek slov ve větě oznamovací a tázací - kladná a záporná odpověď - tázací příslovce „wo“ a předložka „in“ - tázací zájmena „wie“ a „wer“ - číslovky základní

Lidé, jejich jazyky a země, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- používá správné slovesné formy probraných sloves - tvoří věty tázací - sděluje informace o jiných osobách, známých osobnostech, jejich zemích a jazycích - používá členy u podstatných jmen	- přítomný čas nepravidelných sloves - osobnosti, jejich povolání a jazyk - přítomný čas sloves – jednotné číslo - podmět „man“ - tázací zájmena „wer, was“ - tázací příslovce „woher“ - předložka „aus“ - názvy zemí a jazyků - určení rodu podstatných jmen - číslovky 21–2000

Rodina, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- pojmenuje a představí členy své rodiny, vypráví o své rodině a domácích zvířatech - používá zájmena přivlastňovací - přečte s porozuměním krátké inzeráty a sám napíše jednoduchý inzerát - používá číslo množné a zápor u podstatných jmen - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření	- členové rodiny - příbuzenské vztahy - domácí zvířata - přítomný čas slovesa „haben“ - člen určitý a neurčitý 1. a 4. pád neurčitého členu - přivlastňovací zájmena - zápor „kein“ a „nicht“ - tvary slovesa „möchte“ - tvoření množného čísla podst. jmen

• vyplní stručný dotazník o rodině	
------------------------------------	--

Volný čas, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• napíše neformální dopis s nabídkou trávení volného času • napíše e-mail přátelům do Rakouska • formuluje prázdninové plány • vyjadřuje své pocity • informuje o svých problémech	• způsobová slovesa • vazba: „Wie geht es?“ • seznámení s reáliemi Vidně

Jídlo a restaurace, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjádří svůj názor na jídlo a potraviny • používá sloveso mít rád a zápory • pracuje s jídelním lístkem a názvy jídel mezinárodní kuchyně • napíše krátký e-mail o svých stravovacích návycích • vypráví o svých stravovacích návycích • vyjádří svůj názor na jídlo a potraviny • používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého oboru • objedná si jídlo v restauraci	• potraviny • stravovací návyky • mezinárodní jídla • jídelní lístek • přítomný čas nepravidelných sloves • způsobové sloveso „mögen“ • člen určitý v 1. a 4. pádě • zápory „nicht, kein, nichts“ • složená slova • všeobecný podmět „man“ • rozkazovací způsob • přídavná jména odvozena od vlastních jmen zeměpisných

Práce s EJP a odborná terminologie, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje s EJP • aktivně používá probrané učivo ve všech úrovních • aktivně používá získanou slovní zásobu • aktivně používá probranou odbornou terminologii	• čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • mluvení a psaní

2. ročník, 2 h týdně, volitelný

Denní režim, povolání, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popisuje průběh dne, každodenní činnosti • určuje čas i denní dobu • pracuje se slovesy s předponami • přiřazuje obrázky k textům, vypráví text • napíše vzkaz kamarádovi	• předložky se 4. p. • osobní zájmena ve 4. p. • denní režim • domácí práce • přítomný čas nepravidelných slov

• vyjadřuje se ústně i písemně k tématům z osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popisuje své pocity	• slovesa s předponou odlučitelnou a neodlučitelnou • určování času • tázací zájmeno „wer“ • „zu Hause“ a „nach Hause“
--	---

Přátelé, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vypráví o zájmech svých i jiných osob • popisuje plány do budoucna • používá zájmena osobní i přivlastňovací • popisuje osoby • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • uplatňuje různé techniky čtení • napíše soukromý dopis s popisem kamaráda • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • napíše dopis kamarádovi	• kamarádi • nepravidelná slovesa • povahové vlastnosti • zájmové činnosti • přivlastňovací zájmena v 3. pádě • osobní zájmena v 3. pádě • tázací zájmeno „wer“ • 2. pád vlastních jmen

Obchody, nakupování, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• podává informace o obchodech a různém zboží • ptá se na možnosti nakupování • popisuje možnosti trávení volného času • napíše pozvánku kamarádovi • upevňuje používání dříve probraných předložek • orientuje se v časových údajích	• nákupy v různých typech obchodů • večerní vycházka • obchodní dům KaDeWe • předložky se 3. a 4. pádem po otázkách „wo?“ a „wohin?“ • určování času • řadové číslovky

Orientace ve městě, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vypráví, co se nalézá ve městě • popíše polohu institucí a památek • popíše svůj byt ve městě • používá vhodně předložky s 3. a 4. pádem • ptá se na cestu a dopravní prostředky a odpovídá na otázky • napíše vzkaz, podávající informace k setkání • domluví se v běžných situacích	• návštěva Lindau • poloha pamětihodností a institucí • orientace ve městě • přítomný čas slovesa „liegen, stehen“ • způsobové sloveso „wissen“ • otázka „wo?“ a 3. pád • předložky s 3. pádem „zu“ a „mit“ • předložky se 4. pádem

• čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • získá i poskytne informace	
---	--

Škola, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vypráví o škole a třídě • informuje o rozvrhu hodin, předmětech a učitelích • pojmenovává činnosti týkající se školního a mimoškolního života • vypráví o školním výměnném pobytu a používá minulý čas	• préteritum a perfektum • popis třídy • telefonní čísla • rozhovor s ředitelem školy • rozvrh hodin • pomocná slovesa „sein“ a „haben“ • příslovečná určení času

Práce s EJP a odborná terminologie, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje s EJP • používá odbornou slovní zásobu • sestaví jednoduché menu • popíše přípravu jednoduchého pokrmu	• práce s EJP • sebehodnocení • odborná terminologie – jídlo, menu, příprava pokrmů

3. ročník, 2 h týdně, volitelný

Cestování do zahraničí, opakovací lekce, 15 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popisuje zážitky a zkušenosti z prázdnin doma i v cizině • vypráví o sobě, své rodině, škole, koníčcích • napíše formální dopis partnerské škole • vede rozhovor • vyhledává informace na internetu o různých městech v německy mluvících zemích	• zájmena osobní i přivlastňovací • předložky • způsobová slovesa • skloňování členů • minulé časy – préteritum a perfektum

Cestování, nehody, 15 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše nehodu • popíše situace na obrázcích a fotkách • vyjádří posloupanost událostí • najde v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky	• cestování • nehody na cestách • předložky s 3. a 4. pádem • perfektum sloves s předponami odlučitelnými a neodlučitelnými

• uspořádá věty na základě poslechu • používá minulý čas • pracuje s předložkami s 3. a 4. pádem • přečte aktuální novinový článek o nehodovosti a orientuje se v něm • vyjádří písemně svůj názor na text • napíše e-mail v minulém čase • pracuje s internetem	• slovesa končící na „-ieren“
--	---

Dovolená, 15 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjádří názor na téma prázdniny a dovolená • diskutuje o vysněných cílech dovolené • zapojí se do hovoru bez přípravy • popíše počasí • napíše pohlednici z dovolené s poznámkami o počasí • tvoří souvětí podřadné • napíše formální dopis nebo e-mail • připraví kompletní plán cesty	• prázdniny, dovolená • příslovečné určení místa • souvětí podřadné se spojkami „dass, weil, wenn“ • zeměpisné názvy a předložky se zeměpisnými názvy • préteritum způsobových sloves • souvětí souřadné

Lidské tělo, zdraví a nemoci, 15 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše části těla a běžné nemoci • používá předložku „seit“ • vytvoří rozkazovací způsob • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • používá zvrtné zájmeno • vyjadřuje lítost a udílí rady ohledně zdraví • vyplní anketu • vyjadřuje své názory ohledně životního stylu • sdělí, jak se cítí, co dělá pro své zdraví • diskutuje na téma zdraví	• části lidského těla • běžné nemoci • použití zvrtného zájmena • předložka „seit“ • zvrtná slovesa • časové předložky • 4. pád podstatných jmen

Práce s EJP a odborná terminologie, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje s EJP • aktivně ovládá probrané učivo • popíše prostřený stůl vč. inventáře	• čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • mluvení a psaní • prostřený stůl • inventář

4. ročník, 2 h týdně, volitelný

Lidé a oblečení, 15 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vypráví o známých lidech, jejich vzhledu - stupňuje přídavná jména - komentuje oblečení, určuje barvy - napiše oznámení o ztrátě - popisuje obrázek - napiše oznámení a inzerát	- popis osoby - popis oblečení - stupňování přídavných jmen - skloňování přídavných jmen po členu určitém a neurčitém - přídavné jméno ve funkci přívlastku - tázací zájmena – „welcher“ a „was für ein?“

Práce a povolání, 15 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- popisuje různá zaměstnání, jejich klady a zápory - mluví o výběru povolání a odůvodňuje jej - tvoří účelové věty a konstrukce „um... zu“ - čte s porozuměním texty - ověří si i sdělí získané informace písemně - napiše kamarádovi dopis o zajímavém povolání - napiše životopis - napiše kratší a delší slohový útvar – inzerát a dopis - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - vyjadřuje se o svém budoucím povolání	- volba povolání - klady a zápory různých zaměstnání - pracovní nabídka, inzerát - životopis - sloveso „werden“ - účelové věty se spojkou „damit“, konstrukce „um... zu“

Sny a přání, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vypráví o svých plánech do budoucna a o budoucnosti světa - vyjadřuje svá přání a sny ohledně bydlení - popisuje svůj vysněný dům, byt a pokoj - srovnává život na venkově a ve městě - rozpozná význam obecných sdělení	- plány do budoucna - konjunktiv II - vedlejší věty podmínkové - souvětí souřadné

Berlín, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popisuje hlavní město a jeho památky • popisuje obrázky • vede rozhovor v infocentru • pracuje s letáky • orientuje se v dopravním systému v Berlíně • získává informace o muzeích v Berlíně • napíše kamarádovi e-mail	• reálie Berlína • konjunktiv II • nepřímé otázky • vedlejší věty časové

Práce s EJP a odborná terminologie, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• aktivně ovládá probrané učivo • pracuje s EJP • aktivně používá odbornou terminologii • předvede průvodce městem	• čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • mluvení a psaní • odborná terminologie – průvodcovství, organizace zájezdu

4.1.2.3 Seminář z anglického jazyka

Obecný cíl

Seminář z jazyka je volitelný předmět, jehož cílem je osvojení úrovně B2 dle SERR.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- pohotově, samostatně a s jistotou komunikovat v různých životních situacích, slovem i písmem;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem, včetně odborného;
- využívat slovníky, jiné jazykové příručky a další zdroje informací (internet) k dalšímu sebevzdělávání;
- orientovat se v zemích, ve kterých se mluví daným cizím jazykem, a respektovat jejich sociokulturní specifika;
- pracovat s Evropským jazykovým portfoliem.

Charakteristika učiva

Vychází z RVP **34-41-M/1 Polygrafie**. Náplň tohoto volitelného předmětu je rozložena do 2 ročníků (3. a 4. ročník) s dotací 2 hodiny týdně. Žáci si volí mezi seminářem z jazyka anglického a matematiky. Práce v semináři je rozvíjena v rámci procvičování receptivních, produktivních a interaktivních řečových dovedností.

Výukové strategie

Pojetí výuky cizích jazyků akceptuje individuální vzdělávací potřeby žáků. Využívají se aktivizující didaktické metody, organizují se činnosti podporující zvýšenou myšlenkovou aktivitu žáků. Důraz je kladen na podporu sebedůvěry, samostatnosti a iniciativy žáků. Podporována je zejména práce ve dvojici, skupině či týmu.

Základní tematické okruhy a situace se posilují a rozšiřují o dílčí témata vztahující se k profesní orientaci a přípravě žáků. Žáci jsou vedeni k větší pohotovosti a samostatnosti v ústním vyjadřování, učí se užívat opis a synonymního vyjadřování.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Průběžně se prověřují komplexní řečové dovednosti, a to ústně a písemně. V ústním projevu se hodnotí zvuková stránka jazyka, slovní zásoba, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na samostatnost, pohotovost, srozumitelnost a plynulost. V písemném projevu se hodnotí grafická stránka, rozsah použité slovní zásoby, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na správnost, srozumitelnost a přiměřenost. V konečném hodnocení se promítá i aktivní přístup žáka ke studiu, jeho samostatnost, iniciativa a aktivita při práci v kolektivu. K žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je přistupováno individuálně.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Žáci by měli být schopni vyjadřovat se v cizím jazyce přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle. Žáci se učí pracovat v týmu, realizovat společné pracovní činnosti, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, aktivně diskutovat s vrstevníky, učit se a vyhodnocovat vlastní výsledky.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby dovedl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- pochopil souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápal svou vlastní odpovědnost za své vlastní jednání a snažil se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- si uvědomil zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byl motivován k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře
- byl schopen vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientoval se v nich a vytvářel si o nich základní představu

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k tomu, aby používal internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura, dějepis, základy společenských věd, marketing a management, podnikatelská činnost.

3. ročník, 2 h týdně, povinně volitelný (alternativa: seminář z matematiky)

Osobní identifikace, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• porozumí školním a pracovním pokynům a reaguje na ně • používá slovníky (i elektronické) • pronese jednoduše zformulovaný monolog na téma osobní identifikace, rodina, zájmy, přátelé, rodina • vypráví jednoduché příběhy a zážitky • představí a popíše sebe i druhé • vhodně používá anglický jazyk ke komunikaci v hodině • hovoří o svém vztahu k jiným lidem, jak jej ovlivňují	• můj životopis • rodina, zájmy, přátelé, škola • vzhled a povaha • vztahy s jinými lidmi • generační problémy

Bydlení, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• sdělí a zdůvodní svůj názor • popíše obrázek typů bydlení • popíše místo a okolí svého bydliště • identifikuje problém týkající se bydlení a navrhne řešení • porovná výhody a nevýhody bydlení ve městě a na venkově	• typy bydlení • mé bydliště • místnosti a jejich vybavení • bydlení na venkově a ve městě – výhody a nevýhody, srovnání • moje město, vesnice

• porovná různé typy bydlení (dům a byt)	
--	--

Denní program a volný čas, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aktivně používá slovní zásobu tématu denní program • popíše své pocity při výkonu denních povinností • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • vyjadřuje složitější myšlenky na téma volný čas, včetně problematiky mládeže a jejich způsobu trávení volného času, navrhne řešení • vede rozhovor na téma volný čas • pronese jednoduše zformulovaný monolog na téma svých koníčků a zájmů • popíše obrázky tematicky zaměřené na volnočasové aktivity • navrhne společnou činnost, domluví se na detailech	• můj typický den a víkend • povinnosti • volnočasové aktivity • mé koníčky a zájmy • mladí lidé a jejich volný čas • můj den snů (nejhorší den v životě)

Kultura, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše obrázek, porovná obrázky, najde podobnosti a odlišnosti • pronese monolog na téma kulturní život • zapojí se do debaty na téma zábava/kultura • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry • aktivně používá získanou slovní zásobu tématu zábava • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení	• kultura: hudba, divadlo, kino a film, knihy a časopisy, galerie, výstavy, hrady a zámky • kultura a já • kulturní zařízení a akce v mém městě a regionu

Jídlo a pití, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše obrázky týkající se jídla/pití/restaurace • zapojí se do hovoru o jídle bez přípravy • prokazuje faktické znalosti mezinárodní kuchyně	• potraviny, jídlo, pití • stravovací návyky v rodině • zdravý a nezdravý způsob stravování • mezinárodní kuchyně • recept, jídelníček pro hosta na dobu pobytu v ČR

• vyjádří se k tomu, co (ne)má rád a na totéž se zeptá • přednese předem připravený monolog o zdravém a nezdravém způsobu stravování • poradí, co jíst a pít, jak často, čemu se vyhýbat • popíše stravovací návyky své a své rodiny	• nákupní lístek
---	--

Cestování, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjádří se k tomu, jakými dopravními prostředky cestuje, jak často • popíše obrázky znázorňující různé dopravní prostředky, popíše jejich výhody a nevýhody • zeptá se a odpoví na otázky týkající se cestování • popíše své zážitky z cestování • orientuje se v typech ubytování, služeb a stravování • pronese předem připravený monolog na téma moje prázdniny/dovolená • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace • vyměňuje si informace a rady ohledně dovolené, doporučí místo a aktivitu	• dopravní prostředky, jejich výhody a nevýhody • důvody cestování • srovnání dopravních prostředků z pohledu rychlosti, ceny a pohodlí • způsoby trávení dovolené • zážitky z cestování a dovolené či prázdnin • typy ubytování, služeb a stravování • co všechno s sebou musím mít, abych mohl cestovat do (USA, ...)

Sporty, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše obrázky znázorňující sporty, používá vhodnou slovní zásobu • zeptá se a odpoví na otázky týkající se sportu • diskutuje o pozitivním dopadu sportu na lidi • orientuje se ve sportovních událostech	• sporty • oblečení, vybavení a místa • já a sport, sport v mé rodině • význam sportů • významné sportovní události • sportovci – ve světě, ČR a regionu

Vzdělávání, škola, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• hovoří o své bývalé i současné škole	• moje škola – místnosti a jejich vybavení • školní zkušenosti

• zeptá se a odpoví na (ne)oblíbené předměty • hovoří o svých plánech do budoucna • popíše obrázek týkající se školního prostředí • vyjadřuje se ústně i písemně ke své škole • objasní svůj postoj ke vzdělávání • vyjádří svůj vztah ke škole	• předměty a rozvrh hodin • plány do budoucna • akce školy • praktické vyučování • změny ve škole za poslední dobu • škola snů (předměty, vybavení, počet hodin, ...)
--	--

4. ročník, 2 h týdně, volitelný (seminář z matematiky)

Nakupování a oblečení, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vede rozhovor na téma nakupování, efektivně se střídá s partnerem v komunikaci • uvede potřebné detaily týkající se nakupování • vysvětlí a porovná výhody a nevýhody různých druhů obchodů • hovoří o oblečení, podpoří svůj názor vhodnými argumenty • popíše obrázky lidí a toho, co mají na sobě • identifikuje různé druhy oblečení a pro jaké situace jsou vhodné • poradí cizinci přijíždějícímu do ČR, jaké oblečení by si měl vzít s sebou	• druhy obchodů a sortiment zboží • platby, reklamace • nakupování • oblečení • popis lidí a toho, co mají na sobě • oblečení pro různé příležitosti

Jídlo a pití, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• navrhne vhodné menu, doporučí vhodné jídlo/nápoj • popíše obrázky týkající se jídla/pití/restaurace • popíše přípravu pokrmu • prokazuje faktické znalosti mezinárodní kuchyně • vyjádří se k tomu co (ne)má rád a na totéž se zeptá	• potraviny, jídlo, pití • příprava pokrmu • mezinárodní kuchyně • česká kuchyně • americká a britská kuchyně

Tiskárny a jejich struktura, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše jednotlivé části tiskáren a proces tvorby knihy • vysvětlí význam odborných slov prokazuje faktické znalosti tisku	• tiskárny, druhy vazeb knih • popis obrázků týkajících se tiskáren

Místa, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• naplánuje trasu, program • prokazuje faktické znalosti především geografických a kulturních faktorů anglicky mluvících zemí • přednese připravenou prezentaci a reaguje na jednoduché dotazy publika • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky • popíše obrázky týkající se ČR a reálií anglicky mluvících zemí • hovoří o oslavách a svátcích v jednotlivých zemích, popíše zvyky a typické jídlo spojené s těmito svátky	• Česká republika – zeměpis, hlavní město a památky • anglicky mluvící země - zeměpis • britské a americké oslavy a svátky • české oslavy a svátky • rodinné oslavy, svátky a kulturní akce

Počasí, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší klima • zeptá se a odpoví na otázky o počasí • popíše obrázek týkající se počasí • popíše typické počasí pro jednotlivá roční období • vyjmenuje různé přírodní živly a katastrofy	• klima • roční období a počasí • přírodní živly a katastrofy • rostliny a zvířata v jednotlivých ročních obdobích

Životní prostředí, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjadřuje se k problematice životního prostředí, identifikuje hlavní problémy a zaujímá k nim vztah • navrhne řešení • diskutuje o stavu životního prostředí ve svém regionu • diskutuje o ochraně zvířat	• problematika životního prostředí a možná řešení • stav životního prostředí v mém regionu • ohrožené druhy zvířat a rostlin, jejich ochrana • můj osobní příspěvek k lepšímu ŽP • moje škola a ŽP

Zdraví a péče o zdraví, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• detailně popíše lidské tělo (včetně orgánů) • vyjádří se ke zdraví (ne)prospěšným vlivům • diskutuje o civilizačních nemocech a prevenci, o zdravém životním stylu	• lidské tělo • vnitřní orgány a jejich funkce • zdravý a nezdravý životní styl • běžné nemoci, jejich symptomy a léčba, civilizační nemoci, prevence • u lékaře, v lékárně • zdravotní a cestovní pojištění

Rozvoj dovedností, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• přečte text a vybere vhodnou odpověď z nabídky • podle poslechu doplní vhodný výraz/ vybere správnou odpověď na otázku/ rozhodne, zda věta je pravdivá • popíše obrázky, porovná obrázky • vybere z nabídky vhodné vynechané slovo do textu	• maturitní čtení • maturitní poslechy • opakování maturitních okruhů

4.2 Společenskovědní vzdělávání

Obecným cílem společenskovědního vzdělávání je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat své společenskovědní vědomosti a dovednosti v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy...) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

Společenskovědní vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně;
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování;
- preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, i když má demokracie své stinné stránky (korupce, kriminalita...), jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostít se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu;
- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Ve společenskovědní oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoli na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání.

V rámci společenskovědního vzdělávání jsou zařazeny předměty základy společenských věd a dějepis.

4.2.1 Základy společenských věd

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- získané vědomosti a dovednosti ze společenskovědní oblasti využít v praktickém životě, jednat aktivně, odpovědně a slušně ve vlastním zájmu i v zájmu celé společnosti, aby byli připraveni na řešení problémů a změn v každodenní praxi;
- vyvozovat z historických souvislostí, rozumět současnému dění a světu, ve kterém žijí, uvědomit si vlastní identitu, kriticky myslet, řešit problémy, nenechat se manipulovat;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů (verbálních, ikonických, kombinovaných);
- formulovat jasně své názory a postoje z oblasti sociologické, politické, ekonomické a etické, podložit je argumenty, připustit a přijmout v diskusi argumenty druhých.

Charakteristika učiva

Učivo spadá do oblasti společenskovědního vzdělávání a zahrnuje většinu společenskovědních disciplín. Je rozvrženo do pěti tematických celků:

1. Člověk v lidském společenství (sociologie, současná česká společnost, její problémy, víra a náboženství, integrace ČR do mezinárodních struktur, globalizace)
2. Člověk jako občan (stát, ústavní právo, politologie, politické a ideologické spektrum naší společnosti)
3. Člověk a právo (občanské, rodinné, pracovní, trestní právo)
4. Soudobý svět (rozmanitost soudobého světa, mezinárodní organizace, globalizace)
5. ČR a svět (filozofie)

Učebnice Odmaturuj ze společenských věd (Didaktis)

Výukové strategie

Výuka pro žáky má být zajímavá, učitel se žáky řeší praktické otázky jejich osobního i občanského života. Vzhledem k charakteru učiva využívá vyučující výklad, rozhovor, diskuzi, frontální výuku, práci s učebnicí, samostatnou práci, skupinovou práci, vzájemné učení, domácí úkoly, prezentace, hry a soutěže, besedy, exkurze.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Žáci jsou zkoušeni ústně, (individuálním nebo frontálním způsobem), hodnoceni za dosaženou úroveň znalostí, orientaci v aktuálním společenském dění, úroveň vyjadřování a schopnost logické argumentace. Minimálně dvakrát za pololetí jsou hodnoceni písemně (převážně formou testu). Součástí hodnocení je také práce s konkrétními informacemi – vyhledávání zdrojů, jejich zhodnocení a zpracování.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotní;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.);
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žáci by měli být schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žáci by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žáci se učí:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí Žáci by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.

Matematické kompetence

Žáci se učí číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi Žáci by měli:

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto:

Občan v demokratické společnosti

Obsah předmětu zásadně napomáhá k rozvíjení aktivní tolerance a respektu, odmítání fanatismu, účasti na životě společnosti a odpovědnosti při sledování nejen osobních, ale i veřejných zájmů.

Člověk a životní prostředí

Žáci získávají povědomí o negativních dopadech působení člověka na přírodu a životní prostředí a jsou informováni o tom, jak a čím může každý z nás přispět k ochraně životního

prostředí.

Člověk a svět práce

Na základě získaných vědomostí a dovedností, prostřednictvím předmětu i příkladů z praxe jsou žáci vedeni k odpovědnosti za vlastní život, za svá rozhodnutí. Učivo též napomáhá k získávání přehledu o možnostech a nutnosti dalšího profesního růstu a orientaci na trhu práce.

Informační a komunikační technologie

Předmět využívá prostředků ICT při řešení konkrétních pracovních úkolů zadáných učitelem, především při vyhledávání informací prostřednictvím internetu a napomáhá tak ke zvyšování počítačové gramotnosti.

Mezipředmětové vztahy

Nejužší propojení je s dějepisem a ekonomikou. Dále pak také s jazykem českým a literaturou a ICT. Některé praktické občanské dovednosti, jako psaní životopisu nebo pracovní smlouvy, se učí v profesní komunikaci.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Člověk v lidském společenství, 28 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií • objasní způsoby ovlivňování veřejnosti • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje, sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří • navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky a jak řešit tíživou finanční situaci	• sociologie, socializace • charakter, temperament • sociální pozice a role • sociální útvary a skupiny • kultura • komunikace • masová média, kritický přístup k médiím • osobní život a zdraví ohrožující situace (kriminalita, šikana, závislosti) • majetek a jeho nabývání • finanční záležitosti jedince a rodiny • sociální zajištění občanů • peněžní ústavy, subjekty a jejich služby • současná česká společnost, problémy • snižování porodnosti, stárnutí populace • sociální nerovnost, chudoba, genderová nerovnost • multietnicita ve státě • rasy, etnika, národy, národnosti, majorita, minorita ve společnosti • multikulturní soužití • víra a ateismus • světová náboženství • náboženské sekty, náboženský fundamentalismus

• dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy, popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace • posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována • charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem nebo extrémismem • vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody druhých • objasní postavení církví a věřících v ČR • vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	
--	--

Člověk jako občan, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem nebo extrémismem • vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí	• rasismus • terorismus • extremismus, česká extrémistická scéna

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Člověk a právo, 21 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů; • popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství; • vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost;	• právo a spravedlnost, právní stát • právní vztahy • právní řád, právní ochrana občanů • soudní moc, soustava soudů • soudní řízení, správní řízení

• popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek; • dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace; • popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů; • popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance; • objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání, ...	• advokacie, státní zastupitelství, notářství, ombudsman, exekutor • vlastnictví, duševní vlastnictví • smlouvy, odpovědnost za škodu • rodinné právo • manželství, vztahy v rodině • pracovní právo • pracovní poměr, pracovní smlouva • pracovní vztahy • trestní právo • trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení • kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými
---	--

Soudobý svět, 11 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace • vysvětlí s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách • objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě • popíše funkci a činnost OSN a NATO • charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku • vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích	• rozmanitost soudobého světa, civilizace • velmoci, vyspělé státy, rozvojové země • ČR a svět, zapojení do mezinárodních struktur • OSN, NATO, EU • globalizace • významné globální problémy

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Člověk jako občan, 25 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat	• stát • formy a typy státu • státní občanství a národnost • Ústava ČR • státní symboly • lidská práva, jejich obhajování

• charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb • charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...) • uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností, debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu • uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy	• státní moc a její složky • politologie jako vědní disciplína • politické spektrum a jeho dělení • politické strany v ČR • politické ideologie • občanská participace, občanská společnost • demokracie, principy, hodnoty • volby, volební systémy, volby v ČR • státní správa a samospráva
---	---

ČR a svět (praktická filozofie), 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika • dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva • dovede pracovat s obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění) • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem	• filozofie • význam filozofie v životě člověka • základní filozofické pojmy • etika • základní etické pojmy: morálka, hodnoty a normy, svoboda, odpovědnost, svědomí

4.2.2 Dějepis

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Dějepis je v odborném školství součástí společenskovedního vzdělávání především ve studijních oborech. Plní nezastupitelnou integrující roli při začleňování mladého člověka do společnosti. Má významnou úlohu pro rozvoj jeho občanských postojů a samostatného myšlení.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- na základě poznání minulosti hlouběji porozumět své současnosti;
- navázat na své znalosti získané na základní škole;
- využít své znalosti v jiných předmětech a využít své znalosti z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy);
- pochopit příčiny a následky historických událostí a využít je k jejich hodnocení a k poučení z dějin;
- odstraňovat mýty a předsudky, porozumět jiným lidem a pěstovat solidaritu s lidmi celého světa;
- vyhledávat informace o historii, pracovat s nimi, kriticky je hodnotit a systematizovat;
- být kritičtí, odpovědní a schopní tvořit si samostatný úsudek založený na nezbytných faktografických znalostech a intelektových dovednostech.

Charakteristika učiva

Učivo tvoří světové (především evropské) a české dějiny. Hodinová dotace dějepisu v učebních plánech je nízká, a proto bylo učivo vybráno na základě důležitých historických událostí.

Je zohledněn požadavek Standardu středoškolského odborného vzdělávání, aby byl položen důraz na nejnovější dějiny, protože dějiny posledních desetiletí 19. století a 20. století jsou nejvýznamnějším obdobím pro pochopení současnosti a tím i naplňování obecného cíle předmětu.

Učebnice Dějepis pro SOŠ, SPN; Dějepis na dlani, Rubico

Výukové strategie

Předmět je vyučován v 1. ročníku studia v rozsahu 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá formou výkladu, motivačního vyprávění, skupinové diskuse, projektové práce s využitím ICT, práce s odborným textem, ústního a písemného opakování učiva. Výuka je doplňována návštěvami muzeí, knihovny a besedami.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Důraz je kladen na schopnost žáků samostatně myslet, na schopnost vytvořit si kritický úsudek, na schopnost pracovat s textem, debatovat o dějinách i na zájem o předmět. V hodinách je uplatňováno ústní zkoušení, písemné zkoušení dílčí, písemné zkoušení souhrnné a zpracování projektu s využitím ICT.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci se učí:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotní;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí dříve nabytých;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Žáci se učí:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat souvislé texty na odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žáci by měli být schopni:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci se učí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném

zájmu;

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském i světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali kladný přístup k sobě samému, k ostatním lidem, k živé i neživé přírodě a kulturním a jiným hodnotám;
- vytvářeli demokratické klima školy;
- cílevědomě usilovali o získání dobrých znalostí a dovedností, které jsou nezbytně potřebné pro informované a odpovědné občanské a jiné rozhodování a jednání;
- respektovali přesvědčení jiných lidí;
- chránili naše historické a kulturní dědictví.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni:

- k odpovědnosti za stav přírody a životního prostředí;
- k péči a ochraně životního prostředí.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili nutnost celoživotního vzdělávání.

Informační a komunikační technologie

Žáci se učí vyhledávat informace prostřednictvím internetu.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějiny výtvarné kultury a polygrafie.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Člověk v dějinách, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladu • vysvětlí, které vědy patří mezi pomocné vědy historické • vysvětlí periodizaci dějin • popíše, kdy u nás slavíme státní svátky a proč	• poznávání dějin, variabilita výkladu dějin • pomocné vědy historické • periodizace dějin • státní svátky u nás

Pravěk a starověk, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• popíše život v pravěku • uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství • objasní podstatu otroctví	• pravěk • nejstarší starověké civilizace • antika
---	--

Počátky středověku, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše základní změny ve středověku • vysvětlí základní principy feudální společnosti	• základní znaky středověku • změny na počátku středověku • Franská a Byzantská říše

Národní dějiny od příchodu Slovanů, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše demografický vývoj na našem území • objasní příčiny vzniku a zániku Sámovy říše • vysvětlí kulturní přínos Velké Moravy • uvede význam Konstantina a Metoděje • popíše významné změny českého státu za panování Přemyslovců • uvede znaky románské kultury • popíše rozvoj českého státu za Karla IV. • uvede znaky gotické kultury • porovná románskou a gotickou architekturu • objasní příčiny a důsledky husitského hnutí • uvede znaky českého státu za vlády Jagellonců • popíše změny v našich dějinách po nástupu Habsburků na český trůn • popíše habsburské řešení náboženské otázky	• příchod Slovanů • Sámova říše • Velká Morava – Konstantin a Metoděj • Přemyslovské Čechy • Lucemburkové a český stát • husitské hnutí a doba polipanská • Jagellonci • Habsburkové na českém trůnu • české stavovské povstání a doba pobělohorská

Počátky novověku, utváření novodobé společnosti, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede znaky humanismu • popíše znaky renezanční architektury • popíše průběh třicetileté války a její vliv na změnu mapy Evropy	• humanismus a renezanční architektura • zámořské objevy • třicetiletá válka • anglická revoluce

• vysvětlí boj za občanská práva a vznik občanské společnosti • uvede znaky baroka • porovná renezanční, barokní a klasicistní architekturu • uvede znaky osvícenství	• baroko • klasicismus a osvícenství
--	---

Marie Terezie a Josef II., 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše změny v českých zemích za panování Marie Terezie a Josefa II.	• osvícenský absolutismus a reformy Marie Terezie a Josefa II.

Novověk – 18. – 19. století, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí boj za občanská práva a vznik občanské společnosti • popíše vznik USA • popíše průběh válek a jejich vliv na změnu mapy Evropy • na základě příkladů vysvětlí boj za občanská práva • vysvětlí, jak vznikla společnost založená na občanských svobodách a právech • popíše evropskou koloniální expanzi • popíše postavení Židů a Romů ve společnosti v 18. a 19. století	• vznik USA • Francouzská revoluce • napoleonské války • revoluce 1848/49 v Evropě • technická, průmyslová a komunikační revoluce • evropská koloniální expanze

Situace u nás v 2. polovině 18. a v 19. století, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci • popíše příčiny a důsledky dualismu a jeho důsledky pro českou zemi • popíše rozvoj kultury v 2. polovině 19. století • vysvětlí česko-německé vztahy a jejich vývoj v 19. století	• české národní obrození • revoluce 1848/49 v českých zemích • dualismus v habsburské monarchii • Národní divadlo

Novověk – 1. světová válka a svět a ČSR mezi dvěma válkami, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi	• situace v Evropě na přelomu 19. a 20. století

velmocemi • popíše příčiny, průběh a výsledky 1. světové války • objasní příčiny, průběh a důsledky ruské revoluce • vysvětlí úlohu Čechů v první světové válce a tzv. první odboj • popíše vznik samostatného československého státu • objasní významné změny ve světě po válce • charakterizuje tzv. první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky • objasní vývoj česko-německých vztahů mezi válkami • vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize • charakterizuje fašismus, nacismus, stalinismus • popíše mezinárodní vztahy v době mezi dvěma válkami a objasní, jak došlo k likvidaci Československa	• první světová válka • ruská revoluce • české země za světové války • vznik ČSR • svět po první světové válce • Československo v meziválečném období • světová hospodářská krize • totalitní režimy • Mnichovská konference
---	--

Druhá světová válka, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí příčiny, průběh a výsledky 2. světové války • objasní uspořádání světa po 2. světové válce a důsledky pro Československo	• příčiny, průběh a výsledky 2. světové války • Československo za 2. světové války • válečné zločiny a důsledky války

Svět a Československo po druhé světové válce, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše projevy a důsledky studené války • popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa • charakterizuje poválečný vývoj v Československu • charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v komunistickém bloku • popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace • vysvětlí rozpad sovětského bloku	• situace ve světě po 2. světové válce • studená válka a svět v blocích • třetí svět a dekolonizace • poválečné Československo • evropská integrace • konec bipolarity východ – západ • věda a kultura v 2. polovině 20. století

• uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století• orientuje se v historii svého oboru	

Na přelomu 2. a 3. tisíciletí, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede význam událostí v roce 1989 • vysvětlí konflikty a problémy soudobého světa	• rozpad sovětského mocenského bloku • sametová revoluce • rozdělení Československa, vývoj v ČR a SR • události nového tisíciletí • vztahy supervelmocí

4.3 Přírodovědné vzdělávání

Výuka přírodních věd přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Cílem přírodovědného vzdělávání je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi. Přírodovědné vzdělávání je realizováno v samostatných vyučovacích předmětech: fyzika (aplikovaná fyzika), chemie (aplikovaná chemie), biologie a ekologie.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tématice;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivace k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

4.3.1 Fyzika

Pojetí předmětu

Obscný cíl:

Fyzika patří k předmětům všeobecně vzdělávacím, ale zároveň průpravným pro odborné vzdělávání. Svým vzdělávacím obsahem úzce souvisí především se vzděláváním chemickým, matematickým a vzděláváním v ICT.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- pochopit přírodní jevy a zákonitosti probíhající v neživé přírodě;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pochopit princip technických zařízení a přístrojů používaných v profesním a občanském životě;
- pozorovat a zkoumat přírodu, zpracovávat a vyhodnocovat získané informace;
- klást si otázky o okolním světě, vyhledávat k nim relevantní informace a odpovědi a zároveň je interpretovat v diskusi k přírodovědné a technické problematice.

Charakteristika učiva

Fyzika je vyučována v prvním ročníku 1 hodiny týdně. Předmět se uskutečňuje formou vyučovacích hodin v kmenových učebnách. Učivo je rozděleno do šesti témat, která postihují hlavní oblasti fyziky. Důraz je kladen na praktické užití teoretických poznatků.

Učebnice

Lepil, Oldřich – Bednařík, Milan – Hýblová, Radmila. Fyzika pro střední školy.

Lank, Vladimír – Vondra, Miroslav. Fyzika v kostce pro střední školy.

Výukové strategie

Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim výklad učiva, frontální práce učitele s žáky, řízený rozhovor učitele s žáky, diskuse žáků na dané téma, prezentace učiva s využitím výukových programů, skupinová práce žáků na zadáných úkolech, samostatná práce žáků při procvičování a opakování učiva, práce s dostupnou výpočetní technikou, samostatné referáty žáků, prezentace výsledků práce pomocí dostupné techniky.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Učitel soustavně sleduje výkony a aktivitu žáků během vyučovací hodiny, kontroluje připravenost žáka na vyučování prostřednictvím krátkých testů a ústního zkoušení, hodnotí skupinovou práci a domácí práce žáků (referáty, krátkodobé projekty, tvorbu prezentací).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení Učitel:

- zadává žákům takové úlohy, které vedou k různým metodám a formám činností (výklad učiva, studium odborných textů, vyhledávání informací v různých zdrojích, procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách);
- zadává žákům ke zpracování taková témata, která popularizují fyziku, ukazují její význam pro společnost a její další rozvoj, seznamují žáky s některými významnými vědci, kteří

se zasloužili o rozvoj fyziky;

- při výuce preferuje porozumění fyzikálním zákonitostem a jejich užití před přemírou faktů, která mohou být vyhledána z různých zdrojů informací;
- vede žáky k plánování postupů a úkolů vedoucích k vyřešení problému;
- vede žáky k aplikaci získaných znalostí a dovedností při řešení problémů v ostatních vyučovacích předmětech a reálném životě;
- průběžně hodnotí žáka;

Žák se učí posuzovat svoje výsledky, srovnávat se s ostatními ve skupině, uvědomit si svoje rezervy.

Kompetence k řešení problémů Učitel:

- postupuje od jednodušších problémů ke složitějším, podporuje různé postupy řešení, zadává různé stupně obtížnosti úloh;
- rozebírá příčiny vzniku chyb v postupu řešení, žák pracuje s chybou;
- pomocí vhodných úkolů, otázek vede žáka k rozboru problému, plánování postupu řešení, odhadu výsledku řešení a pak kritickému zhodnocení všech kroků;

Žák:

- využívá zkušenosti z praxe a navazuje na ně;
- se učí vytvářením fyzikálních modelů abstrahovat podstatné vlastnosti popisující fyzikální děje a současně si uvědomovat rozdíly mezi fyzikálním modelem a skutečným dějem v přírodě.

Komunikativní kompetence Učitel:

- vede žáky k věcně správnému vyjadřování, používání terminologie a symboliky;
- vyžaduje slovní komentář při objasnění postupu řešení;
- podporuje komunikaci ve skupině.

Žák:

- se učí srozumitelně formulovat své postupy, formulovat, příp. vyvracet námitky;
- se učí prezentovat své myšlenky v písemné i mluvené formě, v grafické podobě s využitím komunikačních technologií.

Personální a sociální kompetence Učitel:

- zadává úkoly vyžadující týmovou spolupráci (kooperace, spolupráce při řešení problému, obhajoba svého názoru a zvoleného postupu, prosazení se ve skupině, soutěž, uplatnění individuálních schopností, vědomostí, dovedností);
- motivuje žáky svou důsledností k zodpovědnosti při plnění úkolů;
- vede žáky ke kritickému přijímání informací.

Občanské kompetence a kulturní povědomí Žáci by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, získávali a vyhodnocovali informace o pracovních nabídkách;
- komunikovali s potencionálními zaměstnavateli, aplikovali práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců;
- osvojili si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Matematické kompetence Žáci by měli:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- volit vhodné matematické postupy a metody;
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata) reálných situací a používat je pro řešení;
- umět nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů;
- umět odhadnout výsledky řešení;
- sestavit na základě dílčích výsledků řešení praktického úkolu;
- správně používat a převádět běžné jednotky.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi Žáci by měli:

- pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným i aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nový aplikační software;
- řešit jednoduché programátorské úlohy;
- získávat a zpracovávat informace ze sítě Internet, tvořit a upravovat webové stránky;
- využívat prostředky on-line a off-line komunikace.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Cílem je vychovat žáky k tomu, aby především byli zodpovědní za své názory, uměli uvažovat o existenčních otázkách, učili se být kriticky tolerantní, uměli odolávat myšlenkové manipulaci (včetně médií), uměli komunikovat a hledat kompromis, aby se dokázali angažovat, vážili si materiálních a duchovních hodnot, chránili životní prostředí.

Člověk a životní prostředí Žáci jsou vedeni k tomu, aby poznali:

- bezpečnost silničního provozu;
- vliv dopravy na životní prostředí;
- klady a zápory využívání zdrojů energie;
- možnosti tepelné izolace;
- globální oteplování Země;
- tepelné motory, vliv provozu tepelných motorů na životní prostředí;
- bezpečné zacházení s elektrospotřebiči;
- pomoc při úrazu elektrickým proudem;
- výrobu elektrické energie a její vliv na životní prostředí (vodní a tepelné elektrárny);
- výrobu elektrické energie v regionu;
- využitelné zdroje energie pro provoz domácnosti;

- způsoby šetření elektrickou energií v domácnostech;
- ochranu zdraví člověka v hlučném prostředí (ochranné pracovní pomůcky);
- význam ultrazvuku v živé přírodě;
- elektromagnetické vlnění kolem nás, jeho technické využití (v rozhlasovém a televizním vysílání);
- jaderné elektrárny u nás a ve světě;
- jaderné katastrofy a jejich vliv na lidský organismus a životní prostředí;
- alternativní a obnovitelné zdroje energie;
- historii výzkumu vesmíru.

Člověk a svět práce

Získané znalosti a kompetence umožní žákům aktivní pracovní život a úspěšnou kariéru tak, aby byli kdykoliv schopni adaptovat se na změněné podmínky, procházet rekvalifikacemi, přizpůsobit se světu práce po všech stránkách.

Informační a komunikační technologie

Při výuce je využíván internet jako zdroj informací a jsou zpracovávány prezentace s využitím výpočetní techniky.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci by měli:

- využívat fyzikální poznatky a dovednosti v praktickém a osobním životě;
- aplikovat fyzikální poznatky a postupy v odborných předmětech;
- v hodinách fyziky si prohloubit a utřídit již získané poznatky, osvojit si a rozvinout dovednosti potřebné k tomu, aby dbali na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

Mezipředmětové vztahy

Matematika, chemie, biologie a ekologie, informační a komunikační technologie.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Kinematika hmotného bodu, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb • rozpozná, zda je těleso v pohybu nebo klidu v dané vztažné soustavě • popíše pohyb tělesa s využitím fyzikálních veličin jako dráha, okamžitá rychlost, průměrná rychlost, zrychlení	• rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb • těleso v pohybu a v klidu

Dynamika hmotného bodu, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají • rozliší příčiny změn pohybového stavu tělesa • vysvětlí pojem gravitace • určí výslednici sil působících na těleso • určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru	• Newtonovy pohybové zákony • síly působící na pohyb tělesa • změny pohybového stavu tělesa • gravitace

Mechanické práce, energie, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly • vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie • vysvětlí, kdy těleso koná mechanickou práci • charakterizuje závislost velikosti mechanické práce na působící síle • rozlišuje jednotlivé druhy mechanické energie a určí její velikost	• mechanická práce a energie při pohybu tělesa • zákon zachování energie • velikost mechanické práce a mechanické energie

Mechanika tekutin, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh • rozlišuje hydrostatický a atmosférický tlak • rozhodne v jednotlivých případech, zda těleso z dané látky bude v kapalině plovat, vznášet se nebo klesne ke dnu • vysvětlí využití hydraulického zařízení	• Pascalův zákon • Archimédův zákon • hydrostatický a atmosférický tlak • hydraulická zařízení

Základní poznatky z molekulární fyziky, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny • vysvětlí význam pojmů vnitřní energie a její změna, teplo, teplota • vysvětlí princip základních druhů teploměrů • rozpozná způsoby přenosu tepla	• teplotní roztažnost látek • vnitřní energie • přenos tepla • základní druhy teploměrů

Změny skupenství látek, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi • vysvětlí strukturu pevných látek, kapalin a plynů	• přeměny skupenství látek • změny objemu látek při změně teploty

• popíše změnu objemu pevných těles, kapalin a plynů při zahřívání nebo ochlazování, teplotní délkovou roztažnost pevných látek a užití v praxi (měření teploty, stavebnictví atd.)	
---	--

Tepelné motory, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů	• princip tepelných motorů

Elektrický náboj, elektrické pole, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj • popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice • objasní pojem elementární elektrický náboj • popíše vzájemné silové působení mezi elektricky nabitými tělesy • zobrazí elektrické pole pomocí siločar • charakterizuje pojem kapacita kondenzátoru a vysvětlí jeho použití	• elektrické pole • generování střídavých proudů • elementární elektrický náboj • síťové působení mezi elektricky nabitými tělesy • zobrazení elektrického pole • kapacita kondenzátoru

Elektrický proud v látkách, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona • vysvětlí podstatu elektrického proudu v kovovém vodiči • kreslí normalizovanými elektrotechnickými značkami prvky elektrických obvodů • popíše podstatu vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech • popíše chemické zdroje napětí	• Ohmův zákon • elektrický obvod • chemické zdroje napětí

Polovodiče, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše princip a použití polovodičových součástek s PN přechodem	• princip a použití polovodičů

Magnetismus, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem • znázorní magnetické pole permanentního magnetu, cívky a vodiče s proudem • vysvětlí pojem elektromagnet a popisuje jeho využití v technické praxi • vysvětlí vznik indukovaného napětí (elektromagnetická indukce)	• magnetická síla • znázornění magnetického pole • elektromagnet • elektromagnetická indukce

Střídavý proud, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše princip generování střídavých proudů • vysvětlí princip základních strojů v energetice (alternátor a synchronní elektromotor a transformátor)	• generování střídavých proudů • alternátor • synchronní elektromotor • transformátor

Mechanické kmitání a vlnění, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření • popíše kmitavý pohyb prostřednictvím jeho základních charakteristik	• druhy mechanického vlnění • šíření mechanického vlnění • kmitavý pohyb

Zvukové vlnění, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje základní vlastnosti zvuku • popíše negativní vliv hluku a objasní způsoby ochrany sluchu • charakterizuje způsoby využití ultrazvuku a infrazvuku	• vlastnosti zvuku • negativní vliv hluku • ochrana proti hluku • ultrazvuk a infrazvuk

Světlo a jeho šíření, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích • řeší úlohy na odraz a lom světla • řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami • vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad	• charakteristika světla • šíření světla • odraz a lom světla • zrcadla a čočky • optická funkce oka • korekce vad oka

• objasní podstatu světla jako proudu částic • vysvětlí přímočaré šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí • popíše zobrazování předmětu pomocí rovinných, kulových zrcadel a čoček	
--	--

Elektromagnetické záření, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše význam různých druhů elektromagnetického záření • popíše spektrum elektromagnetického záření a vysvětlí jeho technické využití (rentgenové záření, mikrovlny, radiové vlny atd.)	• druhy elektromagnetického záření • spektrum elektromagnetického záření

Fyzika atomu, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu • používá správně nukleonové, protonové a neutronové číslo, vysvětlí vztah mezi nimi	• struktura elektronového obalu • nukleonové, protonové a neutronové číslo

Jádro atomu, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony • vysvětlí význam a způsoby ochrany před jaderným zářením	• stavba atomového jádra • ochrana před jaderným zářením

Jaderná energie a její využití, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru • vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením • popíše štěpnou reakci jader atomu • vysvětlí význam štěpných reakcí v jaderné energetice • charakterizuje alternativní zdroje energie a jejich význam v energetice	• princip získávání energie v jaderném reaktoru • radioaktivita • štěpení jader atomu • alternativní zdroje energie

• posoudí klady a zápory jednotlivých způsobů výroby elektrické energie	
---	--

Vesmír, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje Slunce jako hvězdu	• Sluneční soustava

Hvězdy a galaxie, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše objekty ve sluneční soustavě • uvede příklady základních typů hvězd • vysvětlí současné názory na vznik a vývoj vesmíru	• objekty ve sluneční soustavě • základní typy hvězd • názory na vznik vesmíru

4.3.2 Aplikovaná fyzika

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Cílem předmětu je rozšíření a prohloubení učiva fyziky směrem k použití v odborné praxi.

Charakteristika učiva

Aplikovaná fyzika je vyučována ve druhé ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně v kmenové třídě nebo v odborných učebnách.

Výukové strategie

Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim výklad učiva, frontální práce učitele s žáky, řízený rozhovor učitele s žáky, diskuse žáků na dané téma, prezentace učiva s využitím výukových programů, skupinová práce žáků na zadaných úkolech, samostatná práce žáků při procvičování a opakování učiva, práce s dostupnou výpočetní technikou, samostatné referáty žáků, prezentace výsledků práce pomocí dostupné techniky.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o.

Učitel sleduje výkony a aktivitu žáků během vyučovací hodiny, kontroluje připravenost žáka prostřednictvím krátkých testů a ústního zkoušení, hodnotí skupinovou práci.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žák se učí posuzovat svoje výsledky, srovnávat se s ostatními ve skupině, uvědomit si svoje rezervy.

Kompetence k řešení problémů Žák:

- využívá zkušenosti z praxe a navazuje na ně;
- se učí vytvářením fyzikálních modelů abstrahovat podstatné vlastnosti popisující fyzikální děje a současně si uvědomovat rozdíly mezi fyzikálním modelem a skutečným dějem v přírodě.

Komunikativní kompetence Žák:

- se učí srozumitelně formulovat své postupy, formulovat, příp. vyvracet námitky.

Personální a sociální kompetence Učitel:

- motivuje žáky svou důsledností k zodpovědnosti při plnění úkolů;
- vede žáky ke kritickému přijímání informací.

Matematické kompetence Žáci by měli:

- volit vhodné matematické postupy a metody;
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata) reálných situací a používat je pro řešení;
- umět odhadnout výsledky řešení;
- správně používat a převádět běžné jednotky.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci by měli:

- aplikovat fyzikální poznatky a postupy v odborných předmětech;

- v hodinách aplikované fyziky si prohloubit a utřídit již získané poznatky, rozvinout dovednosti potřebné k tomu, aby dbali na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

Mezipředmětové vztahy

Fyzika, matematika, chemie a aplikovaná chemie, informační a komunikační technologie.

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Mechanika, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty • určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru	• Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitační pole, vrhy • mechanika tuhého tělesa

Molekulová fyzika a termika, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu • řeší jednoduché případy tepelné výměny	• základní poznatky termiky • teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla • tepelné děje v ideálním plynu, termodynamické zákony, práce plynu, účinnost

Elektřina a magnetismus, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí princip a funkci kondenzátoru • zapojí elektrický obvod podle schématu a změří napětí a proud • vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a její praktický význam • vysvětlí význam elektřiny s vazbou na polygrafické stroje	• elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče • elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, elektrické obvody, vodivost polovodičů, přechod PN • magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnet, elektromagnetická indukce, indukčnost • vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem • polygrafické stroje

Vlnění a optika, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření • charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění • řeší úlohy na odraz a lom světla • řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami	• druhy mechanického vlnění • zvukové vlnění • charakteristika světla • odraz a lom světla • zrcadla a čočky • optické přístroje • optické jevy v polygrafii

• vysvětlí principy základních typů optických přístrojů • popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi • dokáže vysvětlit využití optických jevů v polygrafii na konkrétních příkladech	
--	--

Fyzika atomu, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením • popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice • posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie	• model atomu, spektrum atomu vodíku, laser • nukleony, radioaktivita, jaderné záření, jaderná energie a její využití, biologické účinky záření

Vesmír, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše objekty ve sluneční soustavě • uvede příklady základních typů hvězd • popíše současné názory na vznik a vývoj vesmíru	• sluneční soustava • hvězdy a galaxie

4.3.3 Chemie

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Cílem předmětu je poskytnout žákům soubor poznatků o chemických látkách, jevech, zákonitostech a vztazích mezi nimi, formovat logické myšlení a rozvíjet vědomosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě.

Charakteristika učiva

Chemie je vyučována v 1. ročníku studia a je dotována 2 hodinami týdně.

Výsledky vzdělávání směřují k tomu, aby žák:

- pochopil a osvojil si vybrané pojmy, zákonitosti, terminologii a chemické názvosloví;
- uměl pracovat s chemickými veličinami, jednotkami a rovnicemi a dovedl uplatnit tyto znalosti a dovednosti při řešení úloh;
- uměl použít běžné chemické látky v odborné praxi i v občanském životě a dovedl posoudit jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí.

Výuková strategie

Výklad, frontální výuka, týmová práce, práce s odbornou literaturou, využívání audiovizuální techniky, diskuse k zadaným referátům.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o.

Znalosti žáků jsou ověřovány – ústní zkoušení, krátké učitelské testy (průběžně), hodnocení referátů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- využívali ke svému učení různé informační zdroje;
- sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení a přijímali hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí:

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit;
- a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- rozvíjet spolupráci při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dosáhli jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. dokázali porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- uměli formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje.

Personální a sociální kompetence Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- dále se vzdělávali, pečovali o své fyzické a duševní zdraví;
- reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímali radu i kritiku.

Občanské kompetence a kulturní povědomí Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali význam životního prostředí pro člověka.

Matematické kompetence Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- správně používali a převáděli běžné jednotky.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s informacemi z různých zdrojů (tištěných, elektronických, audiovizuálních).

Odborné kompetence Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- aplikovali biologickou a fyzikálně-chemickou podstatu dějů, základní operace a funkce nejdůležitějších technologických zařízení při posuzování průběhu technologického procesu;
- prosazovat využívání progresivních technologií šetrných k životnímu prostředí.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni tak, aby v rámci svého oboru, profese i mimo ni:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- vyslechli názory ostatních, včetně kritiky a vhodně na ni reagovali;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni tak, aby v rámci svého oboru, profese i mimo ni:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažil se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce

Toto téma přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebe prezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Informační a komunikační technologie Žáci využívají internet jako zdroj informací.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- v rámci možnosti a podmínek školy dovedli analyzovat a řešit problémy;
- se naučili využívat chemické poznatky a dovednosti v praktickém a osobním životě;
- v hodinách chemie prohloubili a utvrdili již získané poznatky, osvojili a rozvinuli dovednosti potřebné k tomu, aby dbali na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

Mezipředmětové vztahy

Předmět je provázán s dalšími všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty: fyzika, biologie a ekologie, informační a komunikační technologie, odborné předměty, odborná praxe.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Obecná chemie, 17 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• porovná fyzikální a chemické vlastnosti různých látek • popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby; - používá názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin • popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků • popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi • vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení • vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí; • provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	• chemické látky a jejich vlastnosti • částicové složení látek, atom, molekula • chemická vazba • chemické prvky, sloučeniny • chemická symbolika • periodická soustava prvků • směsi a roztoky • chemické reakce, chemické rovnice • výpočty v chemii

Anorganická chemie, 19 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí vlastnosti anorganických látek • tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin	• anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli • názvosloví anorganických sloučenin

• charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	• vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi
--	--

Organická chemie, 17 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy • uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	• vlastnosti atomu uhlíku • základ názvosloví organických sloučenin - organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi

Biochemie, 11 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny • charakterizuje nejdůležitější přírodní látky • popíše vybrané biochemické děje	• chemické složení živých organismů • přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory • biochemické děje

4.3.4 Aplikovaná chemie

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Cílem předmětu je prohloubit a rozšířit učivo chemie, rozvíjet vědomosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělávání i v odborné praxi.

Charakteristika učiva

Aplikovaná chemie je vyučována ve druhé ročníku a je dotována 1 hodinou týdně.

Výuková strategie

Výklad, frontální a týmová práce, práce s odbornou literaturou.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o.

Znalosti žáků jsou ověřovány ústním zkoušením, krátkými učitelskými testy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali ke svému učení různé informační zdroje.

Kompetence k řešení problémů Žáci se učí:

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- rozvíjet spolupráci při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Občanské kompetence a kulturní povědomí Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali význam životního prostředí pro člověka.

Matematické kompetence Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- správně používali a převáděli běžné jednotky.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s informacemi z různých zdrojů (tištěných, elektronických, audiovizuálních).

Odborné kompetence Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- aplikovali biologickou a fyzikálně-chemickou podstatu dějů, základní operace a funkce nejdůležitějších technologických zařízení při posuzování průběhu technologického procesu; prosazovat využívání progresivních technologií šetrných k životnímu prostředí.

Mezipředmětové vztahy

Chemie, fyzika a aplikovaná fyzika, biologie a ekologie, informační a komunikační technologie, odborné předměty, odborná praxe.

2. ročník, 1 hodina týdně, povinný

Výpočty ze vzorců, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní rozdíl mezi relativní molekulovou, relativní atomovou a molární hmotností	• relativní molekulová (atomová) hmotnost • molární (atomová) hmotnost

• řeší příklady	• látkové množství • hmotnostní zlomek prvku ve sloučenině
---	---

Anorganické látky, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin • charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a hodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí • uplatňuje poznatky o určitých chemických reakcích v chemické analýze • popíše faktory, které ovlivňují průběh reakce	• názvosloví složitějších anorganických sloučenin • vlastnosti anorganických látek • vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi

Vlastnosti atomu prvků v organické chemii, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin	• vlastnosti atomu uhlíku • vaznost prvků

Klasifikace a základ názvosloví organických sloučenin, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy • charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy	• klasifikace organických sloučenin • názvosloví organických sloučenin

Reakce v organické chemii, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje typy reakcí organických sloučenin a využije je v chemické analýze v daném oboru	• typy reakcí organických sloučenin

Organické sloučeniny, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě,	• organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi

posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí, toxické účinky aromatických uhlovodíků	
--	--

Biochemie, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede funkci nejdůležitějších látek (bílkoviny, cukry, tuky, nukleové kyseliny a biokatalyzátory) • popíše vybrané biochemické děje a vysvětlí jejich podstatu • popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy	• chemické složení živých organismů • biochemické děje

4.3.5 Biologie a ekologie

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Cílem předmětu je rozšířit a prohloubit ekologické vědomosti a dovednosti žáků, využívat je v profesním i osobním životě, klást si otázky týkající se okolního světa a vyhledávat k nim na důkazech založené odpovědi.

Ekologické vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- využíval přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažoval, analyzoval a řešil jednoduché přírodovědné problémy;
- pozoroval a zkoumal přírodu, prováděl experimenty a měření, zpracovával a vyhodnocoval získané údaje;
- komunikoval, vyhledával a interpretoval přírodovědné informace a zaujímal k nim stanovisko, využíval získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozuměl základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnil nezbytnost udržitelného rozvoje.

Charakteristika učiva

Učivo poskytuje žákům informace o současných ekologických problémech u nás i ve světě, o možnostech omezování těchto problémů a dává žákům možnost získat základní ekologické vzdělání.

Tematické celky jsou:

- Základní poznatky z biologie
- Základy obecné ekologie
- Abiotické a biotické podmínky života
- Ekosystémy
- Člověk a životní prostředí
- Vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím
- Péče o životní prostředí jako základní předpoklad udržitelného rozvoje

Z hlediska klíčových kompetencí je kladen důraz na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy;
- aplikaci poznatků v běžném životě;
- využívání získaných poznatků pro aktivní zapojení se do ochrany přírody;
- zhodnocení výhod a nevýhod různých činností člověka z hlediska vlivu na životní prostředí;
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola);
- schopnost pracovat ve skupině, umět prosadit vlastní názor a přijmout myšlenky ostatních.

Výukové strategie

Předmět je vyučován v 1. a 2. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva – používána je forma výkladu, řízeného rozhovoru učitele s žáky, názorného vyučování s použitím názorných videí, skupinové diskuse na dané téma. V hodinách je využívána audiovizuální technika.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o.

Používá se různých forem zjišťování úrovně znalostí a dovedností: ústní zkoušení, písemné zkoušení, je hodnocena aktivita žáka během vyučování, seminární práce. Způsoby hodnocení spočívají v kombinaci známkování a slovního hodnocení.

Hodnotí se správnost, přesnost, pečlivost v písemných testech a seminárních pracích, schopnost samostatného úsudku, schopnost výstižné formulace a využití odborné terminologie.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovali si poznámky;
- využívali ke svému učení různé informační zdroje.

Kompetence k řešení problémů Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence Žáci se učí:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.

Personální a sociální kompetence Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- dále se vzdělávali, pečovali o své fyzické a duševní zdraví;
- reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímali radu i kritiku.

Občanské kompetence a kulturní povědomí Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali význam životního prostředí pro člověka.

Matematické kompetence Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- správně používali a převáděli běžné jednotky.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s informacemi z různých zdrojů (tištěných, elektronických, audiovizuálních).

Odborné kompetence Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem

- na životní prostředí; efektivně pracovali s ICT.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti Žák je veden k tomu, aby:

- měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedl se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- vyslechl názory ostatních, včetně kritiky a vhodně na ni reagoval;
- vážil si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a svět práce

Výuka biologie a ekologie by měla:

- vést žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví;
- naučit žáky vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, o vzdělávací nabídce.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- pochopil souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápal postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměl souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektoval principy udržitelného rozvoje;
- získal přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- pochopil vlastní odpovědnost za své jednání a snažil se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojil si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Informační technologie

Žák by měl být schopen:

- pracovat s internetem, vyhledávat potřebné informace;
- efektivně pracovat s informacemi, umět je získat a kriticky vyhodnocovat.

Mezipředmětové vztahy

Předmět je provázán s dalšími všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty: chemie, informační a komunikační technologie.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Základní poznatky z biologie, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi • vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života • charakterizuje rostlinnou a živočišnou	• vznik a vývoj života na Zemi • vlastnosti živých soustav • typy buněk • rozmanitost organismů a jejich charakteristika • dědičnost a proměnlivost

buňku a uvede rozdíly mezi nimi • uvede základní skupiny organismů a porovná je • objasní význam genetiky	
---	--

Základy obecné ekologie, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní význam životního prostředí pro člověka a nutnost jednat v duchu udržitelného rozvoje • vysvětlí základní ekologické pojmy	• základní ekologické pojmy • obory ekologie • ekologické faktory prostředí

Abiotické a biotické podmínky života, 9 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy)	• abiotické podmínky života (sluneční záření, ovzduší, voda, minerální látky) • biotické podmínky života (populace, společenstva, vztahy mezi nimi)

Ekosystémy, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu • uvede příklad potravního řetězce • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	• stavba, funkce a typy ekosystémů • oběh látek • biosféra

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Člověk a životní prostředí, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu • uvede příklady negativního dopadu škodlivin na organismus člověka • popíše stavbu lidského těla a vysvětlí	• vývoj vztahu člověka k prostředí • vliv prostředí na orgánové soustavy člověka • vliv prostředí na člověka • zdraví a nemoci • stavba lidského těla • ochrana zdraví

funkci orgánů a orgánových soustav • uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí	
--	--

Vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí • uvede základní příčiny současných problémů ve vztazích člověka a biosféry • posoudí vliv lidských činností na biosféru • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a získá informace o aktuální situaci • ovládá a upřednostňuje ekologické principy při vybavení a zařízení stravovacího úseku a nákupu potravin	• vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím • přírodní zdroje energie a surovin • dopady činnosti člověka na životní prostředí

Péče o životní prostředí jako základní předpoklad udržitelného rozvoje, 9 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše způsoby nakládání s odpady • charakterizuje globální problémy na Zemi • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí • na konkrétním příkladu z občanského	• ochrana přírody a krajiny • odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí • zásady udržitelného rozvoje • odpady • nástroje společnosti na ochranu životního prostředí • globální problémy

života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	
--	--

Aspekty ekologické problematiky výroby, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v normách pro ekologicky zatěžující materiály a technologie v polygrafické výrobě • vyhodnotí ekologickou zátěž při výrobě tiskovin	• normy pro ekologickou zátěž v polygrafické výrobě • využití ekologických materiálů a technologií šetrných k životnímu prostředí v polygrafické výrobě • problematika výroby tiskovin z hlediska možností využití recyklovatelných materiálů a technologií šetrných k přírodě

4.4 Matematické vzdělávání

Matematické vzdělávání navazuje na učivo a výsledky vzdělávání stanovené v RVP pro základní vzdělávání. V odborném školství má matematické vzdělávání kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

4.4.1 Matematika

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci. Proto je nezastupitelné jako základ studia všech oborů. Těžiště výuky matematiky spočívá v osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro další studium i pro běžný život a v rozvoji schopnosti aplikace. Má kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání.

Předmět je vyučován v 1.–4. ročníku. Hodinová dotace činí v 1. a 2. ročníku 3 hodiny, ve 3. a 4. ročníku 2 hodiny. Učivo matematiky je provázáno s učivem předmětu seminář z matematiky, který si žáci mohou zvolit ve třetím a čtvrtém ročníku.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- užívat správně matematické pojmy;
- numericky počítat a používat proměnnou;
- pracovat s rovinnými a prostorovými útvary;
- vytvářet matematický model reálné situace, pracovat s ním, vyřešit a ověřit výsledek;
- vymezit a analyzovat problém, zvolit vhodnou metodu jeho řešení, diskutovat o výsledcích
- aplikovat osvojené metody řešení problémů v jiných oblastech;
- číst s porozuměním matematický text a kriticky vyhodnotit informace obsažené v grafech, diagramech, tabulkách;
- přesně se vyjádřit a prezentovat získané informace a výsledky;
- využít informační zdroje (odborná literatura, internet atd.).

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do 13 tematických celků.

1. ročník je věnován operacím s čísly v číselném oboru $\mathbb{R}$ a dalších oborech, číselným a algebraickým výrazům a definičním oborům, grafům funkcí a jejich vlastnostem.
2. ročník zahrnuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav a jejich užití ve slovních úlohách, planimetrii, goniometrii a trigonometrii.
3. ročník je zaměřen na stereometrii, kombinatoriku, pravděpodobnost a statistiku v praktických úlohách.

4. ročník je věnován posloupnostem s finanční matematikou a jejich využití, analytické geometrii lineárních útvarů v rovině, analytické geometrii kvadratických útvarů, závěrečnému opakování a shrnutí učiva a maturitě nanečisto včetně rozboru řešení.

V 1. až 3. ročníku jsou do výuky zařazeny žákovské projekty, v 1. až 4. ročníku také písemné práce včetně rozboru řešení.

Učebnice

E. Calda a kol. Matematika pro SOŠ a studijní obory SOU, 1. část.

O. Odvárko a kol. Matematika pro SOŠ a studijní obory SOU, 2. část.

O. Odvárko – J. Řepová. Matematika pro SOŠ a studijní obory SOU, 3. část.

O. Petránek a kol.: Matematika pro SOŠ a studijní obory SOU, 4. část.

J. Kolouchová – J. Řepová – V. Šobr. Matematika pro SOŠ a studijní obory SOU, 5. část.

O. Odvárko. Matematika pro SOŠ a studijní obory SOU – Posloupnosti a finanční matematika.

J. Mikulčák. Tabulky matematické, fyzikální a chemické pro střední školy.

N. Kubešová – E. Cibulková. Matematika – přehled středoškolského učiva (Zpracováno dle požadavků MŠMT k nové podobě maturitní zkoušky).

F. Janeček. Výrazy, rovnice, nerovnice a jejich soustavy – Sbíрка úloh pro střední školy.

P. Čermák – P. Červinková. Odmaturuj z matematiky.

Výukové strategie

Ve výuce matematiky jsou používány různé metody odpovídající cíli, který má být v určité části hodiny dosažen.

Pro expozici to je především motivační rozhovor a motivační úkol s otevřeným koncem.

Pro osvojování nového učiva jsou používány:

- metody slovního projevu – výklad, popis, vysvětlení, rozhovor;
- metody práce s odborným textem – vyhledávání informací, studium odborné literatury;
- metody nácviku dovedností – demonstrace, didaktická hra;
- fixační metody – procvičování učiva, ústní opakování;

Žáci pracují většinou samostatně, pro zpestření výuky je zařazena i týmová práce.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Cílem je vyjádřit příslušným klasifikačním stupněm vědomosti, dovednosti a návyky, které si žáci osvojili a současně podněcovat zájem žáků o jejich doplňování, upevňování a rozšiřování. Při vlastním hodnocení je vůči žákům uplatňována přiměřená náročnost a výsledky práce jsou hodnoceny objektivně. Žákovi je poskytován prostor pro sebehodnocení a sebehodnocení.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výsledků jsou získávány těmito metodami a prostředky:

- soustavným sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování;
- individuálním zkoušením (písemným nebo ústním), písemným zkoušením dílčím, písemným zkoušením souhrnným (1 kontrolní práce za pololetí);
- analýzou výsledků činnosti žáka;
- konzultacemi s ostatními učiteli, výchovným poradcem a podle potřeby s pracovníky pedagogicko-psychologických poradn a zdravotnických zařízení u žáků s poruchami učení
- pohovory se žákem a jeho zákonnými zástupci.

Hodnocení je prováděno především podle těchto hledisek:

- stupeň osvojení a jistoty, s níž žák učivo ovládá;
- schopnost samostatného logického myšlení;
- schopnost aplikace získaných vědomostí a dovedností při řešení úkolů;
- soustavnost a svědomitost v práci;
- úroveň vyjadřování.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žák by měl:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence

Žák se učí formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.

Personální a sociální kompetence

Žák se učí přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák by měl mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence

Žák se učí:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, vymezit je, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

Žák se učí získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotili a optimálně využívali masová média pro své různé potřeby.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Informační a komunikační technologie:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro další vzdělávání;
- vyhledávali a pracovali s informacemi, využívali různé komunikační prostředky.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci by měli být schopni:

- realizovat základní výpočty, správně používat a převádět jednotky;
- používat a vytvářet různé formy grafického znázornění (grafy, tabulky, atd.);
- provádět reálný odhad výsledků řešení praktického úkolu.

Mezipředmětové vztahy

Matematika se ve větší či menší míře využívá v následujících předmětech: fyzika, chemie, informační a komunikační technologie, ekonomika, odborné předměty.

Používání matematiky v těchto předmětech vede k lepší schopnosti žáků aplikovat získané vědomosti a dovednosti při řešení úkolů a je tak výrazným přínosem pro rozvoj jejich matematické gramotnosti. Na předmět matematika bezprostředně navazuje volitelný seminář z matematiky, který je vyučován jako povinně volitelný předmět ve třetím a čtvrtém ročníku.

1. ročník, 3 hodiny týdně, povinný

1. Operace s čísly, 24 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí aritmetické operace v R • používá různé zápisy reálného čísla • znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose • používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam • porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly • zapíše a znázorní interval	• číselný obor R • aritmetické operace v R • různé zápisy reálného čísla • reálná čísla a jejich vlastnosti • absolutní hodnota reálného čísla • intervaly jako číselné množiny • užití procentového počtu • mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním

• provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik) • řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání • provádí operace s mocninami a odmocninami • řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• odmocniny • slovní úlohy
--	---

2. Číselné a algebraické výrazy, 40 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu • provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy a výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny • provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců • rozkládá mnohočleny na součin • určí definiční obor výrazu • sestaví výraz na základě zadání • modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání • interpretuje výrazy s proměnnými, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• číselné výrazy • algebraické výrazy • mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami • definiční obor algebraického výrazu • slovní úlohy

3. Funkce, 24 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestaví jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů • pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě	• pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce • vlastnosti funkce • lineárně lomená funkce • kvadratická funkce • exponenciální funkce • logaritmická funkce

• aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic • určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic • určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty • přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; • sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; • řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• logaritmus a jeho užití • věty o logaritmech • úprava výrazů obsahujících funkce • slovní úlohy
---	--

4. Žákovské projekty, písemné práce 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší krátkodobé projekty z oblasti aplikace učiva v oboru v malých týmech s využitím aplikačních zdrojů	• žákovské projekty - prezentace a hodnocení výsledků • rozbor a opravy řešení písemných prací

2. ročník, 3 h týdně, povinný

1. Řešení rovnic a nerovnic, 30 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní • určí definiční obor rovnice a nerovnice • řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění • řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli • řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru • řeší jednoduché logaritmické rovnice • řeší jednoduché exponenciální rovnice • vyjádří neznámou ze vzorce • užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice • užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání	• úpravy rovnic • lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou • rovnice s neznámou ve jmenovateli • rovnice v součinném a podílovém tvaru • kvadratická rovnice a nerovnice • vztahy mezi kořeny a koeficienty • kvadratické rovnice • soustavy rovnic, nerovnic • logaritmické rovnice • exponenciální rovnice • grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • vyjádření neznámé ze vzorce • slovní úlohy

• při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
---	--

2. Planimetrie, 26 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka • užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu • řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách • graficky rozdělí úsečku v daném poměru; • graficky změní velikost úsečky v daném poměru • využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách • popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• základní planimetrické pojmy • polohové vztahy rovinných útvarů • metrické vlastnosti rovinných útvarů • Euklidovy věty • množiny bodů dané vlastnosti • rovinné útvary: kružnice a její části, kruh a jeho části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary • trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) • shodná zobrazení (souměrnosti, posunutí, otočení) v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění • podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a uplatnění • podobnost a shodnost • obvody a obsahy rovinných útvarů

3. Goniometrie a trigonometrie, 32 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu • určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody • graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel • určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů • s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku	• orientovaný úhel • goniometrické funkce • věta sinová a kosinová • goniometrické rovnice • využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku • úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce

• používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	
--	--

4. Žákovské projekty, písemné práce 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší krátkodobé projekty z oblasti aplikace učiva v oboru v malých týmech s využitím aplikačních zdrojů	• prezentace a hodnocení výsledků • rozbor a opravy řešení písemných prací

3. ročník, 2 h týdně, povinný

1. Stereometrie, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• určí vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin • určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin • určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin • charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části • určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie • využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa • aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • užívá a převádí jednotky objemu • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• polohové vztahy prostorových útvarů • metrické vlastnosti prostorových útvarů • tělesa a jejich síť • tělesa: krychle, kvádr, hranol, jehlan, rotační válec, rotační kužel, komolý jehlan a kužel, koule a její části • složená tělesa • výpočet povrchu, objemu těles, složených těles

2. Kombinatorika, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla)	• faktoriál • variace • permutace a kombinace bez opakování

• užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací • počítá s faktoriály a kombinačními čísly • užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• variace s opakováním • počítání s faktoriály a kombinačními čísly • slovní úlohy
---	--

3. Pravděpodobnost, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů • užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu • určí pravděpodobnost náhodného jevu • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev • množina výsledků náhodného pokusu • nezávislost jevů • výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu • aplikační úlohy

4. Statistika v praktických úlohách, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku • určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku • sestaví tabulku četností • graficky znázorní rozdělení četností • určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil) • určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka) • čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• statistický soubor, jeho charakteristika • četnost a relativní četnost znaku • charakteristiky polohy • charakteristiky variability • statistická data v grafech a tabulkách • aplikační úlohy

5. Žákovské projekty, písemné práce 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší krátkodobé projekty z oblasti	• prezentace a hodnocení výsledků

• Aplikace učiva v oboru v malých týmech s využitím aplikačních zdrojů.	• rozbor řešení a oprava písemných prací
---	--

4. ročník, 2 h týdně, povinný

1. Posloupnosti a finanční matematika, 18 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; • určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky • pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti • pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti • užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů • provádí výpočty finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• poznatky o posloupnostech • aritmetická posloupnost • geometrická posloupnost • finanční matematika • slovní úlohy • použití posloupností pro řešení úloh z praxe

2. Analytická geometrie lineárních útvarů v rovině, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky • užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru • provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů) • užije grafickou interpretaci operací s vektory • určí velikost úhlu dvou vektorů • užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů	• souřadnice bodu • souřadnice vektoru • střed úsečky • vzdálenost bodů • operace s vektory v rovině • přímka v rovině • polohové vztahy bodů a přímek v rovině • metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině • přímka a její analytické vyjádření v rovině

• určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině • určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách • určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
---	--

3. Analytická geometrie kvadratických útvarů, Závěrečné shrnutí učiva, 22 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje druhy kuželoseček a charakterizuje je • řeší úlohy na kružnici a její vzájemnou polohu s přímkou • řeší úlohy na elipsu a její vzájemnou polohu s přímkou • řeší úlohy na hyperbolu a její vzájemnou polohu s přímkou • řeší úlohy na parabolu a její vzájemnou polohu s přímkou • řeší úlohy učiva SŠ a provede diskuzi řešení	• kružnice a její analytické vyjádření • vzájemná poloha přímky a kružnice • elipsa a její analytické vyjádření • vzájemná poloha přímky a elipsy • parabola a její analytické vyjádření • vzájemná poloha přímky a paraboly • hyperbola a její analytické vyjádření • vzájemná poloha přímky a hyperboly • řešení úloh učiva SŠ v rozsahu 1.–4. ročníku • písemná práce, rozbor řešení úloh a opravy písemných prací

4.4.2 Seminář z matematiky

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci. Proto je nezastupitelné jako základ studia všech oborů. Těžiště výuky matematiky spočívá v osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro další studium (především ekonomického zaměření) i pro běžný život a v rozvoji schopnosti aplikace. Seminář z matematiky vytváří předpoklady pro úspěšné zvládnutí maturitní zkoušky z matematiky a přijímacích zkoušek, především na vysoké školy ekonomického zaměření.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- užívat správně matematické pojmy;
- numericky počítat a používat proměnnou;
- pracovat s rovinnými a prostorovými útvary;
- vytvářet matematický model reálné situace, pracovat s ním a ověřit výsledek;
- vymezit a analyzovat problém, zvolit vhodnou metodu jeho řešení, diskutovat o výsledcích;
- aplikovat osvojené metody řešení problémů v jiných oblastech;
- číst s porozuměním matematický text a vyhodnotit informace obsažené v grafech, diagramech, tabulkách atd.;
- přesně se vyjádřit a prezentovat získané informace a výsledky;
- využít informační zdroje (odborná literatura, internet atd.).

Tyto dovednosti budou v semináři z matematiky rozšířeny a prohloubeny.

Charakteristika učiva

Předmět je volitelný a je vyučován jen ve 3. a 4. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Učivo je rozvrženo do 7 tematických celků. Rozšiřuje a prohlubuje kompetence získané v předmětu matematika. Tematické celky jsou uspořádány s malými odlišnostmi od matematiky. Jsou vynechána komplexní čísla, tj. učivo, které není obsaženo v RVP a je navíc zařazeno jako poslední tematický celek v předmětu matematika.

3. ročník je zaměřen na operace s čísly a výrazy, funkce a jejich průběh, řešení rovnic a nerovnic (tematické celky 1–3), 4. ročník je věnován planimetrii, stereometrii, analytické geometrii v rovině, posloupnostem v praktických úlohách, kombinatorice, pravděpodobnosti a statistice v praktických úlohách (tematické celky 4–7).

Učebnice

Calda, E. a kol. Matematika pro SOŠ a studijní obory SOU, 1. část.

Odvárko, O. a kol. Matematika pro SOŠ a studijní obory SOU, 2. část.

Odvárko, O. – Řepová, J. Matematika pro SOŠ a studijní obory SOU, 3. část.

Petránek, O. a kol. Matematika pro SOŠ a studijní obory SOU, 4. část.

Kolouchová, J. – Řepová, J. – Šobr, V. Matematika pro SOŠ a studijní obory SOU, 5. část.

Odvárko, O. Matematika pro SOŠ a studijní obory SOU – Posloupnosti a finanční matematika.

Mikulčák, J. Tabulky matematické, fyzikální a chemické pro střední školy.

Kubešová, N. – Cibulková, E. Matematika – přehled středoškolského učiva (Zpracováno dle požadavků MŠMT k nové podobě maturitní zkoušky).

Janeček, F. Výrazy, rovnice, nerovnice a jejich soustavy – Sbírka úloh pro střední školy.
Čermák, P. – Červinková, P. Od maturuj z matematiky.

Výukové strategie

V semináři z matematiky jsou používány obdobné metody jako v matematice.

Pro expozici to je především motivační rozhovor a motivační úkol s otevřeným koncem.

Pro osvojování rozšiřujícího a prohlubujícího učiva jsou používány:

- metody slovního projevu – výklad, popis, vysvětlení, rozhovor,
- metody práce s odborným textem – vyhledávání informací, studium odborné literatury,
- metody nácviku dovedností – demonstrace, didaktická hra,
- fixační metody – procvičování učiva, ústní opakování.

Žáci pracují většinou samostatně, je však zařazena i týmová práce.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Cílem je vyjádřit příslušným klasifikačním stupněm vědomosti, dovednosti a návyky, které si žáci osvojili a současně podněcovat zájem žáků o jejich doplňování, upevňování a rozšiřování. Při vlastním hodnocení je vůči žákovi uplatňována přiměřená náročnost a výsledky práce jsou hodnoceny objektivně. Žákovi je poskytován prostor pro sebehodnocení a sebehodnocení.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výsledků jsou získávány těmito metodami a prostředky:

- soustavným sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování;
- individuálním zkoušením (písemným nebo ústním), písemným zkoušením dílčím, písemným zkoušením souhrnným;
- analýzou výsledků činnosti žáka;
- konzultacemi s ostatními učiteli, výchovným poradcem a podle potřeby s pracovníky pedagogicko-psychologických poradn a zdravotnických zařízení;
- pohovory se žákem a jeho zákonnými zástupci.

Hodnocení je prováděno především podle těchto hledisek:

- stupeň osvojení a jistoty, s níž žák učivo ovládá;
- schopnost samostatného logického myšlení;
- schopnost aplikace získaných vědomostí a dovedností při řešení úkolů;
- soustavnost a svědomitost v práci;
- úroveň vyjadřování.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci se učí:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence

Žáci se učí formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.

Personální kompetence

Žáci by měli přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;

Matematické kompetence

Žáci se učí:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

Žáci se učí získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si:

- uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život;
- aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro další vzdělávání;
- vyhledávali a pracovali s informacemi, využívali různé komunikační prostředky.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci by měli být schopni:

- realizovat základní výpočty, správně používat a převádět jednotky;
- používat a vytvářet různé formy grafického znázornění (grafy, tabulky, atd.);
- provádět reálný odhad výsledků řešení praktického úkolu.

Mezipředmětové vztahy

Seminář z matematiky vede k prohloubení a rozšíření kompetencí získaných v matematice, což se odráží ve větší či menší míře v následujících předmětech: informační a komunikační technologie, ekonomika, marketing a management.

Používání matematiky v těchto předmětech vede k lepší schopnosti žáků aplikovat získané vědomosti a dovednosti při řešení úkolů a je tak výrazným přínosem pro rozvoj jejich matematické gramotnosti.

3. ročník, 2 h týdně, volitelný (alternativa: seminář z anglického jazyka)

Operace s čísly a výrazy, 17 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší náročnější praktické úlohy s využitím procentového počtu, poměru, trojčlenky • provádí operace se složitějšími lomenými výrazy	• užití procentového počtu, poměru • operace s lomenými výrazy

Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic, 24 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti • řeší složitější rovnice, nerovnice (včetně jednodušších rovnic a nerovnic s absolutními hodnotami) a jejich soustavy • řeší složitější slovní úlohy vedoucí k sestavení rovnic a jejich soustav	• mocninné funkce • funkce s absolutními hodnotami • rovnice a nerovnice

Planimetrie, 23 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší složitější praktické úlohy s užitím trigonometrie pravoúhlého i obecného trojúhelníku • aplikuje poznatky o čtyřúhelníku, pravidelném mnohoúhelníku, kružnici a kruhu • v úlohách početní geometrie využívá poznatků o množinách všech bodů dané	• planimetrické výpočty • konstrukční úlohy

vlastnosti při řešení úloh	
• popíše a určí shodná zobrazení, užívá jejich vlastnosti k řešení úloh	

4. ročník, 2 h týdně, volitelný (alternativa: seminář z anglického jazyka)

Stereometrie, 18 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• využívá poznatků o tělesech (včetně komolých těles) v praktických úlohách	• tělesa

Analytická geometrie v rovině, 13 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší analyticky složitější polohové a metrické úlohy v rovině	• vektory, přímky, kuželosečky

Posloupnosti v praktických úlohách, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší náročnější úlohy řešitelné užitím aritmetické a geometrické posloupnosti	• aritmetická a geometrická posloupnost

Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika, 15 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje získané znalosti a dovednosti na úlohách z praktického života vyžadujících logickou úvahu a kombinační úsudek	• řešení praktických úloh

4.5 Vzdělávání pro zdraví

Oblast Vzdělávání pro zdraví si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví.

Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

Obsahová náplň okruhu se prolíná řadou předmětů (zejména tělesná výchova, základy společenských věd, biologie a ekologie) a je realizována i v rámci dnů sportovních, dnů ochrany člověka za mimořádných událostí apod.

4.5.1 Tělesná výchova

Pojetí předmětu

Obecný cíl

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách.

Cílem předmětu je navození kladného vztahu k pohybovým činnostem, zejména aerobního a požitkového charakteru, přiměřený rozvoj pohybových schopností a dovedností jako součást denního režimu a rozvoj zdravého životního stylu, předání maximálního množství informací z oblasti tělesné výchovy, sportu a tělesné kultury.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- znát prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev;
- usilovat o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností;
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup;
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti;

- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí;
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovat;
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti.

Charakteristika učiva

Obsah vyučovacího předmětu vychází z RVP ze vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví. Tělesná výchova je v oblasti vzdělávání specifickým předmětem, který přispívá ke komplexnímu zvýšení úrovně pohybových dovedností s přihlédnutím k fyzickým dispozicím, zdravotnímu stavu a zájmům žáka. Obsah učiva je rozdělen do tematických celků, jejichž realizace je podmíněna sportovním prostředím, kde je prováděna. Výuka je zaměřena na rozvoj pohybových dovedností v těchto sportovních oblastech: atletika, gymnastika, kondiční cvičení, sportovní a pohybové hry, tělesná a pořadová cvičení, úpoly, lyžování, teoretické znalosti a praktické dovednosti z oblasti tělesné výchovy a péče o zdraví.

Výuková strategie

Tělesná výchova patří do oblasti vzdělávání pro zdraví. Výuka předmětu probíhá v 1.–4. ročníku v rozsahu dvou hodin týdně převážně formou činností ve specifických podmínkách tělovýchovného zařízení a přírody. V podzimních a jarních měsících probíhá výuka převážně ve sportovním areálu, který je přizpůsoben pro míčové hry, a na atletickém stadionu. V zimním období je výuka uskutečňována v tělocvičnách a posilovně. Tělesná výchova je povinná pro žáky, s výjimkou žáků uvolněných z tělesné výchovy. Součástí vzdělávání je účast žáků ve školních, místních, okresních, případně vyšších sportovních soutěžích.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Přihlíží se k individuálním předpokladům, schopnostem a dovednostem jednotlivých žáků i vzhledem k rozdílnému stupni rozvoje pohybových dovedností a genetickým předpokladům.

Podkladem pro hodnocení a klasifikaci předmětu jsou tato kritéria:

- postoj žáků k plnění požadavků, přístup k předmětu a aktivita;
- osvojení si teoretických poznatků, zásad bezpečnosti, pravidel, terminologie;
- subjektivní i objektivní zvládnutí a zlepšení v požadovaných pohybových dovednostech a schopnostech.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Personální kompetence

Žáci se učí:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti;
- odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- mít zodpovědný vztah ke svému zdraví;
- pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj;
- být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- respektovat pohybové a výkonnostní rozdíly dané vývojovými a pohlavními odlišnostmi, zkušenostmi a zájmy jiných žáků.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci se učí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uvědomit si význam tělesné aktivity pro zdravý rozvoj osobnosti a budoucí uplatnění při využívání volného času.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku. Žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život a osvojili si zásady zdravého životního stylu a získali vědomí zodpovědnosti za své zdraví.

1.ročník, 2 hodiny týdně, povinný

Teoretické poznatky, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše význam přípravy organismu (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i význam péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti • rozliší pojem zátěž, únava, odpočinek, jednostranná zátěž	• zásady přípravy organismu před pohybovou činností a její ukončení • zátěž a odpočinek

Pořadová cvičení, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• zaujme postavení v daném tvaru • používá základní povely a správně na ně reaguje	• nástupové tvary • pochodové tvary • otáčení na místě • povelová technika

Ochrana člověka za mimořádných událostí, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě i jiným • rozpozná hrozící nebezpečí a objasní, jak na ně reagovat • popíše základní signály a použití tel. č. 150, 155, 152, 112	• první pomoc při životu ohrožujících stavech • první pomoc při bezvědomí • polohování a transport raněných • varování a signály CO • krizová telefonní čísla

Atletika, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• volí sportovní vybavení odpovídající příslušné činnosti, přizpůsobuje je klimatickým podmínkám • předvede správnou techniku běhu a startů	• nízké a středně vysoké starty • běhy – rychlý a vytrvalý – 60 m, 1500 m • skok do dálky

• rozliší vhodnost použití jednotlivých druhů startů podle délky trati • prokáže jistou úroveň rychlostních a vytrvalostních schopností při testování • porovná ukazatele své zdatnosti s ostatními žáky a s předloženými tabulkami norem výkonů • spojí rozběh s odrazem • technicky správně provede skok do dálky • rozlišuje hody a vrhy • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	• hod granátem
--	--

Gymnastika, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší správné a vadné držení těla a správně ovlivňuje držení vlastního těla • objasní význam protahovacích a posilovacích cvičení pro správné držení těla a prevenci před nemocemi pohybového aparátu • technicky správně provede kotoul vpřed a vzad, aplikuje tyto dovednosti na obměny kotoulů • bez obav provede přeskok přes zvýšené nářadí – s odrazovým můstkem i bez něho • dává dopomoc jiným žákům při přeskoku i na nářadí • na kruzích, hrazdě provede polohy vis vznesmo, překot vzad snožmo a zpět • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	• všeobecně pohybově rozvíjející cvičení – koordinace, síla, rychlost, vytrvalost a pohyblivost • akrobatické prvky – kotoul vpřed a jeho obměny, kotoul vzad, stoj na lopatkách, váha předklonmo • přeskok přes zvýšené nářadí – roznožka • cvičení na kruzích • skoky na trampolínce • šplh s přírazem – tyč • hrazda – přešvihy skrčmo ve svisu, svis vznesmo, střemhlav

Úpoly, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• správně používá pádovou techniku – pád vzad • posoudí vhodnost použití pádových technik • předvede způsob sebeobranu v různých krizových situacích – škrčení zepředu,	• pády vzad • základní sebeobrana

zezadu, úchop za část těla, napadnutí nožem	
---	--

Sportovní hry, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nespportovního jednání - provede obrátky s míčem v basketbalu, technicky správně ovládá míč – dribling, používá různé druhy přihrávek, střelbu na koš z různých míst a kratších vzdáleností, z místa, předvede základy dvojtaktu - technicky správně ovládá vedení míče v kopané, používá různé způsoby přihrávek a kopů, zpracuje míč - rozlišuje správné postavení hráče v poli a objasní jeho význam na dané pozici - dodržuje základní pravidla hry - používá základní náčiní v netradičních hrách, dodržuje základní pravidla - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	- basketbal – herní činnosti jednotlivce (přihrávky, krytí hráče s míčem i bez míče, uvolňování, dribling, střelba), hra - kopaná a sálová – herní činnosti jednotlivce, hra - základy dalších sportovních her – odbíjená, ringo, florbal, vybíjená, softtenis

Testování tělesné zdatnosti, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií - porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami a s výsledky jiných žáků	vstupní motorické testy

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Teoretické poznatky, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• používá základní terminologické výrazy běžně používané při pohybových činnostech • rozlišuje výrazy rychlost, síla, vytrvalost, pohyblivost, používá vhodné pohybové činnosti pro rozvoj jednotlivých pohybových předpokladů • popíše význam pojmů aktivní zdraví a zdravý životní styl a stanoví, které pohybové činnosti jsou zdraví prospěšné a které zdraví škodlivé • objasní význam hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách • zdůvodní význam zdravého životního stylu • posoudí vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus	• terminologie pohybových činností • základní pohybové činnosti rozvíjející rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady • pojem aktivní zdraví • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

Pořadová cvičení, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• předvede otáčení na místě a za pochodu • používá základní povely a správně na ně reaguje	• otáčení na místě a za pochodu • povelová technika

Atletika, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje správnou techniku běhu (dýchání, práce nohou a paží) • uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z prvního ročníku (rychlé a vytrvalostní běhy, skok do dálky, hod granátem) • předvede správnou techniku hodu, zejména spojí rozběh s odhodem	• zdokonalování techniky běhu, reakce • běhy – rychlé z nízkého startu, vytrvalostní z vysokého startu (60 m, 100 m, 800 m) • hod granátem • vrh koulí – základní průprava • skok daleký – kročný způsob

• dodržuje zásady bezpečnosti při veškeré činnosti (zejména hod granátem a vrh koulí)	
---	--

Ochrana člověka za mimořádných událostí, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• prakticky předvede poskytnutí první pomoci při krvácení, šoku, polohování a transport zraněného • posoudí nutnost přivolání rychlé zdravotnické pomoci • popíše postup při vyhlášení evakuace • popíše obsah evakuačního zavazadla • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	• první pomoc při krvácení, šoku • polohování a transport raněného • kardiopulmonální resuscitace • evakuace, evakuační zavazadlo

Gymnastika, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • předvede základní akrobatické cviky naučené v 1. ročníku ve zdokonalené formě • spojí akrobatické cviky v jednoduché akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky, poskoky) • předvede správnou techniku přešvihů únožmo, sešin, seskoku • objasní význam dopomoci při cvičení na hrazdě a sám ji poskytne • uplatňuje osvojené způsoby přeskoku přes zvýšené nářadí, bezpečně překoná překážku roznožným, případně skrčeným způsobem • koriguje podmínky pro přeskok (výška nářadí, vzdálenost odrazového můstku od nářadí) ve shodě s úrovní svých schopností a dovedností • provede rovnovážné prvky na kladině	• všeobecně pohybově rozvíjející cvičení, zejména protahovací a posilovací • akrobatické prvky, akrobatické řady (stoj na hlavě, kotoul vzad se zášvihem, stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou – nácvik) • hrazda – vzepržení, přešvihy ve vzporu, sešin vpřed, seskok s odkmihem, výmyk – nácvik • přeskok přes zvýšené nářadí – roznožka, skrčka – koza, kůň na šíř (hoši švédská bedna) • cvičení se švihadlem • aerobik • šplh na tyči, laně – hoši bez přírazu

• předvede správnou techniku šplhu na tyči i na laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu na laně bez přírazu (chlapci)	
--	--

Sportovní hry, 22 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• technicky správně odbije míč obouřuč vrchem i spodem, podá míč spodem, bezprostředně reaguje na míč, rychle se přemístí a vykryje prostor • technicky správně zpracovává míč nohou u kopané, rychle se přemístí, uvolní a nalezne vhodný prostor pro hru • předvede obranu a útok u kopané • technicky zpracuje míč u basketbalu, předvede dvojtakt, správně se přemístí, uvolní se s míčem i bez míče a nalezne vhodný prostor pro hru, předvede obranu a útok, kombinaci „hod“ a běž“ • u her použije získané dovednosti v herních situacích • rozpozná základní chyby a provinění proti pravidlům dané hry • u netradičních her použije získané dovednosti takovým způsobem, že je hra plynulá, bez rozporů s pravidly • předvede různé techniky střelby na branku	• odbíjená – nácvik herních činností jednotlivce – (zejména základní střeh, odbití prsty jedním směrem, nad hlavou, přihrávka, odbití spodem obouřuč, spodní podání, lobový úder, příjem podání), hra 2:2, 3:3, turnaj • kopaná a sálová kopaná (zejména chlapci) – zdokonalení herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů • basketbal – zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních kombinací • netradiční sportovní hry – softbal, ringo, florbal, badminton, tenis, softtenis, stolní tenis

Úpoly, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• správně používá pádovou techniku – pád vpravo, vlevo, vpřed • zdokonaluje způsoby sebeobrány v různých krizových situacích • posuzuje vhodnost použití pádových technik	• pády vpravo, vlevo • parakotoul • základy sebeobrány

Testování tělesné zdatnosti, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií	• průběžné motorické testy

• porovná své výkony s tabulkovými hodnotami, s výsledky jiných žáků a se svými výsledky z předchozího ročníku	
--	--

V 2. ročníku je realizován lyžařský výcvikový kurz

• objasní nástrahy vyplývající z charakteru horského prostředí (časté změny počasí, značení horského terénu, ochrana před teplotními vlivy apod.) • chová se v přírodě ekologicky • respektuje příkazy horské služby, dokáže se s ní spojit v případě nouze • rozliší stupeň závažnosti poranění při pobytu v horském prostředí, v lehčích případech poskytne první pomoc • posoudí technický stav lyžařské výstroje a pravidelně provádí základní údržbu • bezpečně manipuluje s výstrojí (přenášení, nazouvání) • pohybuje se s lyžemi na nohou (provede obrat, předvede chůzi, skluz a výstup do svahu) • provede sjezd šikmo svahem v základním postoji a plynule navazuje odšlapování ke svahu • zastaví na bezpečném místě • bezpečně nastoupí a vystoupí z různých druhů lanovek • provede dlouhý a střední oblouk s přihlédnutím k technické vyspělosti (oblouk v pluhu, s paralelním vedením lyží) • předvede jízdu v různém terénu a sněhu (hluboký sníh, těžký sníh, namrzlý povrch, terénní nerovnosti) • pozná chybné a správně prováděné činnosti, analyzuje a zhodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • nepřeceňuje vlastní síly a schopnosti při činnosti v horském terénu • výcvik na snowboardu: bezpečně manipuluje s výstrojí, předvede základní techniku stoje, skluzu, zastavení, obratu a zatáčení na snowboardu, nastoupí, vyjede a vystoupí z lanovky, zhodnotí kvalitu výkonu • případný výcvik na běžeckých lyžích: připraví výstroj na výcvik, pohybuje se s lyžemi na nohou (chůze, obraty, skluz, výstup do svahu, sjezd šikmo svahem, překonání terénních nerovností), předvede základní techniky běhu na lyžích (běh dvoudobý střídavý, běh soupažný)	• seznámení se s horským prostředím, chováním při pobytu v horském prostředí, výbroj, výstroj, základy techniky sjezdového lyžování • výcvik na sjezdových lyžích • výcvik na snowboardu (pro zájemce) • výcvik na běžeckých lyžích (v případě vhodných podmínek)
---	--

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Teoretické poznatky, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní význam výrazu fair play, uplatňuje ho jak při samostatné pohybové činnosti, tak při sportovním fandění	• rozdíly mezi TV a sportem mužů a žen • rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem • fair play jednání, sportovní diváctví

• objasní rozdíly mezi sportem žen a mužů, mezi sportem vrcholovým a rekreačním, přizpůsobí se úrovni svých spoluhráčů a podá pomocnou ruku slabším • vysvětlí pojem doping a uvede příklady z praxe • rozliší míru škodlivosti vlivu alkoholu, tabáku a drog na pohybovou výkonnost a tělesnou zdatnost • uplatňuje zásady sportovního tréninku • zapojí se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • diskutuje o pohybových činnostech, analyzuje je a hodnotí • potlačí projevy negativních emocí spojených se sportem • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností	• negativní jevy ve sportu
--	--

Atletika, 15 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z předchozích ročníků (rychlé a vytrvalostní běhy, skoky, hody a vrhy) • vhodně sestaví družstvo pro štafetový běh, dodržuje pravidla závodu • přizpůsobí běh podmínkám daného terénu, používá vhodnou výstroj pro běh v různých klimatických podmínkách	• běžecká abeceda – zdokonalení techniky běhu • běhy – rychlé z nízkého startu (100 m), vytrvalostní (600 m) • štafetový běh – 4 x 100 m – nácvik • skok daleký – procvičování, kontrolní cvičení • vrh koulí • vytrvalostní běh v terénu

Ochrana člověka za mimořádných událostí, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• provede improvizované znehybnění zlomeninách a jiných poškozeních organismu • předvede základní druhy obvazování • objasní, jak se zachovat při živelních pohromách (povodně, požáry, úniky chemických látek apod.) • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat	• první pomoc při zlomeninách • kardiopulmonální resuscitace • základy obvazové techniky • mimořádné události – živelní pohromy

• prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	
---	--

Gymnastika, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• využívá své dovednosti v náročnějších podmínkách (výška hrazdy, vzdálenost odrazového můstku) • předvede správnou techniku toče jízdo vpřed (dívky) a toče vzad (chlapci) • provede rovnovážná cvičení a chůzi (včetně obrátů) na kladině • předvede správnou techniku šplhu na tyči i laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu na laně bez přírazu (chlapci) • poskytuje dopomoc při činnostech, kde hrozí nebezpečí úrazu • využívá cvičení pro rozvoj estetického citění a pro vlastní relaxaci • sladí pohyb s hudbou, sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu (skladbu) • uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností • využívá vhodné posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti • provede základní akrobatické cviky naučené v předchozích ročnících ve zdokonalené formě • spojí akrobatické cviky ve složitější akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky a poskoky) • předvede správnou techniku cviků na hrazdě a přeskoků přes zvýšené nářadí, osvojené v předchozích ročnících	• protahovací, posilovací a relaxační cvičení • akrobatické prvky, akrobatické řady (kotouly ve vazbách, letmo, stoj na ruku, přemet stranou, poskoky, váha předklonmo) • hrazda (opakování, toč jízdo vpřed – dívky, toč ve vzporu vzad – chlapci, výmyk, seskok s obratem, podmet) • přeskok přes zvýšené nářadí – roznožka – švédská bedna – hoši, skrčka – kůň na šíř, odbočka • cvičení na kruzích v hupu • cvičení s hudbou • šplh • tance – základní prvky – polka, valčík...

Sportovní hry, 24 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• využívá získaných dovedností a znalostí při odbíjení, basketbalu, kopané, odstraňuje své nedostatky • komunikuje při sportovních hrách • dodržuje smluvené signály a vhodně používá sportovní terminologii	• odbíjená (zejména dívky) – hra (i 3:3, 4:4), vrchní podání, smeč, bloky, rozhodování, organizace turnaje • kopaná (chlapci) – hra, rozhodování, organizace turnaje

• dodržuje základní pravidla hry • uplatňuje techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích • dodržuje zásady fair play • rozhoduje, případně zapisuje výsledky a sleduje výkony jednotlivců nebo týmů	• basketbal – osobní, zónová obrana, rozestavení v útoku, hra na jeden koš, hra, rozhodování • házená – základní herní činnost, hra • netradiční sportovní hry – florbal, softbal, ringo, badminton, líný tenis, rozhodování
--	--

Testování tělesné zdatnosti, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií • porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami, s výsledky jiných žáků a svými výkony z předcházejících ročníků	• průběžné motorické testy

Ve 3. ročníku je realizován cykloturistický kurz

• objasní nástrahy vyplývající z charakteru horského prostředí (časté změny počasí, značení horského terénu, ochrana před teplotními vlivy apod.) • chová se v přírodě ekologicky • rozliší stupeň závažnosti poranění při pobytu v horském prostředí, v lehčích případech poskytne první pomoc • dokáže se orientovat v daném prostředí, je si vědom nástrah vyplývajících z charakteru tohoto prostředí (změny počasí, značení turistických tras apod.) • nepřeceňuje vlastní síly a schopnosti při činnosti v horském terénu • dokáže se orientovat pomocí mapy a buzoly v neznámém prostředí • zná pravidla silničního provozu • zvládá základní manipulaci s jízdním kolem a dokáže provést základní servis v případě potřeby • zná základní pravidla manipulace s lodí • využívá různých druhů plavidel, nejčastěji kanoe a rafty • respektuje ostatní účastníky kurzu a dokáže s nimi spolupracovat • aktivně se zapojuje do všech činností (hry v terénu, netradiční hry)	• seznámení se s horským prostředím, chováním při pobytu v horském prostředí • orientace v krajině • cykloturistika • vodní turistika • sportovní hry
--	---

4. ročník, 2 h týdně, povinný Teoretické poznatky, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu a diskutuje o nich, analyzuje je a hodnotí • objasní význam pohybových činností (zejména kompenzačních a relaxačních) pro zdraví • předvede kompenzační cvičení k vlastní regeneraci, a to zejména vzhledem k požadavkům budoucího povolání • předvede kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	• význam pohybu pro zdraví • oblast zdraví a pohybu • prostředky k všeobecnému rozvoji, k regeneraci, kompenzaci a relaxaci

Atletika, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady sportovního tréninku • s cílem vylepšit nebo alespoň potvrdit své • výkony z předcházejících ročníků (rychlé a vytrvalostní běhy, skoky, vrhy, hody)	• zdokonalení nízkého startu, běžecká • abeceda • štafetový běh • rychlostní běh – 100 m • vytrvalostní běh, rozvoj vytrvalosti – 10 min., 400 m • skok daleký – zdokonalení techniky • vrh koulí – technika, soutěž družstev • hod granátem na cíl • výstupní testy

Ochrana člověka za mimořádných událostí, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• rychle a účelně reaguje při poskytování první pomoci • popíše, jak se zachovat v případě havárie, krizové situace apod. • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat	• první pomoc při úpalu, úžehu, otravě • první pomoc při popáleninách, omrzlinách • mimořádné události – havárie, krizová situace, dopravní nehody

• prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	
---	--

Gymnastika, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností a zásady uklidnění organismu po skončení pohybové činnosti • využívá vhodné protahovací a posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti a pro kompenzaci nevhodných pohybových návyků a nevhodné pracovní zátěže • vylepšuje své výkony při cvičení všeho druhu (akrobacie, cvičení na nářadí, přeskok, šplh) • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	• protahovací, posilovací, relaxační, kondiční, koordinační a kompenzační cvičení • akrobatické prvky – opakování z předcházejících ročníků – ve vazbách – akrobatická řada, stoj na rukou do kotoulů • hrazda – výmyk – zdokonalení, opakování prvků v sestavě, podmet ze vzporu • přeskok přes zvýšené nářadí, roznožka, skrčka, odbočka, kotoul schylmo • cvičení na kruzích • šplh – zdokonalení • aerobik

Sportovní hry, 25 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zapojí se v souladu s pravidly do jakékoliv prováděné herní činnosti v rámci osvojené hry • uplatňuje techniku a základy taktiky dané hry • vyhledává kolektivní sporty s vědomím jejich pozitivního působení na psychiku člověka • participuje na týmových herních činnostech družstva • rozhoduje, zapisuje a sleduje výkony jednotlivců nebo týmu	• odbíjená, basketbal, kopaná, házená – hra, rozhodování • netradiční sportovní hry – florbal, softbal, ringo, líný tenis, plážový volejbal – hra, rozhodování

Testování tělesné zdatnosti, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• prokáže úroveň své tělesné zdatnosti a porovná své výkony s tabulkovými výsledky z předchozích let • zjistí úroveň své pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a koriguje si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	• výstupní motorické testy

4.6 Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

Cílem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi.

Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením (včetně specifického programového vybavení, používaného v příslušné profesní oblasti). Jedním ze stěžejních témat oblasti informačních a komunikačních technologií, a tedy i cílů výuky, je, aby žák zvládl efektivně pracovat s informacemi (zejména s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií) a komunikovat pomocí Internetu. Podstatnou část vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích představuje práce s výpočetní technikou.

4.6.1 Informační a komunikační technologie

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Vyučovací předmět informační a komunikační technologie má převážně všeobecně vzdělávací charakter. Úkolem předmětu je zprostředkovat žákům teoretické poznatky a praktické dovednosti potřebné v odborném i dalším vzdělání a praktickém životě.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- seznámili se s pojmy v oblasti hardware, software a správně je užívali v praxi ;
- používali operační systém, kancelářský software a pracovali s aplikačním programovým vybavením;
- naučili se pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií v prostředí lokální počítačové sítě a v celosvětové síti Internet;
- osvojili si práci s informacemi, jejich získávání z různých zdrojů a následné třídění a posuzování z hlediska kvality a věrohodnosti. Získané informace se naučí žáci dále obsahově a graficky tvořivě zpracovávat.

Charakteristika učiva

Žáci si osvojí základní dovednosti práce s informačními technologiemi. Učivo je členěno do několika tematických celků. Některé z nich se v průběhu studia opakují, ovšem vždy na vyšší úrovni a s vyšší náročností.

Výuka je rozčleněna do tematických celků, které žáky seznámí s těmito oblastmi:

- hardware, software, operační systém;
- kancelářské programy MS Office;
- práce v lokální počítačové síti;
- internet jako základní otevřený informační zdroj;
- využití moderních komunikačních prostředků (internet, mobilní komunikace).

Učebnice Computer Media, Pavel Navrátil, S počítačem nejen k maturitě – I. a II. díl

Strategie výuky

Výuka probíhá ve specializovaných učebnách vybavené potřebným hardwarem a softwarem. Pro výuku předmětu je třída dělena na dvě skupiny, každý žák má k dispozici vlastní počítač zapojený do školní sítě s možností připojení k síti Internet. Těžiště výuky spočívá v provádění praktických úkolů. Při použití metody výkladu s podporou vizualizace pomocí data projektoru

bezprostředně následuje praktické procvičení vyloženého učiva. Klade se důraz na samostatnou práci.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Hodnocení žáků se v rámci zpětnovazebních informací o zvládnutí jednotlivých celků učiva uskutečňuje průběžně a to těmito způsoby:

- průběžné písemné zkoušení formou testů;
- průběžné ústní zkoušení s využitím dataprojektoru;
- hodnocení samostatných prací a závěrečných prací dle tematických celků;
- hodnocení seminární práce zadané jako domácí úkol.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci získávají schopnost využívat ke svému učení různé informační zdroje.

Komunikativní kompetence

Žáci se učí:

- zpracovávat texty i na odborná témata, dodržovat jazykové a stylistické normy;
- zvládnout obsahovou i formální náplň prací;
- využívat moderní komunikační prostředky ICT, efektivně pracovat s informacemi.

Personální kompetence

Žáci se učí:

- předvídat výsledky svého jednání, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností;
- přijímat hodnocení svých výsledků (i kritická), dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické i duševní zdraví, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislosti.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, znát požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a být schopen srovnat je se svými předpoklady;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

Žáci se učí:

- pracovat s osobním počítačem, s běžným základním programovým vybavením a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií; používat nový aplikační SW;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků ICT;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Žáci se učí:

- komunikovat, zjišťovat a používat informace;
- poznávat právní záležitosti, týkající se informačních technologií.

Člověk a životní prostředí

Žáci se učí:

- chápat vliv rozvoje moderní techniky na životní prostředí, spotřebu energie – šetřit energii používáním úsporných režimů;
- vnímat zdravotní rizika související s nadměrnou prací u počítače;
- chápat význam digitalizace dat – šetření papírem;
- vnímat ekologii pracovního prostředí v informatice;

- pochopit význam ekologické likvidace technických prostředků ve výpočetní technice.

Odborné kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s monitory, displeji apod.;
- získali schopnost rozpoznat nebezpečí úrazu el. proudem a odstranit závady a možná rizika.

Mezipředmětové vztahy

Typografie, předtisková příprava, grafická příprava a další předměty.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Úvod, základní pojmy ICT, technické vybavení, 22 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje pravidla bezpečnosti práce s PC • vysvětlí základní pojmy z oboru informačních technologií, rozlišuje kategorie HW a SW • vyjmenuje základní jednotky kapacity a jejich násobky, převede čísla z dvojkové soustavy do desítkové a zpět • rozdělí základní komponenty PC (ZSJ, vstupní a výstupní zařízení) a popíše jejich funkce • samostatně ovládá PC a jeho periferní jednotky • pracuje se základním spotřebním materiálem • dodržuje pravidla pro práci s počítačem • používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál) • je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky	• historie výpočetní techniky, využití počítačů • zásady práce s počítačem • základní pojmy: hardware, software, data, BIT a BYTE (dvojková soustava) • základní části PC: počítačová sestava • základní systémová jednotka – skříň počítače a její obsah • základní deska, procesor • paměť PC: základní dělení – vnější, vnitřní • harddisk; paměť RAM, ROM • záznamová média a mechaniky – disketová, CD-ROM, CD-RW, DVD, Blu-ray, USB disk, CompactFlash, harddisk (externí), systém záznamu dat • Vstupní a výstupní zařízení PC: • klávesnice: rozdělení, popis, funkce kláves • myš + další polohovací zařízení (tlaková podložka, trackball, tablet, světelné pero, joystick); scanner: základní parametry, popis, rozdělení, využití • mikrofon; monitor – základní parametry, CRT, LCD; tiskárny – základní parametry, rozdělení; reproduktory, dataprojektor, interaktivní tabule

Programové vybavení, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje základní členění softwaru a jeho využití	• software – základní rozdělení • operační systémy – jejich funkce • druhy operačních systémů

• zhodnotí současné operační systémy a jejich verze • vybere a použije vhodné programové vybavení pro řešení konkrétních úkolů • popíše strukturu uspořádání dat v PC, požadavek na přehlednost v uchovávání informací • definuje pojmy zálohování dat, zabezpečení dat, autorská práva, legalizace softwaru • za pomoci manuálu a nápovědy používá nové programové aplikace • zhodnotí výhody zakoupení legálního softwaru • ovládá principy algoritmizace úloh • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardwarem	• uspořádání dat na disku – pojem soubor, složka • zálohování, prostředky zabezpečení dat před zničením • použití nápovědy • verze programu • ochrana autorských práv
---	---

Operační systém Windows, základy práce, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí • orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi • vysvětlí význam operačního systému • pracuje se systémem oken, hlavním panelem a nabídkou „Start“ • nastaví a přizpůsobí pracovní plochu vlastním potřebám • využívá systém nápovědy	• základní pojmy: pracovní plocha, ikona, okno (typy oken, nastavení) • hlavní panel, tlačítko „Start“ a jeho funkce • průzkumník • ovládání prostředí: výběr, otevření, nabídka, vymazání, přejmenování, uspořádání, přesun, kopírování, vytváření adresářů/složek • konfigurace a nastavení Windows • použití a tvorba zástupců programu, dokumentu, složky Aplikační programy Kalkulačka Poznámkový blok Mapa znaků WordPad Malování

• rozumí a orientuje se v systému složek, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání, přejmenování) • odlišuje a rozpozná základní typy souborů a pracuje s nimi • vytváří zástupce • používá aplikace dodávané s operačním systémem • přenáší data mezi jednotlivými aplikacemi • má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací	
--	--

Textový editor MS Word, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v prostředí textového editoru • správně nastaví parametry dokumentu • popíše základní typografická pravidla • vytváří textové dokumenty • používá formátování textu • do dokumentu vkládá objekty (symboly a speciální znaky, textová pole, obrázky, WordArt) • upraví vzhled dokumentu a rozvrhne jej pro tisk • vytvoří a naformátuje požadovanou tabulku, případně využije automatický formát tabulky • vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra) • používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako s celkem) • pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti	• charakteristika programu, popis prostředí textového editoru, panely nástrojů • základy ovládání – otevření, uložení, tisk... • editace textu • zásady pro psaní textu, základní typografická pravidla • bloky, formátování textu • nastavení stránky, záhlaví a zápatí • pravítko, tabulátory • odrážky a číslování • vkládání symbolů, speciálních znaků a dalších objektů (klipart, obrázky, fotografie, WordArt) • tabulky, automatický formát tabulek

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Počítačové sítě, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejich možnosti a pracuje s jejími prostředky • popíše topologii školní sítě, charakterizuje výhody a nevýhody jednotlivých topologií • specifikuje rozdělení sítí podle koncepce • identifikuje pojmy přístupová práva v síti dle přihlášeného uživatele	• historie počítačových sítí • topologie sítí • rozdělení sítí podle velikosti • koncepce sítí • specifika práce v síti, uživatel, přístupová práva, sdílení prostředků • bezpečnostní rizika, viry, spamy

Tabulkový procesor MS Excel, 26 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje podstatu tabulkového procesoru, vyjmenuje oblasti jeho použití • orientuje se v prostředí tabulkového procesoru, používá jej • vkládá do tabulek různé typy dat a upravuje jejich formát • správně definuje a vhodně aplikuje absolutní a relativní adresování • samostatně vytvoří tabulku a zformátuje dle požadavků • provede správný výběr kritérií pro řazení a filtrování dat • vloží vzorce do požadovaných buněk v tabulce • používá funkce (suma, průměr, min., max., když) • graficky prezentuje data z tabulek, upravuje formáty a vzhled grafů • nastaví vlastní seznamy pro automatické vyplňování údajů • provádí běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk) • ovládá základní práce v procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk)	• charakteristika a popis programu, pracovní plocha, otevření, uložení, tisk • základní operace s buňkami • typy buněk, zadávání dat • označení oblasti buněk (bloky) • grafická úprava buňky • kopírování a přesouvání buněk • formát buňky • vzorce a funkce – tvorba vzorců • suma, podmínka, podmíněné formátování, kopírování vzorců • absolutní a relativní adresování • řazení podle abecedy a hodnot • filtry – automatický filtr, vlastní filtry • práce s listy – vložení, přejmenování, mazání, kopírování, přesouvání, seskupování • rozdělení tabulky – příčky • definice řady • práce s tabulkou – zápis dat, formát a vzhled tabulky (zarovnání, výplň, rámování... styl měny, změna šířky sloupců, výšky řádků) • grafy – vytvoření, úprava • automatické vyplňování údajů – seznamy

• rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.)	
---	--

Hypertextové odkazy, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vytváří hypertextové odkazy na soubory, www stránky, elektronické adresy a místa v souborech	• odkazy v dokumentu Wordu • odkazy v sešitu Excelu

Prezentační program MS PowerPoint, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní význam a oblasti použití prezentačních programů • orientuje se v prostředí prezentačního programu • zvládá tvorbu jednoduché prezentace • nastaví základní vlastnosti jednotlivých snímků (šablona prezentace, rozvržení snímku, nastavení pozadí, formátování textu, záhlaví a zápatí snímku) • vloží do prezentace další objekty (obrázky, fotky, video, hudbu) • animuje snímky, vkládá efekty, nastavuje časování, přechody mezi snímky a pořadí zobrazovaných prvků • vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.) • rozpozná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje	• charakteristika a popis programu, pracovní plocha • rozvržení obrazovky, vzhled PowerPointu • režimy zobrazení snímků • základní tvorba prezentace: zadávání textu, vkládání grafických objektů • základní nastavení animací • nastavení rozsáhlejších efektů • vložení dalších objektů do prezentace • tvorba vlastní prezentace na zadané téma

Viry, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí, co je to počítačový vir	• historie virů • šíření virů

• vyjmenuje typy virů a popíše jejich škodlivou činnost • pracuje s antivirovým programem, popíše jeho smysl a přínosy	• typy virů a jejich projevy • antivirové programy
---	---

Internet, komunikace, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí pojem internet • popíše princip fungování internetu • vyjmenuje možnosti připojení k internetu, popíše jejich výhody a nevýhody • volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací • komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření • využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování...) • ovládá další běžné prostředky on-line a off-line komunikace a výměny dat • volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání • získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává • správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele • uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému • zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití	• Internet – počítačová síť sítí • historie, princip a struktura internetu • jak internet funguje • možnosti připojení k internetu • internetový prohlížeč – popis a nastavení programu, • vyhledávání dat na internetu, práce s informacemi • elektronická pošta

4.7 Ekonomické vzdělávání

Cílem obsahového okruhu Ekonomické vzdělávání je poskytnout žákům základní odborné znalosti z oblasti ekonomiky, které jim umožní efektivní jednání a hospodárné chování. Obsahový okruh je zaměřen tak, aby si žáci osvojili základní ekonomické pojmy, porozuměli jim a uměli je správně používat. Žáci se naučí orientovat se v ekonomických souvislostech a osvojit si ekonomický způsob myšlení.

Žáci jsou připravováni na možnost samostatného podnikání v oboru. Získají poznatky o možnostech podnikání v oboru a o povinnostech podnikatele. Získají základní znalosti o hospodaření korporace, naučí se vypočítat mzdy a pojištění, zorientují se v daňové soustavě a v účetnictví.

Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků.

Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017. Standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovědním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání.

Obsahový okruh je propojen také s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

4.7.1 Ekonomika

Pojetí předmětu

Výuka tohoto předmětu ovlivňuje ekonomické myšlení žáků a současně jim pomáhá pochopit podstatu fungování tržní ekonomiky. Žáci jsou zároveň obeznámeni s principy hospodaření podniku, s podnikatelskou činností a fungováním trhu. Součástí ekonomiky je učivo o právní úpravě podnikání, pracovněprávních vztazích, marketingu, managementu a způsobu řízení podniku. Žáci se seznamují se základy fungování finančního trhu a základními principy Evropské unie.

Obecný cíl

Ekonomické poznatky vedou žáka k logickému myšlení a hospodárnému jednání. Zároveň se seznámí s principy tržního hospodářství a obchodně-závazkovými vztahy. Ekonomika zahrnuje zásady fungování tržní ekonomiky, podnikání, sociální politiku, oblast daní, financování, pracovně-právní vztahy, ale i zásady světové ekonomiky.

Charakteristika učiva

Učivo ekonomiky je rozvrženo do dvou ročníků s dotací 2 hodiny týdně ve 3. ročníku a 1 hodina týdně ve 4. ročníku. Žák získává informace o ekonomických pojmech, ekonomických jevech, seznamuje se s právními formami podnikání, s podstatou hospodaření podniku. Dále se seznamuje s řízením podniku, mzdovou problematikou a výpočtem mzdy, daňovou soustavou, s finančním trhem a základy světové ekonomiky, základy marketingu a managementu.

Učebnice

EDUKO – ekonomika pro ekonomicky zaměřené obory středních škol – aktualizované vydání 2020

COMPUTER MEDIA, Zlámal Jaroslav – Ekonomika nejen k maturitě – rok vydání 2015

Strategie výuky

Tradiční pojetí výuky jako je výklad a zápis učiva je doplňován o praktické příklady z praxe nebo výpočty. Dle zaměření učiva je do výuky zařazena i diskuze nad ekonomickými, případně politickými událostmi. Své znalosti rozšiřují žáci o informace z internetu, odborných časopisů a denního tisku. Dále řeší praktické úkoly v podobě vypracování životopisu, žádosti o zaměstnání, inzerátu nebo vyhotovují samostatně seminární práce.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín. U žáků se hodnotí především jejich ústní projev, ale také písemné zkoušení. Důraz je kladen na získané vědomosti, porozumění učivu, věcnou správnost a na schopnosti využít poznatky v praxi, samostatně pracovat, jednat a tvořit. Součástí hodnocení je dále aktivita žáka v hodinách, zájem o řešení problémových situací, využití znalosti z jiných předmětů v diskuzích.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Výuka ekonomiky směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- průběžně se vzdělávat v ekonomické sféře
- samiplánovat a organizovat své učení a pracovní činnost
- efektivně využívat různé strategie učení k získání a zpracování poznatků
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy jako je výklad nebo přednáška a pořizovat si poznámky
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací a dále je tvořivě zpracovávat a využívat při svém vzdělávání
- porozumět ekonomickému textu a diskutovat o něm
- zhodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímat ocenění, rady nebo kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů a chyb čerpat poučení pro další práci
- pochopit nutnost ekonomického myšlení, význam hospodárnosti, peněz a financí

Kompetence k řešení problémů

Žák jsou vedeni k tomu, aby dokázali:

- definovat problémové situace
- určit jádro problému, získat informace pro jeho řešení a navrhnout způsob nebo varianty řešení
- zvládat pravidla týmové spolupráce při řešení problému a respektovat názory ostatních
- využívat své vědomosti získané studiem i v rámci mezipředmětových vztahů

Komunikativní kompetence

Žáci by se měli naučit:

- srozumitelně a jasně formulovat své názory

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně jazykově správně
- účastnit se diskuzí, obhajovat své názory a postoje k dané problematice
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty nebo souvislé texty na obecná i odborná témata
- používat odbornou terminologii
- dodržovat jazykové a stylistické normy včetně odborné terminologie
- respektovat názory a podněty ostatních zúčastněných osob

Personální kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli připraveni se nesutále vzdělávat a efektivně pracovat
- posuzovali reálně své možnosti a byli schopni sebereflexe
- si určovali priority s ohledem na své schopnosti
- se dokázali adaptovat na měnící se životní a pracovní podmínky, byli připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti
- byli finančně gramotní
- byli schopni se aktivně podílet na plnění společných cílů
- odpovědně plnili své úkoly
- pečovali o své zdraví
- se podíleli na tvorbě a upevňování dobrých pracovních podmínek, vzájemných vztahů na pracovišti a celkových mezilidských vztahů

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci se učí:

- odpovědně plnit svěřené úkoly
- jednat odpovědně, samostatně a aktivně přistupovat k problémům
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- sledovat dění doma i v zahraničí
- pracovat v týmu

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- znali zásady komunikace se zaměstnavatelem
- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti
- si uvědomovali význam celoživotního učení a byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a zodpovědně se dokázali rozhodnout pro svou budoucí profesní a vzdělávací dráhu
- získávali a vyhodnocovali informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech
- znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků v souladu se ZP
- chápali podstatu a principy podnikání

- znali zásady v oblasti soukromého podnikání a právní formy podnikání
- měli potřebu se neustále a průběžně vzdělávat v oboru

Matematické kompetence

Žáci se učí využívat dovednosti získané v matematice v daňové problematice a problematice mezd.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žáci se učí:

- získávat poznatky z internetu a analyzovat je
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- využívat průběžně různé zdroje informací a pracovat s nimi
- využívat znalosti získané dříve v jednotlivých předmětech

Průřezová témata jsou realizována zejména takto:

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vytvářeli demokratické prostředí ve třídě, respektovali ostatní spolužáky a učitele
- dovedli diskutovat o konkrétních tématech a problémech v kolektivu
- dokázali provést sebehodnocení a současně provést hodnocení žáků ve svém okolí
- znali význam vstupu ČR do EU
- chápali zodpovědnost za následky svého jednání

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- respektovali zásady ochrany ŽP
- chápali význam ochrany ŽP pro další existenci lidské společnosti
- znali rozsah působení škod na chod společnosti
- znali vliv a vzájemné interakce ochrany ŽP v rámci EU (enviromentální politika)

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se dokázali uplatnit na trhu práce
- byli schopni vyhledávat pracovní příležitosti
- se rozhodovali zodpovědně

Informační a komunikační technologie

Žáci se učí:

- využívat výukové programy
- vyhledávat informace na internetu a zpracovávat prezentace
- pracovat s informacemi a s dalšími komunikačními prostředky
- rozhodovat se zodpovědně

- orientovat se v ekonomických zákonech – mají možnost práce s programem PROFIDATA při výuce

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- znali základní ekonomické pojmy, ukazatele a potřeby
- dovedli zhodnotit význam a charakteristiku celkové struktury národního hospodářství
- znali význam podnikového i individuálního financování včetně hodnoty peněz
- dovedli charakterizovat jednotlivé fáze hospodářského procesu
- uměli využívat základy podnikové ekonomiky
- znali dopad inflace a nezaměstnanosti na občana

Mezipředmětové vztahy:

základy společenských věd, matematika, úvod do polygrafie, biologie a ekologie

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Základní ekonomické pojmy, 12 hodin

<i>výsledky vzdělávání</i>	<i>učivo</i>
• používá a aplikuje základní ekonomické pojmy • vysvětlí pojem životní úroveň obyvatelstva • popíše podstatu fungování hospodářského a reprodukčního procesu	• ekonomie • potřeby, statky, služby, výroba, výrobní faktory • hospodářský proces, reprodukční proces • životní prostředí, životní úroveň

Trh, 8 hodin

<i>výsledky vzdělávání</i>	<i>učivo</i>
• na příkladu popíše fungování tržního mechanismu, posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku • vysvětlí souvislosti spojené s trhem (konkurence, nezaměstnanost, inflace)	• podstata, druhy a subjekty trhu • nabídka, poptávka • tržní mechanismus • konkurence, monopol • poruchy trhu

Podnik, podnikání, 15 hodin

<i>výsledky vzdělávání</i>	<i>učivo</i>
• orientuje se v právních formách podnikání v ČR a EU a charakterizuje jejich základní znaky • posoudí vhodné právní formy podnikání ve svém oboru • vytvoří podnikatelský záměr	• podstata podnikání • založení podniku • zánik podniku • podmínky podnikání

• objasní základní povinnosti podnikatele vůči státu • vysvětlí rozdíl mezi pojmy založení a vznik podniku a zrušení a zánik podniku • popíše postup při založení živnosti • vypočte hodnoty zdrojů majetku • popíše jednotlivé obchodní společnosti	• charakteristika jednotlivých právních forem • podnikání • živnostenský zákon • obchodní společnosti
--	--

Podnik jako součást národního hospodářství, 5 hodin

<i>výsledky vzdělávání</i>	<i>učivo</i>
• uvede příklady vazby cestovního ruchu na další odvětví národního hospodářství • vysvětlí význam ukazatelů vývoje národního hospodářství ve vztahu k oboru • charakterizuje národní hospodářství a popíše jeho sektory	• národní hospodářství – pojem, okolí podniku • vztah podniku k ostatním organizacím

Podnikové činnosti, 12 hodin

<i>výsledky vzdělávání</i>	<i>učivo</i>
• popíše dlouhodobý majetek a jeho členění • popíše způsoby pořízení majetku a jeho vyřazení • charakterizuje odpisy majetku • provede jednoduché výpočty odpisů majetku • popíše oběžný majetek a jeho členění • charakterizuje nákup oběžného majetku a výběr dodavatele • popíše základy skladování zásob • vyjmenuje kritéria při výběru dodavatele • určí optimální výši zásob • vysvětlí pohyb zásob	• majetek – členění, popis • dlouhodobý majetek, členění, odpisy, vyřazení • krátkodobý – oběžný majetek. pořízení • inventarizace majetku • nákup, výběr dodavatele • optimalizace zásob • investiční činnost • finanční hospodaření

Hospodaření podniku, 7 hodin

<i>výsledky vzdělávání</i>	<i>učivo</i>
• řeší jednoduché výpočty výsledku hospodaření • rozliší jednotlivé nákladové druhy	• náklady – pojem, členění • výnosy – pojem, členění • výsledek hospodaření

• posoudí důsledky ne hospodárnosti v podniku	• cesty snižování nákladů
---	---

Financování podniku, 5 hodin

<i>výsledky vzdělávání</i>	<i>učivo</i>
• zpracuje jednoduchý podnikatelský záměr	• hospodaření podniku • význam a zdroje financování • podnikatelský záměr

4. ročník, 1 h týdně, povinný

Hospodářská politika státu, 9 hodin

<i>výsledky vzdělávání</i>	<i>učivo</i>
• rozliší princip daní přímých a nepřímých • řeší příklady výpočtu daně z přidané hodnoty • na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu • uvede vliv jednotného trhu EU na národní hospodářství, zejména z pohledu odstraňování bariér obchodu a služeb • popíše jednotlivé druhy daní • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti	• cíle hospodářské politiky státu • subjekty a nástroje hospodářské politiky státu • daňová soustava • druhy daní • státní rozpočet

Makroekonomické pojmy, 9 hodin

<i>výsledky vzdělávání</i>	<i>učivo</i>
• objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti • srovná úlohu velkých a malých podniků v ekonomice státu • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům, odhadne její vliv na využívání služeb v cestovním ruchu	• ekonomické systémy • makroekonomický koloběh • makroekonomické ukazatele • hrubý domácí produkt • nezaměstnanost • inflace

• vysvětlí pojmy hrubý domácí produkt, nezaměstnanost a inflace	
---	--

Finanční trh, peníze, 10 hodin

<i>výsledky vzdělávání</i>	<i>učivo</i>
• charakterizuje finanční trh a jeho jednotlivé subjekty • orientuje se v činnosti bank, v platebním styku • používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze podle kurzovního lístku • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN • na příkladech objasní různé druhy pojištění • charakterizuje funkce ČNB a ostatních bank • popíše historii a druhy peněz • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • posoudí služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika • orientuje se v činnosti pojišťoven • vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby	• historie, vlastnosti, funkce a druhy peněz • druhy cenných papírů • bankovníctví: centrální banka, obchodní banky • pojišťovnictví

Mezinárodní ekonomická integrace, 2 hodiny

<i>výsledky vzdělávání</i>	<i>učivo</i>
• zhodnotí vliv EU na rozvoj NH • charakterizuje mezinárodní integrační proces • popíše a objasní fungování mezinárodních měnových institucí • orientuje se v mezinárodním obchodě • zhodnotí ekonomický význam cestovního ruchu v zemích EU	• vývoj integračního procesu • struktura mezinárodního obchodu • mezinárodní měnové instituce

4.7.2 Profesní komunikace

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Učivo vychází z RVP z oddílu Ekonomické vzdělávání. Cílem je rozvíjet ekonomické myšlení žáků v praxi. Žáci si osvojí formulování svých myšlenek a používání odborné terminologie v písemném projevu. Získají znalosti a dovednosti potřebné k uplatnění se na trhu práce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli ovládat klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou, ovládali pravidla normované úpravy dokumentů zpracovaných textovými procesory a naučili se vést obchodní i osobní korespondenci. Připraví se na pracovní pohovor včetně vypracování svého životopisu a žádosti o místo.

Výuka probíhá v počítačové učebně, využívá se výukový program ZAV a běžné programové vybavení PC. Žáci vyhotovují na počítači různé druhy písemností v normalizované úpravě, případně s využitím šablon dopisních předtisků. Žáci získávají vědomosti o obsahové náplni a stylizaci obchodních a jiných písemností.

Předmět je pojat tak, aby žáci vědomosti z profesní komunikace využili jak ve svém profesním oboru, tak i při jednáních v osobním životě.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- pracovali s běžnou kancelářskou technikou a ovládali její základní funkce;
- psali na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou;
- vyhotovovali písemnosti obchodního, personálního i osobního charakteru na vysoké formální, věcné i estetické úrovni;
- byli připraveni na přijímací pohovor;
- psali v souladu s normou pro úpravu dokumentů ČSN 01 6910.

Charakteristika učiva

Učivo je zaměřeno na nácvik psaní desetiprstovou hmatovou metodou. Dále se žáci seznámí s ČSN 01 6910 pro úpravu dokumentů, s pravidly pro tvorbu adresy fyzické i právnické osoby, s normovanou úpravou obchodních písemností a s úpravou žádostí občanů právnickým osobám.

Učivo je zaměřeno i na působení žáka na trhu práce. Připravuje si svou žádost o místo a životopis, učí se jednat s potencionálním zaměstnavatelem.

Učebnice

Kocourková, Alena – Hochová, Irena. Písemná a elektronická komunikace pro SŠ, úřady a veřejnost, Eduko: Praha.

Kroužek, Jiří – Kuldová, Olga. Písemná elektronická komunikace pro SŠ a veřejnost 1. Fortuna: Praha

Fleischmannová, Emílie – Jonáš, Ivan – Kuldová, Olga. Písemná elektronická komunikace pro SŠ a veřejnost 2. Fortuna: Praha.

Výukové strategie

Výuka probíhá ve 3. ročníku v rozsahu 1,5 h týdně v učebně výpočetní techniky. Každý žák má k dispozici svůj počítač.

Žáci pracují samostatně na PC v programu ZAV. Každý žák píše svým tempem při udržení určité minimální rychlosti. Učitel řídí výuku, dohlíží na pracovní morálku, pomáhá při řešení problémů a vede žáky k potřebným nebo vyšším výkonům. Dále žáci na PC vyhotovují

písemnosti, které si vytištěné ukládají do svých složek. Učí se tak pracovat s tištěnými písemnostmi – děrovat, zakládat, evidovat. Tyto písemnosti jsou jim zdrojem informací pro jejich další práci. Výuka probíhá formou výkladu učitele, prezentace učiva, samostatné práce studentů s pomocí učebnice i bez ní, s pomocí své složky, rady učitele a vzájemné spolupráce studentů. Žáci pracují samostatně nebo ve skupinách. Vyhledávají si na internetu potřebné informace, zpracovávají je a prezentují.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Žáci pracují v programu ZAV, který obsahuje i práce ke klasifikaci. Žáci jsou hodnoceni za rychlost a přesnost psaní dle limitních tabulek, za počet napsaných cvičení, za psaní všemi 10 prsty a poslepu a další aktivitu, jakou jsou například soutěže ve psaní nebo přístup k práci. U písemností se hodnotí dodržování normované úpravy písemností, jazyková správnost, vhodná stylizace a estetický vzhled písemností. Dále se při hodnocení přihlíží k iniciativě v hodinách, plnění domácích úkolů i k domácí přípravě. Žáci jsou zkoušeni písemně i ústně.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolů, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence Absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností.

Občanské kompetence a kulturní povědomí Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání.

Matematické kompetence Absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (především tabulky);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělávání a celoživotního učení pro život;
- měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku;
- se písemně i verbálně prezentovali v prostředí trhu práce;
- zpracovali žádost o zaměstnání, životopis a motivační dopis;
- prakticky se připravovali na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, na přijímací pohovor a výběrové řízení.

Informační a komunikační technologie Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání;
- pracovali s informacemi a s komunikačními prostředky.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Absolventi by měli:

- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce;
- posoudili grafickou úroveň tiskovin nebo jiných grafických produktů a kvalifikovaně prosazovali její vysokou úroveň.

Mezipředmětové vztahy

Profesní komunikace úzce souvisí se vzděláváním v informačních a komunikačních technologiích, s českým jazykem a ekonomikou.

3. ročník, 1,5 h týdně, povinný

Program ZAV, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá práci s běžnou kancelářskou technikou, ovládá její základní funkce • ovládá prstoklad při psaní desetiprstovou metodou • pracuje v programu ZAV	• poučení o bezpečnosti • prstoklad při psaní desetiprstovou metodou • obsah a ovládání programu ZAV

Psaní desetiprstovou metodou v programu ZAV, 22 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• píše podle programu ZAV desetiprstovou hmatovou metodou • dodržuje správný prstoklad • ovládá „naslepo“ psaní v přiměřené rychlosti a přesnosti	• střední písmenná řada, mezerník, enter • písmena základní řady • písmena horní a dolní řady • písmena číselné řady • velká písmena a interpunkční znaménka

• používá mezerník a klávesu ENTER • opisuje text bez překlepů a s dodržáním ČSN 01 6910	• opis textu z papírové předlohy
---	--

Žádosti občanů, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• sestaví adresu fyzické i právnické osoby • pečlivě, jasně a stručně stylizuje osobní žádosti • sepíše osobní žádost řediteli školy • dbá na správnou strukturu a estetickou úpravu písemností	• psaní adres • úprava žádosti fyzické osoby

Úprava obchodních dopisů, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se a dodržuje platnou normu pro úpravu psaného textu • ovládá zásady stylizace a psychologie psaní obchodních dopisů	• normalizovaná úprava obchodního dopisu • bloková úprava • stylizace a psychologie obchodního dopisu

Písemnosti v obchodním styku, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší a charakterizuje jednotlivé písemnosti v obchodním styku • vyhotovuje písemnosti obchodního charakteru dle platné normy psaní • pracuje s běžnou kancelářskou technikou, ovládá její základní funkce	• nabídka • poptávka • objednávka • potvrzení objednávky • práce s kancelářskou technikou

Personální písemnosti, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• sestaví vlastní žádost o místo • s důrazem na vysokou estetickou úpravu vyhotoví strukturovaný životopis • připraví se na pracovní pohovor	• žádost o místo • životopis • pracovní pohovor

4.7.3 Marketing a management

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět marketing a management má za úkol poskytnout žákům základní znalosti z marketingu a managementu. Zároveň se žáci seznámí se základy marketingového mixu (výrobek, cena, propagace, distribuce). Tento předmět vede žáky k osvojení základů managementu jako vědy o řízení lidí, k rozvíjení schopností plánovat, organizovat a vést lidi k dosažení stanovených cílů ve svém profesním oboru. Předmět rozšiřuje a prohlubuje komunikativní dovednosti žáků, dovednosti řešit problémy personální a interpersonální, dovednosti řešit problémové situace a využívat informační technologie.

V předmětu žáci získají přehled o marketingu jako konkrétní filozofii podnikání orientované na trh a o managementu jako vědě o řízení.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- pojmenovat a správně používat pojmy marketingové teorie a praxe;
- používat čtyři základní nástroje marketingového mixu;
- vysvětlit fungování trhu a tržního mechanismu;
- organizovat průzkum trhu a vyhodnocovat výsledky;
- využívat marketingové nástroje k prezentaci podniku a jeho produktů nebo služeb;
- propagovat výrobky nebo služby;
- uplatňovat poznatky psychologie prodeje;
- pečovat o zákazníka; analyzovat silné a slabé stránky podniku;
- pojmenovat a používat základní manažerské funkce;
- ovládnout zásady práce manažera a styly řídicí práce;
- pochopit význam kontroly v práci manažera; využívat formy a metody kontrol.

Charakteristika učiva

Učivo je zařazeno do čtvrtého ročníku studia a je dotováno 1 hodinou týdně.

Obsahuje historický vývoj marketingu a managementu, charakteristiku prostředí marketingu a managementu, charakteristiku jednotlivých nástrojů marketingového mixu a manažerských funkcí a způsoby jejich zapojení do obchodně podnikatelské sféry.

Zvládnutím učiva žáci získají znalosti marketingu a managementu, které jsou předpokladem pro uplatnění správného řízení v praxi.

Učivo obsahuje základní charakteristiku marketingu a managementu.

Učebnice

Vysekalová, Strnad. Základy marketingu pro střední školy. Fortuna: Praha.

Vydrová a kolektiv. Příklady z marketingu a jejich řešení. Fortuna: Praha.

Veber, Jaromír a kolektiv. Základy managementu pro střední školy. Fortuna: Praha.

Veber, Jaromír a kolektiv. Příklady z managementu a jejich řešení. Fortuna: Praha.

Khelerová, Vladimíra. Komunikační a obchodní dovednosti manažera. Grada: Praha.

Kunz – Kozler. Odmaturuj z marketingu a managementu. Mirago: Ostrava.

Výukové strategie

Předmět je rozdělen do dvou částí: 1. MARKETING – 20 vyučovacích hodin

2. MANAGEMENT – 10 vyučovacích hodin

Výuka předmětu marketing a management je pojata tak, aby se žák dokázal orientovat

v procesech tržního hospodářství. Žák by měl být schopen využít marketingové nástroje a manažerské funkce při operativním i strategickém řízení provozu podniku a služeb, orientovat se ve struktuře marketingového záměru.

Ve vyučování je uplatňována metoda výkladu, skupinové vyučování a týmová práce, interaktivní výuka. Jsou využívány prostředky výpočetní techniky při vyhledávání informací prostřednictvím internetu a jejich zpracování, jsou vypracovávány a prezentovány referáty na dané téma. Žáci prakticky řeší úkoly z oblastí marketingu a managementu a diskutují k jednotlivým tématům.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín. Žáci jsou hodnoceni z ústního a písemného projevu.

Ústní projev: správná formulace z hlediska odborného; souvislý výklad, srozumitelný a jazykově správný; znalost souvislostí s ostatními probíranými tematickými celky; návaznost na ostatní odborné předměty.

Písemný projev: správná formulace z hlediska odborného i jazykového; samostatná nebo týmová práce.

Ostatní hodnocení: práce s internetem, hloubka porozumění učiva; zohledňování aktivního a samostatného přístupu k výuce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Kompetence k učení:

Absolvent by měl:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit čas a podmínky k učení;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

Absolvent by měl:

- porozumět zadání úkolů, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, ověřit správnost zvoleného postupu;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

Absolvent by měl:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky z textů nebo přednášek;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

Absolvent by měl:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí Absolvent by měl:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- chápat význam životního prostředí pro člověka;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám: Absolvent by měl:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady.

Matematické kompetence Absolvent by měl:

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (především tabulky);
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi: Absolvent by měl:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a morálky;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- jednali hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali základní a aplikační programové vybavení počítače;
- pracovali s informacemi a s komunikačními prostředky.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Cílem je, aby absolventi:

- si osvojili zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami;
- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce;
- ovládali správnou komunikaci s partnery (verbální i neverbální);
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- získávali, vyhodnocovali a efektivně využívali ekonomické informace k řízení provozních úseků;
- sestavovali operativní a dlouhodobější plány;
- orientovali se v moderních formách prodeje ve svém oboru;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady.

Mezipředmětové vztahy

Učivo předmětu marketing a management navazuje na poznatky žáků z těchto předmětů: informační a komunikační technologie, ekonomika, předměty společenského a matematického zaměření.

4. ročník, 1 h týdně, tj. celkem 30 hodin

Podstata a historie marketingu, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vymezí historický vývoj marketingu • objasní rozdíl jednotlivými koncepty a marketingovou koncepcí • vysvětlí, co je marketingová strategie	• definice a marketingové koncepty • podstata marketingu • marketingová strategie

Marketingový výzkum trhu, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• zpracuje jednoduchý průzkum trhu	• marketingový průzkum trhu

• vysvětlí podstatu marketingového záměru; • popíše SWOT analýzu	• struktura marketingového záměru • SWOT analýza
---	---

Marketingový mix – produkt 4 hodiny

Výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje nástroje marketingového mixu a na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru • určí na konkrétních produktech fázi jejich životního cyklu	• pojem marketingový mix • definice výrobku, marketingová struktura • životní cyklus výrobku • praktické cvičení – výrobek a jeho umístění na trhu

Marketingový mix - cena, 4 hodiny

Výsledky vzdělávání	Učivo
• přiřadí vhodnou metodu stanovení ceny konkrétním výrobkům • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období • rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky • na příkladu ukáže rabat, obchodní marži a stanovení prodejní ceny výrobku • na příkladu ukáže stanovení ceny služby • na příkladech objasní typické cenové taktiky, popř. navrhne vhodnou taktiku pro konkrétní produkt • seznamuje se s přístupem konkurenčních firem, vyhodnocuje jejich silné a slabé stránky	• význam ceny, stanovení úrovně cen, určení metod tvorby ceny • cenové taktiky • cenové slevy, srážky • psychologie tvorby cen

Marketingový mix - distribuce, 3 hodiny

Výsledky vzdělávání	učivo
• posoudí vhodnost výběru distribučních cest • na příkladu ukáže prodejní cesty – distribuční kanály • vysvětlí důvody použití mezičlánků	• distribuce produktů a její úkoly • distribuční kanály • velkoobchod, maloobchod

Marketingový mix - propagace, 3 hodiny

Výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí nástroje propagace • využívá znalosti psychologie nabídky při prodeji výrobků	• marketingová komunikace (propagace) • propagační mix v příkladech • nástroje propagace

• navrhne vhodný propagační mix pro rozšíření klientely • vybere vhodný reklamní prostředek pro určitý produkt • vyhledá příslušný právní předpis v české legislativě	• zákon o regulaci reklamy
---	--

Pojem management, manažer, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam a funkce managementu • objasní vývoj managementu • vysvětlí tři úrovně managementu • popíše základní zásady řízení • charakterizuje profil manažera	• definice managementu • vývoj managementu • profil a kariéra manažera

Funkce plánování, organizování a rozhodování, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí jednotlivé manažerské funkce • orientuje se v postupu při strategickém plánování a poznatky aplikuje při tvorbě jednoduchého strategického plánu • objasní organizační strukturu firmy • posoudí výhody a nevýhody jednotlivých organizačních struktur a vytvoří typový příklad organizační struktury firmy • uvede na příkladu rozhodovací metody	• plánování • druhy plánů • organizování a organizační struktury • rozhodování

Funkce personální, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše základní zásady řízení • zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru • na příkladech uvede jednotlivé personální činnosti • vysvětlí význam hodnocení a odměňování pracovníků • vysvětlí jednotlivé styly vedení lidí	• personální řízení a její zásady • vedení lidí a motivace • motivační nástroje • styly vedení lidí a jejich použití

Funkce vedení a kontroly lidí, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• na vzorovém příkladu provede kontrolní činnosti a z výsledků vyvodí závěry	• kontrola, druhy • příklady z managementu • controlling a audit

• vysvětlí význam kontroly jako nedílné součásti manažerské činnosti• popíše jednotlivé druhy kontrol charakterizuje controlling a audit	

4.7.4 Podnikatelská činnost

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Absolventi oboru polygrafie mohou po ukončení studia nastoupit do pracovního poměru jako zaměstnanci nebo si mohou zřídit živnost. Předmět podnikatelská činnost by jim měl pomoci k případné samostatné podnikatelské činnosti jako OSVČ.

Předmět má přispět k uplatnění absolventa na trhu. Má mu pomoci uvědomit si jeho osobní předpoklady a vlastní potenciál.

Charakteristika učiva

Učivo vychází z předpokladu, že žáci právě ukončili studium na střední škole a rozhodli se pro podnikání jako OSVČ. Proto se musí nejdříve rozhodnout pro předmět podnikání. Dále zpracují podnikatelský záměr včetně finančních propočtů, vyplní jednotný registrační formulář. Učí se evidovat svůj majetek a svou podnikatelskou činnost. Rozliší výhody a nevýhody daňové evidence, evidence příjmů a uplatňování paušálních výdajů a paušální daně. Vyhotovují daňové přiznání.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- sestavit svůj vlastní podnikatelský záměr;
- zřídit si živnost;
- zvolit vhodný způsob evidence své podnikatelské činnosti;
- vést evidenci své podnikatelské činnosti;
- vyplňovat daňové přiznání;
- plnit své povinnosti jako OSVČ vůči státu;
- doplňovat si průběžně znalosti s ohledem na změny v praxi;
- posoudit úspěšnost podnikání.

Výukové strategie

Předmět je zařazen do 4. ročníku v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně. Třída se člení na 2 skupiny, kdy každá skupina má samostatné hodiny.

Výuka probíhá v učebně vybavené výpočetní technikou s přístupem na internet. Těžiště výuky spočívá v samostatné práci žáků. Učitel je jeden ze zdrojů informací. Žáci zpracovávají zadané úkoly směřující ke zřízení své podnikatelské činnosti a jejího fungování.

Forma výuky zahrnuje výklad, skupinové vyučování, samostatné nebo kolektivní řešení problémových úloh, praktické aplikace vědomostí a dovedností při řešení konkrétních úkolů z hospodářské praxe.

Žáci pracují se skutečnými tiskopisy, vytvářejí si svůj systém podnikatelské evidence.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o.

Kritéria hodnocení: zvládnutí učiva po teoretické stránce, jeho aplikace do hospodářské praxe, logický úsudek, samostatnost, pečlivost a přesnost, vazba na jiné ekonomické předměty. Při celkové klasifikaci je zohledňován i aktivní přístup k výuce a řešení problematice. Důraz je kladen zejména na efektivní řešení zadaných úkolů, hloubku porozumění učiva, schopnost aplikace poznatků v praxi a tvůrčí přístup.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení:

Absolvent by měl:

- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností z praktického výcviku;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

Absolvent by měl:

- porozumět zadání úkolů nebo určit jádro problému, získat informace potřebné pro řešení problému, navrhnout způsob řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence:

Absolvent by měl:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory.

Personální a sociální kompetence:

Absolvent by měl:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě posuzovat návrhy jiných;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolvent by měl:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolvent by měl:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i k vzdělávání;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;
- dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Absolvent by měl:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi Absolvent by měl:

- využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi;
- získávat informace z otevřených zdrojů s využitím internetu;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Člověk a svět práce Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- identifikovali a formulovali vlastní priority a cíle;
- aktivně a tvořivě přistupovali při vytváření profesní kariéry;
- přijali osobní odpovědnost při rozhodování.

Informační a komunikační technologie

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení.

Mezipředmětové vztahy

Práce v předmětu podnikatelská činnost navazuje na učivo ekonomiky, informačních a komunikačních technologií, marketingu a managementu, profesní komunikace i odborných technických předmětů. Využívá matematických a jazykových dovedností.

4. ročník, 1 h týdně, povinný, 30 hodin

Podnikatelský záměr a zřízení živnosti, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zvolí možný předmět podnikání své podnikatelské činnosti • posoudí konkurenci v okolí svého podnikání • charakterizuje potenciálního zákazníka své podnikatelské činnosti • sestaví rozpočet nákladů a navrhne způsob zabezpečení financí pro svou podnikatelskou činnost	• stanovení předmětu a místa podnikání • analýza mikro a makro prostředí • rozpočet nákladů a výnosů • zřízení živnosti • jednotný registrační formulář • logo a vizitka firmy

• na základě propočtu odhadne výnosy svého podnikání a stanoví výsledek hospodaření • zaeviduje svou podnikatelskou činnost u příslušných státních úřadů • navrhne a vytvoří logo a vizitku firmy	
---	--

Evidence podnikatelské činnosti, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší oběžný a dlouhodobý majetek • eviduje majetek v příslušných evidenčních knihách • vyhotovuje účetní doklady a eviduje je v účetních knihách • rozlišuje daňové a nedaňové příjmy a výdaje v daňové evidenci • vede daňovou evidenci	• majetek podniku • způsoby evidence podnikatelské činnosti • daňová evidence

Daňové přiznání, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vypočítá různými způsoby daň z příjmu u OSVČ • vyhodnotí klady a zápory paušální daně • vyhotoví jednoduché daňové přiznání k dani z příjmu	• výpočet daně z příjmu v daňové evidenci • výpočet daně z příjmu při uplatňování paušálních výdajů • paušální daň • daňové přiznání

4.8 Odborné vzdělávání

Odborné vzdělávání se člení do tří oblastí: kulturně historická a výtvarná příprava, technická a technologická příprava, technologické procesy a materiály.

Cílem obsahového okruhu **kulturně historická a výtvarná příprava** je seznámit žáky s vývojem polygrafického oboru, jeho organizační strukturou a programovou náplní. Dále se žáci naučí číst a kreslit technické výkresy a získají orientaci v oblasti morfologie a syntaxe výtvarné tvorby a typografie, osvojí si principy výstavby grafické kompozice, obeznámí se s vývojem písma, knižní kultury, historií vzniku tisku a současnými vývojovými trendy ve všech oblastech polygrafického průmyslu.

Okruh **technická a technologická příprava** navazuje na výuku fyziky, chemie a ekonomiky. Seznamuje žáky s polygrafickými materiály, jejich vývojem, vlastnostmi a použitím v jednotlivých tiskových technikách. Žáci si osvojí technologické procesy ve všech fázích technologické výroby, poznají základní principy vstupní, mezioperační a výstupní kontroly a seznámí se s organizační strukturou polygrafického podniku, přípravou a plánováním výroby a kalkulací zakázek, zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Cílem obsahového okruhu **technologické procesy a materiály** je poskytnout žákům ucelený soubor vědomostí a dovedností z oblasti předtiskové přípravy, tisku a dokončujícího zpracování. Žáci se seznámí s digitálními postupy zpracování obrazu a textu. Součástí výuky jsou praktická cvičení, ve kterých si žáci vyzkoušejí základní technologické procesy v praxi. Žáci jsou informováni rovněž o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci se stroji a o ekologické zátěži při výrobě tiskovin.

4.8.1 Kulturně historická a výrobní příprava

Obsahový okruh zprostředkovává žákům znalosti potřebné k pochopení souvislostí při výrobě tiskoviny, a to i v kontextu s historickým vývojem oboru. Žáci se orientují v oblasti morfologie a syntaxe výtvarné tvorby a typografie. Teoreticky a prakticky si osvojí principy výstavby grafické kompozice z hlediska výrazových možností barvy, písma a obrazu. Vnímají jejich vzájemné působení v souvislostech s tiskovou technikou, potiskovaným materiálem i designem tiskoviny. Jsou seznámeni s vývojem výtvarné kultury, zejména knižní, a s historií vzniku a vývojem písma a tisku.

4.8.1.1 Odborné kreslení

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Vyučovací předmět odborné kreslení zaujímá svým širokým průpravným, naukovým a výchovným posláním v soustavě vyučovacích předmětů osobité postavení. Výuka předmětu umožňuje žákům získat vědomosti a dovednosti potřebné pro používání kreslířských a grafických technik a různé způsoby zobrazování. Výchovně vzdělávací cíle jsou zaměřeny na estetickou výchovu, smysl pro tvary a proporce, pečlivost a čistotu provedení, kompozici obrazu, úpravu a systematickou práci.

Důležitým cílem je získávání a rozvíjení prostorové představivosti v barevném vyjádření.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali přiměřené poučení o výtvarných prvcích a strukturách, o způsobech zobrazování předmětů, o barvách, písmu a odpovídající dovednosti ve výtvarném vyjadřování
- osvojili si zásady techniky kreslení a zobrazování
- osvojili si základní grafické a štětcové techniky
- získali smysl pro tvary, rozměry, proporce a barvy
- osvojili si perspektivní kreslení podle modelu
- naučili se způsoby prostorového zobrazování, lineární kreslířské perspektivě, způsoby prostorového zobrazování
- osvojili si základní konstrukce konstruované perspektivy
- dovedli provádět úpravu výkresů a kreslicích papírů, písma, členění plochy
- orientovali se ve vývoji a významu písma
- osvojili si základní dovednosti psaní a kreslení písma a aplikovali ho v kompozičních cvičeních zaměřených na řešení estetické problematiky

Charakteristika učiva

Výuka probíhá v 1. a 2. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně. Výuka směřuje k tomu, aby žák ovládal kreslířské a grafické dovednosti a techniky a práci dotvářel podle vlastní fantazie.

Učebnice

Cibulka, V.: Odborné kreslení. Praha. Nakladatelství Sobotáles 1998. ISBN 80-85920-46-8
Parramóna, J. M.: Perspektiva pro výtvarníky. Praha. Nakladatelství Jan Vašut 1998. ISBN 80-7236-041-8

Cleminson, R.: Praha. Velká kniha kaligrafie. Nakladatelství Slovart, s. r. o., 2008. ISBN 978-80-7391-115-7

Výukové strategie

Vyučovací předmět odborné kreslení rozvíjí výtvarné vnímání a představivost, kultivuje výtvarnou paměť a fantazii. Žáci jsou seznamováni se základními grafickými technikami. Získají základní informace o materiálech, pomůckách a kompozicích využívajících šedé tónové stupnice, barev a písma v grafické tvorbě. Při vyučování jsou využívány všechny dostupné moderní vyučovací metody. Žáci jsou vedeni k samostatné práci. Učitel vysvětlí žákům zásady techniky kreslení a zobrazování. Při vyučování odborného kreslení se používají jako předloha ukázky obrazů, výkresů, modelů. Učitel předává vědomosti, dovednosti a zkušenosti nutné k samostatné práci. Vede žáky k pečlivosti a profesionalitě.

Učitel používá tyto vyučovací metody:

- výklad učiva, na jehož základě žáci sami tvoří;
- metoda názorně demonstrační;
- ukázka postupů při kreslení v interiéru i exteriéru;
- odborné exkurze.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o.

Hodnocení je založeno na dvou ukazatelích:

- známky z výkresů – hodnotí se průběžná práce na výkresu, správnost a kvalita provedení, celková úprava, splnění termínu odevzdání a tvůrčí schopnosti;
- průběžné hodnocení práce žáků při provádění nákresů, klasifikace provedených úkolů v sešitech a posuzování praktického cvičení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- byli schopni efektivně se učit;
- s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.) a pořizovali si poznámky;
- využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- vyhodnocovali dosažené výsledky a pokrok;
- reálně si stanovovali potřeby.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí:

- řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy;
- pracovat samostatně, hledat řešení problémových situací;
- analyzovat problémy.

Komunikativní kompetence

Žáci se učí formulovat myšlenky srozumitelně a vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci v ústním projevu.

Personální a sociální kompetence

Žáci se učí:

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli uznávat hodnoty a tradice svého národa – podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení;
- být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence

Žáci se učí aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žáci se učí:

- získávat nové poznatky na internetu a vyhodnocovat je;
- vyhledávat možnosti uplatnění získaných informací v praxi.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto:

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni ke kladným občanským hodnotám, k čestnosti, odpovědnosti, toleranci, úctě.

Člověk a životní prostředí Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- respektovali zásady ochrany ŽP;
- chápali význam ochrany ŽP pro další existenci lidské společnosti;
- znali rozsah působení škod na chod společnosti;
- znali vliv a vzájemné interakce ochrany ŽP v rámci EU (enviromentální politika).

Člověk a svět práce Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život;
- pochopili význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;
- dovedli získávat a využívat nové informace v praxi;
- dokázali vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech;
- se dokázali orientovat v informacích a vytvářeli si o nich základní představu.

Informační a komunikační technologie Žáci se učí:

- komunikovat elektronickou poštou;
- efektivně využívat adekvátní zdroje informací, posuzovat je a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Během studia žáci rozvíjejí svou kreativitu, fantazii, zručnost a výtvarné a estetické cítění, což je důležité pro jejich budoucí profesní kariéru. Učí se znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, osvojují si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující činnosti.

Mezipředmětové vztahy

Základy společenských věd, matematika, úvod do polygrafie, biologie a ekologie, typografie.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Úvod do výtvarné přípravy, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní zásady bezpečnosti a hygieny • vysvětlí vazbu mezi odborným kreslením a polygrafickými odbornostmi • používá základní vyjadřovací prostředky výtvarného jazyka a osvojí si jeho výrazové prostředky	• zásady bezpečnosti a hygieny • souvislosti mezi odborným kreslením, estetikou a odborným i polygrafickými disciplínami

Kreslířské papíry a pomůcky, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• používá správně kreslicí papíry • pracuje s pomůckami pro výtvarnou tvorbu • používá nástroje k provedení grafických prací	• kreslicí kartón, akvarelový papír, rýsovací papír, kartón, příprava papíru na kreslení • kreslířské pomůcky: tužky a tuhy, pera, inkousty, tuše, barvy, štětce

Grafické kresebné techniky, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá malířské techniky • správně se orientuje jak v malířské, tak kreslířské technice • orientuje se v perokresbě	• kresba tužkou, perokresba, • kresba uhlem, rudkou, akvarel

Malba, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• kreslí tvrdými kreslířskými materiály • vypracovává barevné kresby • pracuje s technikou šrafování, křížkování, tečkování	Malba: • barevnými pastely • temperou, akvarelem • akrylovou barvou

Kombinovaná technika, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• stínuje tužkou, kreslí tuší, uhlem, křídou, rudkou, pastely, temperami a akvarelovými pastelkami	Efekty v akvarelové barvě • kresba rudkou + voda • perokresba + barva • koláž

Kompozice, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozvrhne kompozici na dané ploše	• kompozice zátiší • zobrazení geometrických těles

• vyjádří barvou stupnici, stín, objem, prostorovost • maluje teplou a studenou barvou a tím vyjadřuje blízkost a vzdálenost • tvoří věcné kompoziční studie (tvarové, strukturní, barevné apod.), ovládá postupy stylizace a abstrakce • využívá výrazové možnosti jednotlivých výtvarných prvků v jejich kombinacích a vzájemných souvislostech při výstavbě různých typů kompozičního řešení výtvarného konceptu	• zesilování a zeslabování barvy k vyjádření prostorovosti • kombinovaná technika (kresba a pastel)
--	--

Barvy, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozděluje barvy základní, smíšené • maluje studenými a teplými barvami • správně nanáší barvy • volí vhodné barvy pro svou tvorbu	• psychologické působení barev • působení barev na člověka • nanášení barevných ploch • šedé tóny

Perspektiva, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zobrazí tělesa v lineární perspektivě • pracuje se vzdušnou malířskou perspektivou • používá správně základní pojmy • pracuje s obrazem vnímaným lidským okem • narýsuje krychli v horizontální a vertikální rovině proložené hlavním bodem	• zobrazování trojrozměrného tělesa v ploše • pojmy v perspektivě • krychle v průčelné poloze • rovinné řezy krychlí a členění hmoty krychle

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Zásady bezpečnosti a hygieny, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní zásady bezpečnosti a hygieny	• zásady bezpečnosti a hygieny

Základní výrazové prostředky, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje s kompozicí bodů • rozlišuje linie přímé a nepřímé	• body a linie • symetrická a asymetrická kompozice • základy plošné kompozice, členění plochy

• pracuje s kompozicí symetrickou i nesymetrickou • rozčlení plochy vertikálně i horizontálně	• rytmus
--	--

Kresba, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• nakreslí detailně stromy, keře, okrasné rostliny • nakreslí správně balkony, římsy, sloupy, okna, dveře, apod. jak tužkou, tak i barvami	• kreslení stromů, keřů a okrasných rostlin • druhy stromů a jejich charakteristické znaky • fasáda objektu – tužka • fasáda objektu – barva

Znázornění plochy, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• znázorňuje plochy • rozčlení správně plochy graficky i barevně	• členění plochy • plocha – šedá stupnice tónu • symetrická, asymetrická, centrální • struktura a barva

Studie, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• nakreslí lidskou postavu • nakreslí studii lidské hlavy uhlem • nakreslí studii sedící postavy uhlem	• proporce lidské postavy • lidské postavy • hlavy • postavy na židli

Postava, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• nakreslí postavy v pohybu • nakreslí perspektivní obraz lidské postavy	• studie lidské postavy v pohybu • stylizovaná kresba • perspektivní obraz lidské postavy • kresba postavy kombinovanou technikou

Stylizace, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zjednoduší kresbu • navrhne piktogram • kreslí podle předlohy (karikatura) • vytvoří znak	• stylizovaná kresba • piktogram • karikatura • návrh znaku

Text, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• vyznačí řádky, narýsuje okrajovou linku pro přípravu textu • uspořádá vlastní návrh • vyměří účaří, střední dotažnici, horní dotažnici, dolní dotažnici • rozměří text	• struktura textu a umístění okrajů • užití levého okraje • užití pravého okraje
---	--

Rozmístění textu, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uspořádá vlastní návrh • rozvrhne text • píše kaligrafickým písmem • píše do kruhu	• vycentrovaný text • psaní v kruhu • psaní ve spirále • volně psaný text

Barevný text a obraz, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• navrhne a rozpracuje text • navrhne ex-libris	• kolorovaná abeceda • ex-libris

Volná tvorba žáků, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• zpracuje vlastní návrh, používá specifický výtvarný jazyk, osvojí si základy výtvarného myšlení	• volná tvorba žáků

4.8.1.2 Dějiny výtvarné kultury a polygrafie

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Žáci získají všeobecný přehled v oblasti umění a kultury lidské společnosti, seznámí se s vývojem evropské kultury, písma, s historií vzniku tisku a současnými vývojovými trendy ve všech oblastech polygrafie.

Předmět Dějiny výtvarné kultury a polygrafie umožní žákům seznámit se se základy dějin evropského umění, malby, sochařství, architektury. Vede žáky k hlubšímu pochopení dění ve světě. Získané informace se budou dále rozvíjet v odborných předmětech. Cílem předmětu je vytvořit a prohloubit zájem žáků o kulturu českých zemí, Evropy a světa. Důraz je kladen na dějiny kultury 20. století, historii knihtisku a polygrafie.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- orientovat se v jednotlivých směrech architektury, malířství, sochařství, v užitém umění i lidové architektuře;
- orientovat se v jednotlivých vývojových etapách umění;
- používat základní pojmy a názvosloví;
- vytvořit si pozitivní postoj k životu, společnosti, vzdělávání;
- schopnost pracovat samostatně i ve skupině;
- uvědomovat si vlastní názor a umět ho přiměřeně obhájit.

Charakteristika učiva

Výuka probíhá v rozsahu 2 hodin týdně v 1. ročníku. Žáci jsou seznamováni s vývojem umění, s vývojem jednotlivých etap architektury, malířství a sochařství, historií knihtisku a užitým uměním.

Učebnice: Pijoán, José. Dějiny umění.

Výukové strategie

Výuka je vedena jako teoretická v rozsahu stanoveném tematickým plánem. Metody výuky odpovídají cílům daného předmětu. Poskytují žákům prostor pro vlastní práci. Výukové materiály jsou připravovány formou individuálního výkladu a interaktivních prezentací, využívány jsou učební pomůcky a didaktická technika, tištěné obrazy, prezentace v PowerPoint. Žáci zpracovávají referáty, které prezentují v hodinách. Po ukončení každého tematického celku je probrané téma shrnuto a opakováno. Součástí výuky je poznávání kulturních památek města, návštěvy galerií současného umění v regionu.

Hodnocení:

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Úroveň znalostí a dovedností je zjišťována průběžnými písemnými testy, průběžně je hodnocen i ústní projev, slovní zásoba a schopnost porozumět názvosloví. V konečném hodnocení je zahrnuta i aktivita a samostatnost žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Při výuce není kladen důraz jen na osvojení si poznatků, ale i na rozvíjení obecnějších dovedností žáků.

Kompetence k učení

Žáci se učí:

- využívat ke své práci různých informačních zdrojů;

- hodnotit věrohodnost získaných informací, diskutovat o nich;
- ovládat různé techniky učení;
- vytvořit si vhodný studijní režim a podmínky;
- s porozuměním naslouchat mluvenému projevu;
- samostatně zpracovávat referáty a prezentace na dané téma;
- přijímat hodnocení výsledku svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli:

- najít jádro problému a porozumět problému, získat informace k řešení problému;
- využít a propojit znalostí z ostatních předmětů.

Komunikativní kompetence Žáci se učí:

- chápat výhody znalosti dějin umění pro životní a pracovní uplatnění;
- formovat své myšlenky srozumitelně, přehledně a jazykově správně;
- vhodně se prezentovat, účastnit se aktivně diskusí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dodržovat odbornou terminologii;
- využívat dostupné prostředky komunikace verbální i neverbální, symbolické či grafické.

Personální a sociální kompetence Žáci se učí:

- spolupracovat v týmu;
- odpovědně plnit úkoly;
- přispívat k udržování dobrých mezilidských vztahů (vzájemná úcta, tolerance, empatie);
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování ze strany jiných lidí a přijímat radu a kritiku;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vyučující na základě příkladů z historie a dějin učí žáky vnímat současnost a připravovat je tak na budoucnost

Žáci se učí:

- respektovat různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- vážit si odlišných kultur a duchovních hodnot, chránit je;
- pozorovat události a vývoj veřejného života, sledovat vývoj situace v bydlišti a ve světě;
- chovat se zodpovědně, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a ochranu zdraví a života ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci by měli být schopni:

- optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve své profesní budoucnosti a přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí a vzdělávací dráze.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žáci se učí:

- využívat adekvátní zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi;
- používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou;
- být mediálně gramotní;
- posuzovat získané informace a kriticky k nim přistupovat.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto:

Občan v demokratické společnosti

Žáci se učí:

- jednat s lidmi; diskutovat, hledat kompromisní a citlivé řešení;
- masová média kriticky posoudit a optimálně využít pro své potřeby.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali citlivý přístup k životnímu prostředí, získali přehled o způsobech ochrany životního prostředí;
- si osvojili zásady zdravého životního stylu.

Informační a komunikační technologie

Žáci se učí:

- efektivně využívat zdroje informací, posuzovat získané informace a kriticky k nim přistupovat

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci se učí:

- využít v odborné praxi poznatky z dějin výtvarného umění, knihtisku a polygrafie;
- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti.

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějepis, informační a komunikační technologie, typografie, úvod do polygrafie, odborné kreslení.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Dějiny výtvarné kultury a polygrafie, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí smysl poznávání minulosti • posoudí vliv informací na rozvoj lidstva a šíření vzdělanosti • popíše rozdíly mezi kulturními a civilizačními skupinami • vysvětlí význam a funkci kultury • používá a aplikuje základní polygrafické pojmy • popíše stručně historický vývoj tisku a vysvětlí kulturně společenský význam polygrafie	• vymezení pojmu kultura, dějiny umění • hmotná a duchovní kultura • náměty a symboly v umění • periodizace dějin • historický vývoj tisku a polygrafie

Umění pravěku, starověku a středověku, počátky písma a tisku, 17 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje přínos pravěkého umění pro rozvoj společnosti, civilizace • vysvětlí význam historie písma, tisku a navazujících tiskových technik • popíše historický vývoj knižní kultury • lokalizuje umělecké trendy do zeměpisného prostoru • popíše způsob života a společenskou úroveň lidí v dané době	• zrod umění, pravěké jeskynní malby, • vznik písma • písma starých národů • Egypt, Mezopotámie, Řecko, starokřesťanské umění • umění raného středověku, románský sloh • knihtisk • umění a architektura v českých zemích

• vyjmenuje umělecká díla a jejich tvůrce, popíše je a podle znaků je zařadí do správného období	• historické materiály používané pro psaní, psací náčiní používané v historii i současnosti • charakterizuje knihu a objasní její historický význam
--	--

Klasicismus a secese 19. století, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí rozbor uměleckého díla z hlediska jeho historického zařazení, vztahu formy a obsahu • vypráví o jednotlivých uměleckých dílech a jejich tvůrcích • používá základní prvky a názvosloví jednotlivých uměleckých slohů • posoudí a interpretuje působení uměleckého díla a hodnotu kulturních památek	• umění baroka ve světě a v Čechách • klasicismus, architektura historismu/ pojmy, neogotika, neorenesance, neobaroko • secese, symbolismus, průmyslová revoluce, • rozvoj písma a tisku

Světové a české malířství 1. poloviny 20. století, abstraktní umění, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam umění i vlastní tvořivosti pro rozvoj estetického vnímání a projevu člověka • rozeznává základní prvky daných uměleckých směrů • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace obrazů	• umělecké směry: expresionismus, fauvismus, kubismus, dadaismus, futurismus • abstraktní umění a jeho formy • vývoj polygrafie

Umělecké tendence konce 20. století, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• interpretuje umělecká vyjádření, popíše formu, vychází při tom ze svých znalostí historických i z osobních zkušeností a prožitků (street-art) • používá názvosloví jednotlivých směrů	• umělecké směry: op-art, pop-art, konceptuální umění • graffiti, instalace, mediální umění • nové způsoby přenosu obrazu

Současná architektura, sochařství, malířství, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v teorii a historii výtvarného umění	• současné české umění • česká grafika a ilustrace • světové a české galerie

• vyjmenuje současné české umělce (architektura, sochařství, malířství) • využívá všech dostupných zdrojů pro získání informací aplikuje je při samostatné práci	
--	--

4.8.1.3 Typografie

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Cílem vyučovacího předmětu typografie je získání teoretických znalostí z oblasti zpracování textu a typografického designu a uplatnění získaných poznatků v praxi.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- charakterizovat vznik a vývoj evropského knihtisku;
- orientovat se ve vývoji sazby od kovové ruční k současné počítačové;
- orientovat se v historickém vývoji písma, hlavních písmových pojmech, konstrukci písma;
- rozlišovat typometrické systémy;
- posoudit čitelnost písma a volbu písma podle druhu tiskoviny;
- provádět přípravu tiskových předloh na počítači;
- orientovat se v základních typografických pravidlech sazby;
- popsat postup a pravidla korigování textů;
- orientovat se v základních pravidlech úpravy knih;
- popsat hlavní části knihy a jejich náležitosti;
- charakterizovat grafickou a technickou přípravu knižních podkladů podle typu publikace;
- orientovat se v druzích akcidenčních tiskovin;
- aktivně se zapojit do technologického procesu;
- aplikovat získané poznatky v praxi;
- průběžně se seznamovat s aktualitami dynamicky se rozvíjejícího oboru.

Praktická cvičení se realizují v učebnách vybavených potřebným hardwarovým a softwarovým vybavením, pomůckami a zařízeními. Smyslem této výuky je naučit žáky aplikovat teoretické poznatky do praxe a prakticky zvládnout výrobní a technologické postupy.

Charakteristika učiva

Učivo je zařazeno v 1. a 2. ročníku studia v rozsahu 2 hodin týdně.

Typografie uvádí žáky do světa tiskového písma, jeho tvorby, rozdělení a užití. Seznamují se se základními typografickými pravidly a se zásadami typografické úpravy různých druhů tiskovin.

Učebnice

Beran, Vladimír: Typografický manuál, Praha, Font, 2007

Kočíčka, Pavel - Blažek, Filip: Praktická typografie, Brno, Cpress, 2004

Šalda, Jaroslav: Od rukopisu ke knize, Praha, SNTL, 1983

Šalda, Jaroslav: Výroba knih, Praha, SPN, 1973

Blažej, Bohuslav: Ruční sazba 1, Praha, SNTL, 1971

Kolektiv autorů: Grafická úprava tiskovin, Praha, SPN, 1990

Výukové strategie

Výuka je založena na použití širšího spektra vyučovacích metod za pomoci využití multimediální techniky.

Součástí výuky je výklad a procvičování, práce s textem, řešení problémových úkolů a procvičování praktických dovedností. Studenti se zapojují do výuky vypracováváním referátů, ve kterých prezentují svá zjištění. Výuka je doplňována odbornými exkurzemi.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání

žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Vyučující hodnotí aktivitu žáka ve vyučovacích hodinách, provádějí ústní zkoušení, píše s žáky průběžné hodnotící testy. Důraz je kladen zejména na schopnost logického úsudku, výstižné formulace a používání odborné terminologie. Ve cvičeních je hodnoceno praktické využití teoretických poznatků v praxi, zejména samostatná práce žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Absolvent by měl:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim;
- s porozuměním poslouchat výklad, dělat si poznámky;
- využívat k učení různé informační zdroje;
- znát možnosti dalšího vzdělávání v oboru.

Kompetence k řešení problémů

Absolvent by měl:

- rozumět zadání úkolu, získávat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, zdůvodnit ho a vyhodnotit;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení;
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Absolvent by měl:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v psaném i mluveném projevu, vhodně se prezentovat;
- formulovat srozumitelně a souvisle myšlenky, v psaném projevu přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své myšlenky a postoje;
- dodržovat odbornou terminologii;
- dosáhnout jazykové způsobilosti pro pracovní uplatnění.

Personální a sociální kompetence

Absolvent by měl být schopen:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu a kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních i jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit úkoly;
- podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy jiných.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolvent by měl:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost jiných lidí;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolvent by měl:

- mít odpovědný postoj k vlastní budoucnosti a být připraven celoživotně se vzdělávat a přizpůsobovat se měnícím se životním podmínkám;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Matematické kompetence

Žáci se učí:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žáci se učí:

- pracovat s osobním počítačem;
- komunikovat elektronickou poštou;
- získávat informace z otevřených zdrojů (internet).

Průřezová témata jsou realizována zejména takto:

Občan v demokratické společnosti Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali:

- tolerovat odlišné názory;
- jednat a diskutovat s lidmi, hledat kompromisní řešení.

Člověk a svět práce Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se orientovali v nabídce pracovních příležitostí v daném oboru;
- dovedli vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech.

Člověk a svět práce Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se orientovali v nabídce pracovních příležitostí v daném oboru;
- dovedli vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech.

Informační a komunikační technologie Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli:

- pracovat s internetem, vyhledávat potřebné informace, efektivně s nimi pracovat;
- komunikovat adekvátně pomocí informačních technologií.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí Cílem je, aby absolventi:

- měli přehled o technologických postupech zhotovení sazby, o počítačových programech na zpracování sazby;
- se orientovali v produktech přípravy a zhotovení sazby;
- uměli posoudit grafickou úroveň sazby a kvalifikovaně její vysokou úroveň prosazovali;
- dbali na dodržování stanovených technologických postupů a norem;
- dovedli posoudit použitelnost sazby a její vhodnost pro výrobu různých druhů tiskovin;
- dbali na zabezpečení parametrů kvality procesů a výrobků, včetně zohlednění požadavků klienta.

Mezipředmětové vztahy

Úvod do polygrafie, předtisková příprava, tiskové techniky, dokončovací zpracování

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Historický vývoj písma, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje předchůdce písma • chronologicky popíše vznik písma • vysvětlí způsoby záznamu písma	• vznik písma • nejstarší způsoby záznamu písma • předchůdci písma

Jan Gutenberg, vznik a rozvoj knihtisku, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje vynálezce knihtisku • orientuje se v historii knihtisku • vysvětlí rozvoj, princip a význam knihtisku	• historie knihtisku • rozvoj knihtisku v 15.–19. stol. • princip a význam knihtisku

Předchůdci sazby a historie sazby, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí, co bylo předchůdcem sazby - orientuje se v historii sazby - popíše vývoj sazby od ruční po fotosazbu	- ruční sazba - strojová sazba - fotosazba

Písmo, písmové pojmy, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje písmové znaky - popíše a vysvětlí význam písmové osnovy - charakterizuje, provede a vysvětlí kresbu písmového znaku - orientuje se v typografických měrných systémech - rozezná a vysvětlí rozdíl mezi druhem a typem písma - orientuje se v klasifikaci písem - vyjmenuje a stručně popíše významné tvůrce písem	- písmový znak - písmová osnova - kresba písmového znaku - měření písma - typ písma - rodina písma - klasifikace tiskových písem - významní písmaři minulosti

Písmo, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše charakter písma - vysvětlí, co ovlivňuje čitelnost písma - charakterizuje rozlišení písem podle vzniku, účelu, šířky znaků a použití - orientuje se ve vhodnosti kombinací písem - osvojí si základní dovednosti v psaní a kreslení písma a jeho využití v kompozicích	charakter, čitelnost, rozlišování a kombinace tiskových písem

Základy přípravy sazby, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- seznámí se s typografickým pravítkem - popíše přípravu textů k sazbě - charakterizuje a popíše, jak vypadá rukopis k sazbě - provede a vysvětlí význam konstrukce sazebního obrazce - uvede a vysvětlí význam předpisu sazby	- typografické pravítko - příprava textů - rukopis - sazební obrazec - předpis sazby - počítání znaků - stanovení rozsahu sazby - formáty papíru

• provede výpočet množství znaků v rukopisu a porovná výsledky různých druhů výpočtů • popíše způsoby výpočtů znaků v řádku sazby • orientuje se ve formátech papírů	
--	--

Odstavec, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje a charakterizuje možné způsoby zarovnání a členění odstavců • vysvětlí, co jsou „parchanty“ • uvede správné způsoby dělení slov z typografického hlediska • vysvětlí pojmy řádkový proklad, prostrkání textu a vyznačování a uvede jejich vliv na čitelnost textu	• zarovnání a členění textu • parchanty • dělení slov • mezislovní mezery • řádkový proklad, prostrkávání textu a vyznačování v sazbě

Praktická cvičení, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• provede kresbu písmového znaku, popíše jednotlivé tahy písmového znaku • porovná střední výšku a duktus různých typů písem • nakreslí písmové znaky podle tištěné předlohy • provede konstrukci písmové osnovy, popíše dotažnice a vysvětlí význam písmové osnovy • rozliší základní druhy písem a uvede použití různých druhů písem • podle tištěných vzorů posoudí čitelnost jednotlivých druhů a typů písem • zkonstruuje sazební obrazec a vysvětlí jeho význam	• procvičování teoretických znalostí • kresba písmového znaku • písmová osnova – konstrukce • rozlišení druhů písem • čitelnost písma • sazební obrazec

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Pravidla hladké sazby, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v základních pravidlech hladké sazby	• spojovník, pomlčka, interpunkční znaménka, ostatní znaky a čísla

Pravidla smíšené sazby, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede vhodnost použití způsobu vyznačování v beletrii a technické sazbě	• druhy vyznačování ve smíšené sazbě

Pravidla technické sazby, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v základních pravidlech technické sazby	• pořadová matematická a tabelární sazba

Sazba cizích jazyků, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede odlišnosti cizojazyčné sazby	• základní pravidla pro sazbu angličtiny a němčiny

Čeština v sazbě, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede nejčastěji se vyskytující prohršky proti češtině	• tvarosloví, číslovky, zkratky, interpunkce

Korektury, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• odhalí pravopisné, typografické a věcné chyby v dokumentu • vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé druhy korektur a vysvětlí průběh korekturního procesu • provede korekturu za použití správných typografických znamének	• klasická korektura • pravidla korigování • druhy korektur • korekturní znaménka • praktické provedení korektury na papíru

Akcidenční tiskoviny, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje akcidenční tiskoviny • vyjmenuje druhy tiskovin • uvede náležitosti jednotlivých druhů tiskovin	• druhy akcidenčních tiskovin • kompozice tiskovin

Výroba novin a časopisů, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede rozdělení periodik • popíše a charakterizuje obsahové části novin a časopisů	• rozdělení periodik • obsahové části novin a časopisů • obecná pravidla sazby

• orientuje se v základních pravidlech sazby novin a časopisů • objasní základní postupy redakčního zpracování tiskovin a návaznost na další zpracování a komplexnost výrobních podkladů včetně požadavků na kvalitu	
---	--

Kniha, zrcadlo sazby, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí pojmy rozkres, postavení sazby, řádkový a stránkový rejstřík • vyjmenuje druhy záhlaví a rozliší je podle druhů • vysvětlí pojem „paginace“ a popíše možné způsoby paginace stran	• rozkres postavení • stránkový a řádkový rejstřík • záhlaví a zápatí • paginace, oddíly

Další prvky knižní sazby, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí, co je stránková zarážka a východová stránka, marginálie a iniciály • rozliší titulky a podtitulky • uvede specifické znaky typografické úpravy jednotlivých druhů tiskovin	• stránková zarážka, východová stránka • titulky a podtitulky • marginálie • iniciály • obrázky a jejich popisky

Vnitřní části knihy, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje, jaké strany obsahuje vstupní a závěrečná část knihy • uvede pořadí řazení stran v knize • popíše, jaké údaje strany obsahují • orientuje se v odborné terminologii názvů stran	• popis vnitřních částí knihy • vstupní a závěrečné strany knihy

Další součásti knihy, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje další součásti knihy • vysvětlí rozdíl mezi obálkou, potahem a přebalem • vysvětlí, co je knižní příloha	• obrazová příloha • obálka, přebal a potah • předsádka

Praktická cvičení, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo

• provádí počítačové aplikace získaných teoretických znalostí	• počítačové aplikace získaných teoretických znalostí
---	---

4.8.2 Technická a technologická příprava

Obsahový okruh technická a výtvarná příprava zprostředkovává žákům znalosti potřebné k pochopení souvislostí při výrobě tiskovin. Žáci jsou seznamováni s vývojem polygrafického oboru, jeho organizační strukturou a programovou náplní. Dále se naučí číst a kreslit technické výkresy a získají orientaci v oblasti morfologie a syntaxe výtvarné tvorby a typografie, osvojí si principy výstavby grafické kompozice z hlediska výrazových možností barvy, písma a obrazu, obeznámí se s vývojem písma, knižní kultury, historií vzniku tisku a současnými vývojovými trendy ve všech oblastech polygrafického průmyslu.

4.8.2.1 Grafická příprava

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci zvládli aplikovat výhody a komfort moderních grafických programů při zpracování digitálních dat, zejména rastrového a vektorového charakteru, jenž slouží jako podklad pro další zpracování. Žáci jsou vedeni k samostatné tvůrčí práci, kterou se rozvíjí jejich výtvarné dovednosti.

Vzdělávání dále směřuje k tomu, aby žáci:

- vytvářeli vlastní grafické návrhy pomocí prostředků ICT s využitím grafického a aplikačního softwaru;
- navrhli vhodný vzhled propagačních prostředků;
- využili nové technické a technologické poznatky v propagační tvorbě;
- aktivně používali odbornou terminologii v oblasti počítačové grafiky;
- zhodnotili návrhy z hlediska estetického a praktického.

Charakteristika učiva

Učivo poskytuje žákům vědomosti a specifické výtvarné dovednosti v oblasti vytváření a realizace různých vlastních grafických návrhů, propagačních prostředků na PC prostřednictvím grafického softwaru. Učivo předmětu rozvíjí vlastní tvořivou aktivitu žáků a vede k samostatnému řešení zadaných úkolů formou praktických cvičení.

Strategie výuky

Předmět grafická příprava vychází z RVP ze vzdělávací oblasti technická a technologická příprava. Výuka předmětu navazuje na vědomosti a dovednosti z oblasti informačních a komunikačních technologií (žáci na uživatelské úrovni používají operační systém, kancelářský software a pracují s aplikačním programovým vybavením).

Žáci se v průběhu výuky seznámí s prací s grafickými programy, s formami propagace a naučí se vytvářet propagační prostředky různou technikou.

Výuka předmětu probíhá v odborné učebně na PC, při výkladu se používají vhodné prezentační prostředky (dataprojektor, multimediální tabule).

Učivo předmětu seznamuje žáky s možnostmi využití grafických systémů. Zadané úkoly zpracovávají žáci v příslušném grafickém softwaru, při zpracovávání zadaných úkolů používají nejen PC, ale i periferie (scanner, plotter, digitální fotoaparát, tiskárnu).

Žáci jsou vedeni k samostatné práci na PC, velký důraz je kladen na vlastní tvořivou aktivitu žáků, kterou získávají prostor pro rozvoj své fantazie a kreativity. Získané vědomosti a dovednosti žáci aplikují při tvůrčím a osobitém zpracování daného uměleckého záměru.

Předmět je dotován 2 hodinami týdně v průběhu 2. a 3. ročníku studia. Výuka probíhá především s využitím programu Adobe InDesign, Adobe Photoshop a Adobe Illustrator.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, která jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o.

Při hodnocení průběžné i celkové klasifikace pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, průběžně používá slovní i numerické hodnocení. Samostatně realizované projekty jsou hodnoceny z hlediska grafické a typografické čistoty, souhry formy a obsahu a také kreativity myšlení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Absolvent by měl:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit čas a režim k učení;
- umět naslouchat mluvenému slovu (výklad, přednáška, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména ve svém oboru a povolání:
 - žáci převádějí výtvarný návrh do elektronické podoby;
 - používají grafický software k realizaci propagačních návrhů;
 - pracují s PC periferiemi (scannerem, digitálním fotoaparátem, tiskárnou).

Kompetence k řešení problémů

Absolvent by měl být chopen:

- rozumět zadání úkolu a určit jádro problému;
- získávat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej;
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, stud. literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);
- volit vhodné prostředky a postupy pro realizaci svých návrhů.

Komunikativní kompetence

Absolvent by měl být schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- naslouchat pozorně druhým, účastnit se aktivně diskuzí, respektovat názory druhých, zdůvodnit své návrhy a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět odborné pracovní terminologii, pracovním pokynům v ústní i psané podobě);
- formulovat své myšlenky srozumitelně, přesně;
- vyjádřit svůj názor, dojmy, pocity, postřehy, předávat zkušenosti druhým;
- prezentovat a obhájit svůj návrh.

Personální a sociální kompetence

Absolvent by měl být připraven:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- efektivně se učit a pracovat;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým;
- kriticky hodnotit výsledky svého učení a práce, přijímat rady a kritiku druhých;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

Občanské kompetence a kulturní povědomí Absolvent by měl být schopen:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- respektovat názory druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám Absolvent by měl:

- mít odpovědný postoj ke své profesní budoucnosti a tedy i k vzdělání, uvědomovat si
- význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- být schopen prezentovat svůj odborný potenciál.

Matematické kompetence Absolvent by měl být schopen:

- zvolit pro řešení úkolů odpovídající matematické postupy a techniky a používat vhodné algoritmy;
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění praktických situací (tabulky, grafy, schémata....).

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi Absolvent by měl být schopen:

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích, tištěných,
- elektronických, audiovizuálních, a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s PC a dalšími informačními a komunikačními prostředky, pracovat s běžným programem, periferiemi, grafickým a aplikačním softwarem;
- využívat nové technické a technologické poznatky v propagační tvorbě.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá: v důsledně a promyšleně prováděné etické výchově, a to především použitím prožitkové výukové strategie, která obsahuje přijetí

žáka učitelem i skupinou žáků, pozitivní motivaci, prožitek žákova úspěchu. Cílem je kladný přístup žáka k sobě samému a z toho pramenící jeho kladný přístup k životu, k ostatním lidem, k životnímu prostředí, ke kulturním a jiným hodnotám, které lidé vytvářejí. Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí: osobnost a její rozvoj; komunikace; společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství; masová média; morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita; potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- respektovali zásady ochrany ŽP;
- chápali význam ochrany ŽP pro další existenci lidské společnosti;
- znali rozsah působení škod na chod společnosti;
- znali vliv a vzájemné interakce ochrany ŽP v rámci EU (environmentální politika).

Člověk a svět práce

Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména v rozvoji následujících obecných kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit;
- práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací;
- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací;
- verbální komunikace při důležitých jednáních;
- písemné vyjadřování při úřední korespondenci.

Informační a komunikační technologie Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali základní a aplikační programové vybavení počítače;
- pracovali s informacemi a komunikačními prostředky.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Cílem je, aby žáci:

- se dovedli správně sebezprezentovat;
- získali základní pracovní návyky (dochvilnost, zodpovědnost, spolehlivost, správné pracovní oblečení a obutí);
- nabydou kompetence ke zpracování a k odbornému posouzení grafických návrhů různých druhu tiskovin. Jsou seznámeni s dílčími kompozičními prvky (linie, tvar, prostor, objem, tónová hodnota, barva, textura) a s pravidly pro adekvátní volbu vizuálních řešení;
- dokážou účelně skloubit grafický design s následným procesem zpracování vytvářeného díla.

Mezipředmětové vztahy

Předmět grafická příprava navazuje na vědomosti a dovednosti získané z oblasti informačních a komunikačních technologií (základní ovládaní, uživatelský a aplikační software, práce s periferiemi). Poznatky z počítačové grafiky jsou propojovány s dalšími předměty (odborné kreslení, úvod do polygrafie, typografie, matematika, základy společenských věd).

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Úvod do počítačové grafiky – základní pojmy, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní základní pojmy počítačové grafiky: rozlišení, barevná hloubka, barvové modely, grafické formáty - vyjmenuje programové vybavení využitelné v oboru a jeho možnosti - definuje správný formát tiskoviny s ohledem na jeho výstup - rozlišuje rastrový a vektorový obrázek	- barvový model RGB a CMYK - základní formáty grafických souborů - nastavení grafického dokumentu - rastrový a vektorový obraz

Vektorový grafický program, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- využívá pracovní plochu vektorového grafického programu - používá ovládací prvky programu	- orientace na pracovní ploše - práce s panely, nabídky panelů, popis ovládacích prvků, roletové nabídky, panely nástrojů, alternativní panely, pracovní plocha, galerie, okno - nástroje lupa a vodítka

Práce s grafickým objektem, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- samostatně vytvoří návrh objektu pomocí základních geometrických tvarů, křivek a úseček - tvaruje objekty - nastavuje barvy, průhlednosti, stíny	- geometrické tvary, křivky, texty – editace, tvarování, hladiny - úpravy a přesun objektů, změny rozměrů, kopírování, zrcadlení, otáčení, zešíkmení, zarovnání - míchání barev, nastavení stínů, nastavení průhlednosti

Výběr a zarovnání, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- provádí výběr objektů - zarovnává a rozmísťuje objekty - seskupuje objekty do skupin	- výběr objektů, nástroj výběr a přímý výběr - vzájemné zarovnání objektů, uspořádání objektů - skupiny a seskupování položek

Kreslení perem, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- vytvoří rovné čáry a křivky - kreslí a upravuje různé druhy křivek	vytváření rovných čar, vytváření zakřivených cest

	• převádění zakřivených bodů na rohové body • odstraňování a přidávání kotevních bodů
--	--

Vrstvy, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vytváří vrstvy • přesouvá vrstvy • vytvoří ořezovou masku	• vytvoření, zobrazení a vložení vrstev • přesouvání objektů a vrstev • vytvoření ořezové masky

Práce s textem, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vytvoří bodový text a text v ploše • formátuje text a smysluplně používá převod textu do křivek	• vytvoření bodového textu, vytvoření textu v ploše, formátování textu, převod textu na křivky

Práce s periferiemi, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• skenuje předlohy (foto, obrázky) a upravuje je v grafickém programu • používá digitální fotoaparát, ukládá foto do PC	• skenování předloh a jejich úprava • práce s digitálním fotoaparátem

Základní ovládání rastrového grafického programu, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá práci s pracovní plochou v grafickém programu (používá nástroje, panely, nabídky panelů úpravy)	• výběr a použití nástrojů • práce s panely a nabídkami panelů úpravy

Základní úpravy fotografií v rastrovém grafickém programu, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• upravuje foto v rastrovém grafickém programu	• úprava fotografií, oříznutí a narovnání, velikost, retušování, úprava tonálního rozsahu, odstranění barevného nádechu

Práce s výběrem, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vybírá objekty v grafickém programu	• nástroje výběru – kouzelná hůlka, laso, magnetické laso • přidání a odebrání části výběru, otočení a přesun výběru

Vrstvy, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
vytvoří, zobrazí, skryje, vybírá vrstvy	- vytvoření, zobrazení, skrytí, vybrání vrstvy - styl vrstvy

Práce s textem v rastrovém grafickém programu, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- pracuje s textem v rastrovém grafickém programu - formátuje text - vytvoří ořezovou masku z textu	- řádkový a odstavcový text, formátování textu - vytvoření ořezové masky z textu

Kompozice, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- vytváří grafické návrhy dle zadání - užívá grafické techniky v propagační práci - vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů	- základy kompozice a pravidla - zásady používání barev - skládání prvku v obraze - sestavení montáže ze snímku - aplikace filtrů - složení panoramatu

Výstupní zařízení, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- obsluhuje výstupní zařízení – tiskne vytvořené návrhy - připraví obrázek pro tisk - obsluhuje výstupní zařízení – připravuje pro tisk a tisk. zpracování v řezacím programu	- výstupní zařízení – tiskárna, plotter - předtisková příprava a tisk dokumentů - správa barev, model RGB, model CMYK - převod do CMYK

Prezentace, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- používá běžné základní a aplikační programové vybavení - zvolí odpovídající programové vybavení pro realizaci zadaného úkolu - pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti - vytvoří prezentaci v PDF - vytvoří webovou galerii	- vytvoření prezentace - vytvoření webové galerie - export HTML a obrázků

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Vizitka, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše druhy akcidenčních tiskovin • navrhne pro akcidenční tiskoviny dle nákladu a složitosti vhodný pracovní postup výroby • navrhne a provede grafickou a typografickou úpravu osobní vizitky. (Jeho návrh stylisticky zohledňuje obsah vizitky a cílovou skupinu - adresáta) • navrhne a provede grafickou a typografickou úpravu smyšlené firemní vizitky. (Jeho návrh stylisticky zohledňuje obsah vizitky a cílovou skupinu - adresáta) • samostatně navrhne a provede grafickou a typografickou úpravu personální vizitky pro konkrétní osobu. (Jeho návrh stylisticky zohledňuje obsah vizitky a cílovou skupinu - adresáta) • při navrhování vizitek prakticky využívá znalosti tiskových technik, pro něž vizitky navrhuje a ovládá potřebné pojmy jako bezpečná vzdálenost, rozlišení DPI, grafické formáty a znalostí programů Adobe Photoshop InDesign, Photoshop, Illustrator • graficky upravené vizitky manuálně připraví k tisku - opatří ořezovými značkami a vyznačenou spadávkovou oblastí a provede archovou montáž na rozměr tiskového archu • samostatně provede preflight tiskového PDF	• vizitka: osobní a firemní, klasická a designérská

Pozvánka, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• samostatně navrhne a provede grafickou a typografickou úpravu jednoduché oboustranné pozvánky, novoročenky nebo novorozenky; jeho návrh je stylisticky jednotný a výtvarně zohledňuje cílovou skupinu - adresáta	• pozvánka: navrhování pozvánek – dle druhu akce (např. svatební, na koncert, výstavu apod.)

- vhodně propojí více grafických objektů: fotografií, písem (glyfů), vektorové grafiky

Brožury, letáky, kalendáře, 18 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí problematiku různých druhů kalendářů, typů brožur a katalogů jako i problematiku přípravy jednoduchých vícestránkových tiskovin a navrhne pro ně dle nákladu a složitosti vhodný pracovní postup výroby • samostatně navrhne a provede grafickou a typografickou úpravu jednoduchého nástěnného i vícestránkového kalendáře • upraví v InDesignu čitelnou tabulku s kalendářem na celý rok velikosti kapesního kalendáře; jeho návrh je stylisticky jednotný a výtvarně zohledňuje cílovou skupinu - adresáta • navrhne na zadané téma jednoduchý propagační nebo reklamní leták či katalog o rozsahu čtyř nebo šesti stránek (skládaný, rozloženého formátu A4)	• brožury, letáky, kalendáře: informační, reklamní, volební, jídelní lístky, divadelní program, školní ročenka, výroční zpráva.

Plakát, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• navrhne na zadané téma jednoduchý typografický a obrazový plakát na zvolené téma • zvládá techniky správné fotomontáže a jiných technik pro vhodnou reprodukci a kreativní tvorbu ilustrací v případě nekvalitních obrazových podkladů	• plakát a jeho funkce: textový (typografický), grafický a fotografický • billboardy – jejich specifika.

Denní tisk, týdeník, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• graficky upraví obálku nebo titulní stranu určitého periodika • používá pojmy z oblasti redakční a editorské práce	• denní tisk a jeho typografická a grafická specifika • základy fotoedice • týdeník, ilustrovaný časopis: specifika sazby a zlomu a pokročilejší fotoedice (V souvislosti se specifikou grafické úpravy novin a časopisů je kladen důraz

	mj. na problematiku fotoedice. Žák získává základní informace o autorských právech)
--	---

Knižní publikace, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• graficky upraví obálku nebo titulní stranu knižní publikace • vysvětlí pojmy z oblasti redakční a editorské práce • provede finální zpracování souborů a archivaci • využívá síť pro přenos dat	• knižní publikace, signmaking a corporate identity. (V souvislosti se specifikou grafické úpravy knižních publikací je kladen důraz mj. na problematiku fotoedice. Žák získává základní informace o autorských právech)

4.8.2.2 Úvod do polygrafie

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem předmětu je seznámit studenty se základními informacemi z oboru polygrafie, s jeho historickým vývojem a významem tiskovin pro společnost. Dále studenti získají ucelený přehled o tiskových technikách, současných polygrafických výrobcích, základech výrobních procesů a polygrafických podnicích. Nedílnou součástí je také získání představy o prostorových vztazích, strojních součástech a jednoduchých sestavách a tím získání základů technického myšlení. Získané poznatky a dovednosti budou žáci dále rozvíjet v odborných předmětech.

Charakteristika učiva

Učivo poskytuje žákům základní informace o historickém vývoji polygrafie, o historii a vývoji písma i jeho reprodukce, o vývoji tiskových technik od starověku až po současnost, o významu tisku a přenosu informací, o činnostech v polygrafických podnicích, jejich struktuře i výrobcích jak z pohledu techniky a používaných technologií, tak z ekonomického pohledu v reálné praxi.

Dále se žáci seznámí se základními pojmy z prostorové geometrie, základy normalizace v technickém kreslení, naučí se technickému zobrazování, kótování, čtení a tvorbě jednoduchých technických výkresů.

Z hlediska klíčových kompetencí je kladen důraz na:

- schopnost pracovat samostatně i ve skupině, umět prosadit vlastní názor a přijmout myšlenky ostatních;
- schopnost analyzovat a řešit problémy;
- posílení pozitivních rysů osobností (zvědavost, pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola);
- využití získaných teoretických informací v praxi a běžném životě;
- zhodnocení výhod a nevýhod jednotlivých oborů polygrafie pro přenos informací.

Strategie výuky

Výuka žáků je vedena jako teoretická v rozsahu 4 hodin (2 hodin v 1. ročníku a 2 hodin v 2. ročníku) a je doplněna o názorné ukázky pomůcek, výrobků či výrobních polotovarů a některých částí technologických procesů. Výukové materiály jsou zpracovány formou interaktivních prezentací. Po ukončení každého tematického celku je probrané téma shrnuto a opakováno. Součástí výuky jsou exkurze do polygrafických podniků, jejichž cílem je upevnění teoretických znalostí oboru praktickou zkušeností.

Ve 2. ročníku žáci mj. rýsují, kótují a učí se číst technické výkresy.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Používá se různých forem zjišťování úrovně znalostí a dovedností: ústní a písemné zkoušení, průběžně je hodnocena aktivita žáka ve vyučování. Způsoby hodnocení spočívají v kombinaci známkování a slovního hodnocení aktivity ve vyučování. Hodnotí se správnost, přesnost, pečlivost v písemných testech a jednoduchých technických výkresech, schopnost samostatného úsudku, schopnost výstižné formulace a využití odborné terminologie.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Vyučovací proces v rámci předmětu úvod do polygrafie směřuje k získání klíčových kompetencí tak, aby byl žák schopen:

- efektivně se učit a pracovat, soustavně se vzdělávat a zdokonalovat;
- učit se poznávat svět a lépe mu rozumět (pochopit důležitost historického vývoje, funkci polygrafie, sdělovacích prostředků a informací, odpovědnosti člověka za uchování informací o technickém vývoji lidstva, osvojovat si technologické metody a pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí);
- najít vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti za své chování;
- prosadit a zdůvodnit vlastní názor a zároveň přijmout kompromisy;
- řešit vhodným způsobem problémové situace;
- rozvíjet své vyjadřovací schopnosti a představitivost;
- přijímat hodnocení svých výsledků, naslouchat, přijímat radu i kritiku;
- vystihnout jádro problému;
- rozvíjet získané dovednosti a aplikovat získané poznatky, přijímat zodpovědnost za vlastní rozhodování a jednání;
- jednat hospodárně, uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko lidské a ekologické;
- pracovat s informacemi a kriticky je vyhodnocovat.

Kompetence k učení

Vyučující motivuje žáky k učení vlastními příklady z praxe a k reálnému využití získaných dovedností a zkušeností v praxi.

Absolvent by měl:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace.

Kompetence k řešení problémů

Vyučující ukazuje žákům, jak najít své vlastní postupy při řešení zadání a vzniklých pracovních problémů, vede žáky k samostatné práci při procvičování daného učiva a stanoví jasné cíle práce.

Absolvent by měl být schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsoby řešení a zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu;
- uplatňovat při řešení problému různé postupy myšlení (logické, matematické);
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi (týmová práce).

Komunikativní kompetence

Vyučující dává prostor samostatnému vystoupení žáků – prezentací referátů k probíranému tématu.

Absolvent by měl být schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat; formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

Personální a sociální kompetence

Vyučující vyžaduje od žáků odpovědnost a učí je posuzovat informace o profesních příležitostech v polygrafii a informuje je o stavu na trhu práce

Absolvent by měl být schopen:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních možností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory a postoje jiných lidí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vyučující na základě příkladů z historie učí žáky vnímat současnost, seznamuje je s hodnotami a postoji podstatnými v současné společnosti, tak, aby jednali v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

Absolvent by měl:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- mít představu o využití nabytých znalostí a dovedností.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vyučující vede žáky k samostatnosti a odpovědnosti.

Absolvent by měl:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobit se měnícím pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v oboru polygrafie.

Matematické kompetence

Vyučující vede žáky k ekonomickému myšlení a jeho uplatnění v praxi i osobním životě.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vyučující vede žáky k práci s moderními komunikačními prostředky i technologiemi. Podklady k vyučovaným tématům mají žáci k dispozici na webových stránkách školy. Vyučující přednáší látku formou prezentací a vede žáky k využívání internetové sítě pro získávání detailnějších informací k výuce.

Absolvent by měl být schopen:

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet;
- zpracovávat prezentace v odpovídajícím programu.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli jednat s lidmi, diskutovat a hledat kompromisní řešení;
- vážili si materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život;
- byli motivováni k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce;
- se uměli vhodně a efektivně prezentovat.

Informační a komunikační technologie

Poznatky z předmětu informační a komunikační technologie lze uplatnit v průběhu vzdělávání po celou dobu, žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali vyhledávat a zpracovávat informace.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Vzdělávání v předmětu úvod do polygrafie podporuje aplikaci získaných poznatků v praxi, využívání prostředků informačních a komunikačních technologií ke sledování rozvoje oboru polygrafie. Předmět úvod do polygrafie tvoří základ pro vstup do oboru, kdy se žák orientuje v základních pojmech a poznatcích polygrafie, v polygrafických výrobcích, organizační struktuře podniků a nových technologiích. Žáci se orientují v technických náčrtech a výkresech součástí strojů a zařízení, jsou vedeni k tomu, aby byli schopni připravit základní technickou dokumentaci pro výrobu různých druhů zakázek.

Mezipředmětové vztahy

Úvod do polygrafie je základem pro výuku v těchto předmětech: odborné kreslení, typografie, technologie materiálů, příprava a řízení výroby, předtisková příprava, tiskové techniky, dokončovací zpracování, praktická cvičení, ekonomika.

Úvod do polygrafie navazuje na informační a komunikační technologie a dějepis.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Význam polygrafie, polygrafické produkty, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje obor polygrafie • orientuje se v širokém spektru výrobků a grafických produktů	• obsah oboru • rozdělení a typy grafických produktů

Techniky sazby a reprodukce obrazových předloh, nauka o barvách 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí podstatu barev a popíše principy míchání barev v základních barevných režimech • orientuje se v problematice tvorby barevného obrazu v tisku a v digitálních zobrazovacích technologiích	• nauka o barvách, tvorba barevného obrazu v jednotlivých technologiích, jejich zobrazování nebo reprodukce • metody subjektivního a objektivního popisu barev

Tiskové techniky, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše současný vývoj v jednotlivých technologiích a jejich propojení v rámci digitálního workflow v polygrafické výrobě	• rozdělení tiskových technik • principy a použití jednotlivých technologií pro výrobu tiskovin nebo jiných grafických produktů

Členění výrobního procesu, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše technologickou náplň jednotlivých fází výroby tiskovin a jiných grafických produktů • rozdělí a vysvětlí použití tiskových materiálů • orientuje se v problematice digitálního workflow a řídicích datových formátech • vyhodnotí ekologickou zátěž při výrobě tiskovin • respektuje normy pro ekologicky zatěžující materiály a technologie v polygrafické výrobě	• technologická náplň jednotlivých oblastí výroby tiskovin nebo jiných grafických produktů • přehled a použití materiálů, obecné vztahy a souvislosti přírodních věd k nauce o materiálu • informace o nejnovějším vývoji technologií v polygrafii a aspektech ekologické problematiky výroby

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Polygrafické podniky – organizace polygrafické výroby, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše organizační strukturu a programovou náplň polygrafických podniků	• organizace polygrafické výroby, produkční workflow

Technické zobrazování – základy technického zobrazování, 18 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• používá základní pojmy prostorové geometrie • zobrazuje jednotlivé geometrické prvky	• základy technického zobrazování • způsoby zobrazování

Technické zobrazování – základní metody promítání, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• osvojí si způsoby zobrazování a druhy promítání • zhotovuje a čte jednodušší technické výkresy	• základní metody promítání

Technická příprava – technická dokumentace, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo

• osvojí si principy přípravy technické dokumentace jako součásti výrobních podkladů pro zpracování specifických zakázek • uvede možnosti využití počítačových systémů pro realizaci technické dokumentace a technické přípravy výroby (alternativně)	• technická dokumentace jako součást technické přípravy výroby pro zpracování specifických zakázek grafické produkce • počítačové aplikace pro technickou dokumentaci (alternativně)
---	--

4.8.2.3 Příprava a řízení výroby

Pojetí předmětu

Předmět příprava a řízení výroby je jako odborný předmět zaměřen na to, aby žáci pochopili organizaci výroby v polygrafickém podniku. Žáci se teoreticky i prakticky seznamují s předvýrobními procesy, které se vedle vlastní výroby podílejí na vzniku tiskoviny.

Obecný cíl

Žáci si osvojují technologické postupy ve všech fázích polygrafické výroby. Pochopí základní principy vstupní, meziperační a výstupní kontroly. Seznámí se s organizační strukturou polygrafického podniku, přípravou a plánováním výroby a kalkulací zakázek, zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Výsledky vzdělávání směřují k tomu, aby žák pochopil a osvojil si vybrané pojmy, zákonitosti, terminologii i chemické názvosloví; uměl pracovat s fyzikálními veličinami, jednotkami, rovnicemi a montážními schématy a dovedli uplatnit tyto znalosti a dovednosti při řešení úloh.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Technická a technologická příprava a navazuje na ekonomické vzdělávání. Žáci se seznámí v rámci teoretických hodin a praktických cvičení s předvýrobní činností, obchodní činností podniku, technologickým zpracováním zakázky a technickou přípravou výroby, organizací, plánováním a řízením výroby, tvorbou cen, moderními způsoby řízení jakosti, expedicí a fakturací.

Výukové strategie

Předmět je dotován 3 hodinami týdně ve 3. ročníku a 4 hodinami ve 4. ročníku formou výuky ve třídě nebo v odborné učebně s počítačovým vybavením. Ve výuce jsou aplikovány metody výkladu, praktických cvičení, řešení problémových úloh, práce v týmu, práce s odbornou literaturou. Při výuce jsou využívány audiovizuální zobrazovací prostředky, názorné pomůcky a produkty z polygrafické praxe. V průběhu výuky žáci zpracovávají dle zadání konkrétní technické podklady fiktivních zakázek na různých úrovních obchodně technologické přípravy.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Znalosti žáků jsou ověřovány průběžnými a opakovacími testy i ústním zkoušením, samostatnými nebo týmovými praktickými pracemi a referáty. Žáci jsou hodnoceni dle zadání a předem daných kritérií.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Kompetence k učení

Žáci se učí:

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- poznávat možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové, stylistické normy a ostatní standardy i odbornou terminologii;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě).

Personální a sociální kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci se učí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve společném kolektivním zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat právo a jednat v souladu s morálními principy i oborovými kodexy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a neustálému vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se rychle se měnícím pracovním a technologickým podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění v daném oboru;
- rozumět podstatě a principům podnikání v polygrafii, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech polygrafické činnosti;
- dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Žáci se učí:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- řešit vztahy mezi zadáním a danými technologickými a fyzikálními možnostmi na praktických úkolech, nacházet vztahy mezi jevy a předměty při jejich řešení, vymezit je, popsat a správně využít pro dané řešení;

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata, zákresy apod.).

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žáci se učí:

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Průřezová témata jsou realizována takto:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí: masová média, morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita, potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby.

Člověk a životní prostředí

Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje při plánování a řízení výroby.

Člověk a svět práce

Obsah tématu je možné rozdělit do následujících obsahových celků:

- charakteristické znaky práce v procesu přípravy výroby v polygrafickém podniku (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, mzda, pracovní doba, možnosti kariéry, společenská prestiž apod.), jejich aplikace na jednotlivé alternativy uplatnění po absolvování středoškolského studia oboru polygrafie a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského vzdělávání, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům žáků;
- trh práce, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- bezpečnost a ochrana zdraví při práci, pracovněprávní problematika BOZP.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci by měli znát organizační strukturu polygrafického výrobního odvětví, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- měli přehled o polygrafické výrobě;
- znali organizační strukturu podniků zabývajících se výrobou tiskovin včetně těch, které pro výrobu připravují podklady nebo na výrobě participují;
- měli přehled o vývoji v oblasti polygrafie.

Žáci by měli být schopni připravit a provádět technologické procesy, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni připravit technické a technologické dokumenty pro výrobu nejrůznějších typů zakázek, stanovit a řídit technologické postupy ve výrobních odděleních na dílčích úsecích polygrafické výroby;

- ovládali běžné výpočty, které souvisejí s technologickými procesy;
- znali principy reprodukčních systémů, tiskových strojů a strojů pro dokončovací zpracování a dovedli posoudit efektivitu jejich využití;
- dovedli posoudit použitelnost polygrafických materiálů a uměli spočítat jejich spotřebu na jednotlivé zakázky i daná plánovací období;
- dokázali naplánovat zakázkovou náplň pro dané strojní vybavení a analyzovat využívání jeho kapacity;
- zvládali organizaci a řízení výrobních činností na dílčích úsecích polygrafické výroby ve fázích zpracování tiskových podkladů, tisku a dokončovacího zpracování;
- zvládali problematiku logistiky v rámci tiskárenské výroby i ve spolupráci mezi dodavatelskými a odběratelskými organizacemi;
- orientovali se v procesech přípravy tiskovin v nakladatelstvích a vydavatelstvích.

Žáci by měli zvládnout řídit a kontrolovat technologické procesy, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni provádět kontrolu a vyhodnocení kvality na všech dílčích úsecích polygrafické výroby včetně návrhů na změny v řízení kvality;
- na základě znalosti výstupů polygrafického průmyslu uměli kvalifikovaně posoudit kvalitu jednotlivých technologických postupů a jejich meziproductů a zhodnotit kvalitu produktu výsledného.

Mezipředmětové vztahy

Ekonomika, chemie, technologie materiálů, typografie, předtisková příprava, tiskové techniky, dokončovací zpracování.

3. ročník, 3 h týdně, povinný

Výrobní cyklus v polygrafii, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše předvýrobní a výrobní operace v polygrafii • orientuje se v personální struktuře výrobního polygrafického podniku, rozlišuje kompetence jednotlivých oddělení • podrobně popíše strukturu přípravy výroby, rozlišuje možné varianty předvýrobních postupů	• výrobní fáze v polygrafické výrobě • personální struktura výrobního polygrafického podniku • struktura přípravy výroby

Předvýrobní činnosti v polygrafii, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se ve standardních formátech papírů, rozumí vztahům mezi formátovými řadami • orientuje se v plošných hmotnostech tiskových papírů, navrhuje vhodné formáty pro určité druhy tiskovin, svá rozhodnutí odůvodní	• formáty papíru, hmotnost papíru, mezinárodní standardizace ISO 216

Obchodní činnost podniku, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí organizaci obchodního oddělení, popíše jednání se zákazníkem a zadávání objednávek - objasní principy vstupní kontroly, předkalkulace a uzavírání smluv - využívá informační systémy pro přípravu zakázek a pro řízení výroby a kvality	obsah a organizace obchodního úseku

Technologické zpracování zakázky, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí činnosti technické přípravy výroby - určí technologický postup výroby jednoduchých tiskovin - popíše evidenci zakázky a vedení výrobní dokumentace	- technologická příprava výroby - výrobní postupy jednoduchých tiskovin - evidence zakázky

Technologické výpočty, 30 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- stanoví užitek tiskového archu, navrhne a zpracuje archovou montáž jednoduchých tiskovin - vypočte spotřebu materiálu na výrobu jednoduchých tiskovin, vyhodnotí ekonomičnost výroby, navrhne řešení vedoucí ke snížení odpadu	- užitek tiskového archu - archová montáž - výpočet spotřeby materiálu na výrobu jednoduchých tiskovin

4. ročník, 4 h týdně, povinný

Technologické zpracování zakázky, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- provádí vstupní kvalitativní a kvantitativní přejímku výrobních podkladů pro zhotovení zakázky - určí technologický postup výroby složitých tiskovin - popíše evidenci zakázky a vedení výrobní dokumentace	- technologická příprava výroby - výrobní postupy složitých tiskovin - evidence zakázky

Technologické výpočty, 30 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• stanoví užitek tiskového archu, navrhne a zpracuje archovou montáž vícelistých tiskovin, vyřazuje strany. • vypočte spotřebu materiálu na výrobu složitých tiskovin, vyhodnotí ekonomičnost výroby, navrhne řešení vedoucí ke snížení odpadu	• užitek tiskového archu • archová montáž, vyřazení stran • výpočet spotřeby materiálu na výrobu složitých tiskovin
---	---

Organizace a plánování výroby, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí kapacitní plány jako nezbytný nástroj pro organizaci výroby • popíše princip výpočtu výrobních kapacit a metodiku jejich tvorby • sestaví časový harmonogram výroby	• význam kapacitních plánů pro zajištění ekonomických záměrů • časový harmonogram výroby

Řízení výroby a řízení jakosti, 30 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí organizaci výroby merkantilních a periodických tiskovin, popíše ucelené předvýrobní a výrobní workflow • popíše nástroje pro moderní řízení v polygrafii, vysvětlí elektronickou evidenci zakázky • vysvětlí problematiku řídicího spojení managementu zakázky s jednotlivými fázemi jejího technologického zpracování v rámci produkčního digitálního workflow • popíše funkci datového formátu JDF • orientuje se v moderních metodách řízení jakosti, využívání ISO norem • vysvětlí postupy vstupní, mezioperační a výstupní kontroly • vyhodnocuje kvalitu výrobků na všech dílčích úsecích dílčích úsecích polygrafické výroby	• organizace výroby, vztahy mezi odděleními • moderní způsoby řízení; využití výpočetní techniky • řízení jakosti výroby • kvalitativní ISO normy a optimalizace výrobního procesu

Tvorba cen v polygrafii, 24 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní analýzu nákladů, popíše ji jako nezbytný nástroj pro cenotvorbu a efektivní způsob řízení polygrafického podniku	• metodika tvorby cen a systém kalkulace polygrafických výrobků

• ovládá metodiku tvorby cen a systém kalkulace polygrafických výrobků • popíše kalkulaci materiálových vstupů a kooperace, tisku a dokončovacího zpracování • vypočítá cenu výrobku podle konkrétního modelového zadání	
--	--

Expedice, fakturace, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• určí potřebné údaje pro sestavení faktury, rozlišuje možnosti expedice v polygrafickém podniku.	• vystavování faktur • podmínky expedice

4.8.3 Technologické procesy a materiály

Cílem obsahového okruhu **technologické procesy a materiály** je poskytnout žákům ucelený soubor vědomostí a dovedností z oblasti předtiskové přípravy, tisku a dokončujícího zpracování. Žáci se seznámí s digitálními postupy zpracování obrazu a textu. Součástí výuky jsou praktická cvičení, ve kterých si žáci vyzkoušejí základní technologické procesy v praxi.

Žáci jsou informováni rovněž o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci se stroji a o ekologické zátěži při výrobě tiskovin.

4.8.3.1 Předtisková příprava

Pojetí předmětu

Předmět **Předtisková příprava** je jako odborný předmět zaměřen na to, aby si žáci osvojili pracovní postupy digitální i klasické reprodukce, ale důraz je kladen především na postupy digitalizace, digitálního zpracování obrazu, včetně integrace obrazu a textu a přípravy pro osvit tiskových forem, včetně postupů pro digitální publikování. Žáci obdrží veškeré informace o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci se strojním a přístrojovým vybavením technologického provozu pro výrobu tiskovin, případně jiných grafických produktů, i o ekologické zátěži při jejich výrobě.

Obecný cíl

Cílem je poskytnout žákům ucelený soubor vědomostí a dovedností z oblasti předtiskové přípravy a kontroly dat, tisku a dokončujícího zpracování. Žáci jsou seznámeni s digitálními postupy kontroly a úpravy textových a obrazových dat, s principy reprodukce obrazu tiskem, případně s postupy jiného technologického použití připravených dat, např. pro digitální publikování.

Výukové strategie

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Technologické procesy a materiály. Tematicky se tento předmět zabývá oblastí fotografické, autotypické, barevné a digitální reprodukce a především pak digitálním zpracování obrazu a textu a teoretickým ovládním problematiky digitálního workflow. Z praktického hlediska se snaží seznámit a naučit žáky používat editační software, aplikace pro správu dat, kontrolu jakosti a technické prostředky pro kontrolu optické hustoty, kontroly barevnosti a kalibrace vstupních a výstupních zařízení. Předmět je dotován celkovým počtem 7 hodin týdně v průběhu celého studia. V druhém ročníku je předmět dotován 3 hodinami týdně, přičemž z toho 2 hodiny tvoří především cvičení a práce s editačními programy. Třída je na výuku dělená pro ideální obsazení DTP učeben. Ve třetím ročníku je předmět dotován 2 hodinami týdně, přičemž z toho minimálně 1 hodina tvoří především cvičení a práce s editačními, kalibračními a ostatními předtiskovými aplikacemi a technickým zařízením. Ve čtvrtém ročníku je předmět dotován 2 hodinami.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Znalosti žáků jsou ověřovány průběžnými a opakovacími testy i ústním zkoušením, samostatnými/týmovými praktickými úkoly a projekty. Žáci jsou hodnoceni dle zadání a předem daných kritérií.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci se učí:

- uplatňovat různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledávat a zpracovávat informace a ověřené pracovní postupy;
- pořizovat si s porozuměním poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- poznávat možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání, být aktivní v nalézání nových postupů.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace, vhodně se inspirovat nejen aktuálními trendy, pestrými kulturními zdroji, ale i z prostředí kolem sebe a nebát se je aplikovat vlastním způsobem;
 - volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- Dále jsou žáci vedeni k tomu, aby:
- pro řešení problémů a úloh využívali jen legálních a autorizovaných podkladů, ctili autorské právo a zákony o ochraně duševního vlastnictví;
 - autorská díla jiných tvůrců nekopírovali ani netvořili plagiáty, ale aby je prostřednictvím analýzy a syntézy originálně interpretovali.

Komunikativní kompetence

Žáci se učí:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně a především na úrovni grafické sazby;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty, souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové, stylistické a typografické normy a ostatní standardy i odbornou terminologii;
- porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě;
- vhodně se prezentovat;
- zapojovat se do soutěží a přehlídek grafické tvorby a grafické úpravy.

Personální a sociální kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přijímat kritické podněty a vyhodnocovat je pro zlepšení;
- přijmout pracovní roli v týmu a svědomitě ji plnit;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, navrhnout společná řešení;
- kriticky odhalovat vlastní a ostatní špatná řešení, respektovat rozhodnutí většiny či vedoucí osoby;

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí Žáci se učí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve společném kolektivním zájmu;
- dodržovat zákony, jednat v souladu s morálními principy i oborovými kodexy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- respektovat a striktně dodržovat autorský zákon.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a neustálému vzdělávání;
- uvědomovali si význam celoživotního učení a byli připraveni přizpůsobovat se rychle se měnícím pracovním a technologickým podmínkám;
- měli přehled o možnostech uplatnění v daném oboru;
- rozuměli podstatě a principům podnikání v polygrafii, měli představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech polygrafické činnosti;
- dokázali vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi;
- vhodně komunikovali s potenciálními zaměstnavateli, neustále aktivně prezentovali svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Matematické kompetence Žáci se učí:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- řešit vztahy mezi zadáním a danými technologickými a fyzikálními možnostmi na praktických úkolech, nacházet vztahy mezi jevy a předměty při jejich řešení, vymezit je, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (náčrty, skici, tabulky, diagramy, grafy, schémata, zákresy apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- aplikovat znalosti o matematickém definování barev v různých barevných prostorech a ovládat jejich převody.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi Žáci se učí:

- pracovat s běžným základním, aplikačním a profesionálním editačním programovým vybavením;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet s dodržováním autorského práva a správnými citacemi informačních zdrojů nejen tištěných, ale i internetových;

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto:

Občan v demokratické společnosti

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá v důsledně a promyšleně prováděné etické výchově, a to především použitím prožitkové výukové strategie, která obsahuje přijetí žáka učitelem i skupinou žáků, pozitivní motivaci, prožitek žákova úspěchu. Cílem je kladný přístup žáka k sobě samému a z toho pramenící jeho kladný přístup k životu, k ostatním lidem, k životnímu prostředí, ke kulturním a jiným hodnotám, které lidé vytvářejí.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí: osobnost a její rozvoj; komunikace; společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství; masová média; morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita; potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život. Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotili a optimálně využívali masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí

Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje témata možností a způsobů řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje při tvorbě tiskových forem.

Člověk a svět práce

Obsah tématu v rámci předmětu příprava výroby je možné rozdělit do následujících obsahových celků:

- charakteristické znaky práce v procesu předtiskové přípravy v polygrafickém podniku (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, mzda, pracovní doba, možnosti kariéry, společenská prestiž apod.), jejich aplikace na jednotlivé alternativy uplatnění po absolvování středoškolského studia oboru polygrafie a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského vzdělávání, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům žáků;
- trh práce, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- bezpečnost a ochrana zdraví při práci, pracovněprávní problematika BOZP.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci by měli znát organizační strukturu polygrafického výrobního odvětví, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- měli přehled o polygrafické výrobě a s ní související předtiskové přípravě;
- znali začlenění a úlohu předtiskové přípravy v organizační struktuře různých velkých podniků zabývajících se výrobou tiskovin včetně těch, které pro výrobu připravují podklady nebo na výrobě participují;
- měli přehled o vývoji v oblasti předtiskové přípravy a DTP.

Žáci by měli zvládnout připravit a provádět technologické procesy, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni připravit technické a technologické dokumenty pro předtiskovou přípravu nejrozličnějších typů zakázek;
- ovládali běžné výpočty, které souvisejí s předtiskovou přípravou;
- znali principy reprodukčních systémů, osvitových strojů, kalibračních přístrojů a jejich aplikací a dovedli posoudit efektivitu jejich využití;
- dovedli posoudit použitelnost polygrafických materiálů a uměli správně odhadnout použití editačních a předtiskových aplikací pro osvit, tisk a dokončovací zpracování;
- uměli posoudit grafickou úroveň tiskovin a kvalifikovaně její vysokou úroveň prosazovat;
- zvládali organizaci a řízení předvýrobních a výrobních činností na úseku předtiskové přípravy;
- orientovali se v procesech přípravy tiskovin v nakladatelstvích a vydavatelstvích.

Žáci by měli zvládnout řídit a kontrolovat technologické procesy, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni provádět kontrolu a vyhodnocení kvality na úsecích předtiskové přípravy včetně návrhů na změny v řízení kvality;
- na základě znalosti výstupů polygrafického průmyslu uměli kvalifikovaně posoudit kvalitu a správnost použití předvýrobních postupů a jejich meziproduktů a na základě této analýzy posoudit kvalitu produktu výsledného;
- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

Mezipředmětové vztahy

Příprava a řízení výroby, tiskové techniky, dokončovací zpracování, typografie, informační a komunikační technologie, odborné kreslení, praktická cvičení.

2. ročník, 3 h týdně, povinný

TEORETICKÁ VÝUKA – zpracování obrazu a textu, předlohy v polygrafii, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí a používá základní pojmy a techniky zpracování obrazu a textu • charakterizuje předlohy pro polygrafickou výrobu a požadavky na jejich kvalitu	• převzetí textových a obrazových podkladů • digitální workflow zpracování obrazu a textu a přenos dat do navazujících technologických fází • programové prostředky pro kontrolu a úpravu předloh pro jejich následné technologické zpracování • principy reprodukce tónového obrazu • digitální nátisk, objektivní metody vyhodnocení nátisku

TEORETICKÁ VÝUKA – reprodukce tónového obrazu tiskem, kontrola kvality, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí teoretické základy reprodukce tónového obrazu tiskem - charakterizuje proces kontroly kvality (náhled, verifikovaný nátisk), jeho význam a používané metody	- převzetí textových a obrazových podkladů - digitální workflow zpracování obrazu a textu a přenos dat do navazujících technologických fází - programové prostředky pro kontrolu a úpravu předloh pro jejich následné technologické zpracování - principy reprodukce tónového obrazu - digitální nátisk, objektivní metody vyhodnocení nátisku

PRAKTICKÁ VÝUKA – digitalizace textových předloh, vektorová grafika, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- používá programové prostředky pro kontrolu a úpravu textových podkladů s ohledem na jejich následné technologické využití - osvojí si základy digitální reprodukce, její technologii i technické prostředky; - využívá počítačové programy vektorové grafiky	- převzetí textových a obrazových podkladů - digitální workflow zpracování obrazu a textu a přenos dat do navazujících technologických fází - principy reprodukce informačního obsahu tiskem nebo jeho digitálního publikování - programové prostředky pro kontrolu a úpravu předloh pro jejich následné technologické zpracování - principy reprodukce tónového obrazu - digitální nátisk, objektivní metody vyhodnocení nátisku

PRAKTICKÁ VÝUKA – digitalizace obrazových předloh, bitmapová grafika, 28 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- používá programové prostředky pro kontrolu a úpravu obrazových podkladů s ohledem na jejich následné technologické využití - osvojí si základy digitální reprodukce, její technologii i technické prostředky	- převzetí textových a obrazových podkladů - digitální workflow zpracování obrazu a textu a přenos dat do navazujících technologických fází

• využívá počítačové programy bitmapové grafiky i programy pro kompletaci obrazu a textu	• principy reprodukce informačního obsahu tiskem nebo jeho digitálního publikování • programové prostředky pro kontrolu a úpravu předloh pro jejich následné technologické zpracování • principy reprodukce tónového obrazu
--	---

PRAKTICKÁ VÝUKA – příprava dat pro osvit a elektronické publikování, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• připraví datové soubory pro osvit, digitální tisk, případně pro jiné technologické použití • připraví datové soubory v rámci digitálního propojení následujících výrobních fází v tiskárně – tisku a dokončovacího zpracování	• principy reprodukce informačního obsahu tiskem nebo jeho digitálního publikování • principy reprodukce tónového obrazu • digitální nátisk, objektivní metody vyhodnocení nátisku

3. ročník, 2 h týdně, povinný

TEORETICKÁ VÝUKA - kolorimetrie, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí a používá základní pojmy techniky zpracování obrazu a textu • popíše reprodukci barevných předloh • osvojí si základy kolorimetrie	• převzetí textových a obrazových podkladů • digitální workflow zpracování obrazu a textu a přenos dat do navazujících technologických fází • principy reprodukce informačního obsahu tiskem nebo jeho digitálního publikování • principy reprodukce barevného obrazu

TEORETICKÁ VÝUKA - kolorimetrie, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše systémy správy barevnosti • charakterizuje proces kontroly kvality (náhled, verifikovaný nátisk), jeho význam a používané metody	• programové prostředky pro kontrolu a úpravu předloh pro jejich následné technologické zpracování • optika a kolorimetrie

	• správa barev v polygrafii • digitální nátisk, objektivní metody vyhodnocení nátisku
--	--

PRAKTICKÁ VÝUKA – editace textových a obrazových dat, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• používá programové prostředky pro kontrolu a úpravu textových a obrazových podkladů s ohledem na jejich následné technologické využití • využívá počítačové programy vektorové grafiky, bitmapové grafiky i programy pro kompletaci obrazu a textu	• převzetí textových a obrazových podkladů • digitální workflow zpracování obrazu a textu a přenos dat do navazujících technologických fází • programové prostředky pro kontrolu a úpravu předloh pro jejich následné technologické zpracování

PRAKTICKÁ VÝUKA – příprava datových souborů pro tisk, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• připraví datové soubory pro osvit, digitální tisk, případně pro jiné technologické použití • připraví datové soubory v rámci digitálního propojení následujících výrobních fází v tiskárně – tisku a dokončovacího zpracování	• digitální workflow zpracování obrazu a textu a přenos dat do navazujících technologických fází • principy reprodukce informačního obsahu tiskem nebo jeho digitálního publikování • principy reprodukce barevného obrazu • digitální nátisk, objektivní metody vyhodnocení nátisku

4. ročník, 2 h týdně, povinný

TEORETICKÁ VÝUKA – Technologie přípravy a kontroly dat, 30 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí a používá základní pojmy techniky zpracování obrazu a textu • vysvětlí problematiku denzitometrického a kolorimetrického měření v rámci standardizace	• digitální workflow zpracování obrazu a textu a přenos dat do navazujících technologických fází • principy reprodukce tónového a barevného obrazu

výrobního procesu na základě příslušných norem • charakterizuje proces kontroly kvality (náhled, verifikovaný nátisk), jeho význam a používané metody • osvojí si základy digitální reprodukce, její technologii i technické prostředky • připraví datové soubory pro osvit, digitální tisk, případně pro jiné technologické použití • orientuje se v problematice managementu zakázky a produkčního workflow • popíše archovou montáž • popíše přímý (digitální) přenos obrazu na tiskovou formu	• principy správy a kontroly barevnosti • digitální nátisk, objektivní metody vyhodnocení nátisku
---	--

PRAKTICKÁ VÝUKA – Technologie přípravy a kontroly dat, 30 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• používá programové prostředky pro kontrolu a úpravu textových a obrazových podkladů s ohledem na jejich následné technologické využití • charakterizuje proces kontroly kvality (náhled, verifikovaný nátisk), jeho význam a používané metod • využívá počítačové programy vektorové grafiky, bitmapové grafiky i programy pro kompletaci obrazu a textu • připraví datové soubory pro osvit, digitální tisk, případně pro jiné technologické použití • připraví datové soubory v rámci digitálního propojení následujících výrobních fází v tiskárně – tisku a dokončovacího zpracován	• převzetí textových a obrazových podkladů • principy reprodukce informačního obsahu tiskem nebo jeho digitálního publikování

4.8.3.2 Tiskové techniky

Pojetí předmětu

Předmět tiskové techniky je jako odborný předmět zaměřen na to, aby si žáci osvojili základní znalosti tiskových technik. Důraz je kladen jak na technologickou, tak i na technickou stránku tiskového procesu. Žáci se seznamují s jednotlivými tiskovými technikami vždy v posloupnosti jejich historického postavení a použitelnosti v dnešním tiskovém prostředí ve výrobních fázích příprava tiskové formy a tisk. Proto je největší objem požadavků na osvojení znalostí a výstupů praktických cvičení směřován do oblasti moderních ofsetových, sítotiskových, flexotiskových a digitálních tiskových technik. Při cvičeních jsou dle možností využívány dostupné funkční tiskové stroje v dílnách školy či partnerů školy, kde žáci připravují tiskové formy a tisknou.

Obecný cíl

Obecným cílem vyučovacího předmětu tiskové techniky je poskytnout žákům ucelený soubor vědomostí a dovedností z oblasti historických i moderních tiskových technik a tiskových materiálů specifických pro danou tiskovou techniku i o praktickém využívání těchto tiskových technik při výrobě tiskovin.

Výsledky vzdělávání směřují k tomu, aby žák dovedl využít osvojené vědomosti a dovednosti spolu s aplikací základních principů technologické a předtiskové přípravy pro tisk.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Technologické procesy a materiály a navazuje na obsahový okruh Technická a technologická příprava.

Tematicky se pak tento předmět zabývá oblastmi přípravy tiskových forem a tiskovými technikami: sítotisk, tisk z výšky (knihtisk, flexotisk), hlubotisk, ofsetový tisk a digitální tisk.

Výukové strategie

Výuka žáků je koncipována jako kombinace výuky teoretické v rozsahu stanoveném tematickým plánem předmětu a praktických cvičení, a to ve třech ročnících studia, ve kterých se předmět vyučuje, počínaje druhým ročníkem. V praktických cvičeních si žáci mají možnost osvojit praktické vazby tohoto předmětu s předměty grafická úprava tiskovin, předtisková příprava a dokončovací zpracování.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Používá se různých forem zjišťování úrovně znalostí a dovedností: ústní a písemné zkoušení, průběžně je hodnocena aktivita žáka ve vyučování. Způsoby hodnocení spočívají v kombinaci známkování a slovního hodnocení aktivity ve vyučování. Hodnotí se správnost, přesnost, pečlivost v písemných testech, schopnost samostatného úsudku, schopnost výstižné formulace a využití odborné terminologie.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci se učí:

- uplatňovat různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledávat a zpracovávat informace a ověřené pracovní postupy;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- orientovat se v technické dokumentaci různých tiskových strojů a jejich specifikacích;
- s porozuměním poslouchat mluvený projev, přednášku a efektivně si pořizovat poznámky;

- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru tisku, být aktivní v nalézání nových postupů a zefektivnění pracovních kroků v oblasti tisku.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu zejména při řešení problémů s tiskem a dosažená zjištění správně aplikovat;
- uplatňovali při řešení tiskových problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické), například při řešení špatného soutisku;
- volili takové tiskové prostředky a způsoby, které jsou vhodné pro splnění specifikací zadavatele a využívali zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovali při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);
- při měření kvality používali denzitometrické a spektrofotometrické přístroje.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- vyjadřovat se v písemné i ústní formě v pracovních a studijních situacích na vhodné úrovni;
- rozumět tiskovému zadání a průvodní technologické dokumentaci;
- dodržovat normy a ostatní standardy;
- rozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě;
- vhodně se prezentovat;
- uplatnit znalosti cizích jazyků, prohlubovat své jazykové dovednosti při studiu technické dokumentace a cizojazyčných odborných textů.

Personální kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli na úrovni předmětu a praktických cvičení:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přijímat kritické podněty a vyhodnocovat je pro zlepšení;
- přijmout pracovní roli v týmu a svědomitě ji plnit;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, navrhnout společná řešení;
- kriticky odhalovat vlastní a ostatní špatná řešení, respektovat rozhodnutí většiny či vedoucí osoby;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k ostatním.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci se učí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve společném kolektivním zájmu;
- dodržovat zákony, jednat v souladu s morálními principy i oborovými kodexy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie a zákonů;
- respektovat a striktně dodržovat ekologické normy a zasazovat se i na úrovni tisku o trvale udržitelný rozvoj;

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- dodržovat bezpečnost při práci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a neustálému vzdělávání;
- uvědomovali si význam celoživotního učení a byli připraveni rychle se přizpůsobovat měnícím se pracovním a technologickým podmínkám;
- měli přehled o možnostech uplatnění v daném oboru;
- rozuměli podstatě a principům podnikání v polygrafii, měli představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech polygrafické činnosti;
- vhodně komunikovali s potenciálními zaměstnavateli, neustále aktivně prezentovali svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Matematické kompetence

Žáci se učí:

- správně používat a převádět běžné fyzikální jednotky používané při tisku;
- běžně používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešené úlohy;
- řešit vztahy mezi zadáním a danými technologickými a fyzikálními možnostmi na praktických úkolech, nacházet vztahy mezi jevy a předměty při jejich řešení, vymezit je, popsat a správně využít pro dané řešení;
- aplikovat znalosti o mísení a přetisku barev v barvotisku různými technikami.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žáci se učí:

- pracovat s běžným základním, aplikačním a profesionálním editačním i řídicím programovým vybavením;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet s dodržováním autorského práva a správnými citacemi informačních zdrojů nejen tištěných, ale i internetových;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto:

Občan v demokratické společnosti

Žáci vedeni k tomu, aby dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí

Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje témata možností a způsobů řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje při tvorbě tiskových forem a během tiskového procesu.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce

Obsah tématu v rámci předmětu tiskové techniky je možné rozdělit do následujících obsahových celků:

- charakteristické znaky práce v procesu tisku v polygrafickém podniku (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, mzda, pracovní doba, možnosti kariéry, společenská prestiž apod.), jejich aplikace na jednotlivé alternativy uplatnění po absolvování středoškolského studia oboru polygrafie a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského vzdělávání, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům žáků;
- trh práce, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- bezpečnost a ochrana zdraví při práci, pracovněprávní problematika BOZP.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci by měli znát organizační strukturu polygrafického výrobního odvětví, tzn., že jsou vedeni k tomu, aby:

- měli přehled o polygrafické výrobě a souvisejícím tiskovém výrobním procesu;
- znali začlenění a úlohu tisku v organizační struktuře různě velkých podniků zabývajících se výrobou tiskovin;
- měli přehled o vývoji v oblasti technologií tisku;
- spolupracovali při zavádění nových tiskových technologií a materiálů do výroby a dokázali toto zavádění prosazovat;
- znali tiskové stroje a zařízení a dokázali se orientovat v jejich technických, kapacitních i ekonomických parametrech.

Žáci by měli zvládnout připravit a provádět technologické procesy, tzn., že by měli:

- být schopni vyhodnocovat technické a technologické dokumenty pro tisk nejrůznějších typů zakázek;
- ovládat běžné výpočty, které souvisejí s tiskem;
- znát principy tiskových strojů, kalibračních přístrojů a jejich aplikací a být schopni posoudit efektivitu jejich využití;
- dokázat posoudit použitelnost tiskařských materiálů a umět správně odhadnout použití těchto materiálů pro tisk a následné dokončovací zpracování;
- zvládat organizaci a řízení činností na úseku tiskového procesu;
- orientovat se v procesech konstrukce a údržby tiskových strojů a ekonomickém zajištění plynulé produkce.

Žáci by měli být schopni zvládnout řídit a kontrolovat technologické procesy, tzn., že jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni provádět kontrolu a vyhodnocení kvality na úseku tisku včetně návrhů na změny v řízení kvality;
- na základě znalosti tiskových výstupů uměli kvalifikovaně posoudit kvalitu a správnost použití předvýrobních postupů a jejich meziproduktů a na základě této analýzy posoudit kvalitu produktu výsledného;
- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti a předpisy BOZP;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výtisků, a tak vždy zohledňovali požadavky klienta.

Mezipředmětové vztahy

Příprava a řízení výroby, předtisková příprava, dokončovací zpracování, informační a komunikační technologie, technologie materiálů.

2. ročník, 3 h týdně, povinný

Úvod do tiskových technik, sítotisk, 22 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje tiskové technologie, popíše jejich vývoj a současné využití pro výrobu různých druhů tiskovin • charakterizuje sítotisk, výrobu sítotiskových forem, jeho využití	• historie a vývoj tiskových technik • současné využití tiskových technologií pro výrobu různých druhů tiskovin • sítotisk – princip, využití a vývoj, tiskové formy, stroje a zařízení, hodnocení kvality

Tisk z výšky - knihtisk, flexotisk, 26 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje flexotisk, výrobu flexotiskových forem, tiskové stroje, výhody a nevýhody flexotisku, využití	• flexotisk – princip, využití a vývoj, soudobé využití knihtisku, tiskové formy, stroje, závady tisku, hodnocení kvality, standardizace

Tisk z hloubky – hlubotisk, tamponový tisk, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje hlubotisk, výrobu hlubotiskových forem a jeho současné využití	• hlubotisk – princip, využití a vývoj, tiskové formy, stroje, tamponový tisk

Cvičení - BOZP, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo

• uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a jejich dodržování • při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy	• bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence • základy BOZP • bezpečnost technických zařízení
---	---

Cvičení – Příprava tisku a tisk, 29 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vybírá s ohledem na materiál, povahu tiskoviny a ekonomiku nákladů nejvhodnější dostupnou tiskovou technologii i postupy v návaznosti na předtiskovou přípravu a dokončovací zpracování • ovládá přípravu tisku • tiskne dle zadaných specifikací a dokumentace	• samostatná práce žáků – výběr vhodných dostupných tiskových technologií a postupů, příprava tisku a tisk

3. ročník, 2,5 h týdně, povinný

Digitální tisk, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• osvojí si základní pojmy a principy digitálního tisku a konstrukční principy digitálních tiskových strojů • popíše využití digitálního tisku v praxi a jeho další vývoj	• digitální tisk – princip, využití a vývoj velkoformátových a produkčních digitálních tiskových technologií, závady tisku, hodnocení kvality, standardizace

Ofsetový tisk – archový ofset, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše tiskové desky pro ofset, jejich citlivé vrstvy i způsoby zpracování • charakterizuje archový ofsetový tisk, konstrukční řešení strojů, postup přípravy tisku i vlastní tisk • vyhodnotí příčiny závad během tiskového procesu, navrhne optimální metody jejich odstranění a analyzuje podstatu prevence jejich výskytu	• ofsetový tisk – princip, využití a vývoj, tiskové formy, stroje, závady tisku, hodnocení kvality, standardizace • archový ofset

Cvičení - BOZP, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a jejich dodržování • při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy	• bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence • základy BOZP • bezpečnost technických zařízení

Cvičení – Příprava tisku a tisk, 18 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vybírá s ohledem na materiál, povahu tiskoviny a ekonomiku nákladů nejvhodnější dostupnou tiskovou technologii i postupy v návaznosti na předtiskovou přípravu a dokončovací zpracování • ovládá přípravu tisku	• samostatná práce žáků – výběr vhodných dostupných tiskových technologií a postupů, příprava tisku a tisk

Cvičení - Tisk, 28 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• tiskne dle zadaných specifikací a dokumentace	• samostatná práce žáků – výběr vhodných dostupných tiskových technologií a postupů, příprava tisku a tisk

4. ročník, 3,5 h týdně, povinný

Ofsetový tisk – archový ofset, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše tiskové desky pro ofset, jejich citlivé vrstvy i způsoby zpracování • charakterizuje archový ofsetový tisk, konstrukční řešení strojů, postup přípravy tisku i vlastní tisk • vyhodnotí příčiny závad během tiskového procesu, navrhne optimální metody jejich odstranění a analyzuje podstatu prevence jejich výskytu	• ofsetový tisk – princip, využití a vývoj, tiskové formy, stroje, závady tisku, hodnocení kvality, standardizace • archový ofset

Ofsetový tisk – rotační ofset, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje kotoučový ofsetový tisk, konstrukční řešení strojů i zakázkovou náplň včetně in-line dokončovacího zpracování tiskovin	• rotační ofset

Ofsetový tisk – automatizace, standardizace, 23 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše vývoj ofsetového tisku, automatizaci a standardizaci • vyhodnotí příčiny závad během tiskového procesu, navrhne optimální metody jejich odstranění a analyzuje podstatu prevence jejich výskytu	• ofsetový tisk – princip, využití a vývoj, tiskové formy, stroje, závady tisku, hodnocení kvality, standardizace • automatizace

Cvičení - BOZP, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a jejich dodržování • při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy	• bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence • základy BOZP • bezpečnost technických zařízení

Cvičení – Příprava tisku a tisk, 29 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vybírá s ohledem na materiál, povahu tiskoviny a ekonomiku nákladů nejvhodnější dostupnou tiskovou technologii i postupy v návaznosti na předtiskovou přípravu a dokončovací zpracování • ovládá přípravu tisku	• samostatná práce žáků – výběr vhodných dostupných tiskových technologií a postupů, příprava tisku a tisk

Cvičení - Tisk, 29 hodin

výsledky vzdělávání	učivo

• tiskne dle zadaných specifikací a dokumentace	• samostatná práce žáků – výběr vhodných dostupných tiskových technologií a postupů, příprava tisku a tisk
---	--

4.8.3.3 Dokončovací zpracování

Předmět dokončovací zpracování je jako odborný předmět zaměřen na to, aby si žáci teoreticky i prakticky osvojili základní znalosti knihařských technik. Důraz je kladen jak na technologickou, tak i na technickou stránku knihařského procesu. Žáci se seznamují s jednotlivými dokončovacími (knihařskými) technikami vždy v posloupnosti jejich historického postavení a použitelnosti v dnešním polygrafickém prostředí. Proto je největší objem požadavků na osvojení znalostí a výsledků vzdělávání praktických cvičení směřován do oblasti jak ručních, tak i moderních poloautomatizovaných technik. Při cvičeních jsou dle možností využívány dostupné funkční stroje v dílnách školy či partnerů školy, kde žáci dokončují jednotlivé tiskoviny.

Obsahový cíl

Obsahovým cílem tohoto vyučovacího předmětu je poskytnout žákům ucelený soubor vědomostí a dovedností z oblasti historických i moderních knihařských technik i o praktickém využívání těchto technik při výrobě tiskovin.

Výsledky vzdělávání směřují k tomu, aby žák dovedl využít osvojené vědomosti a dovednosti spolu s aplikací základních principů technologické a předtiskové přípravy pro finalizaci tiskoviny.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Technologické procesy a materiály a navazuje na obsahový okruh Technická a technologická příprava.

Výukové strategie

Předmět je dotován celkovým počtem 6 hodin týdně, a to 3 hodinami ve 3. ročníku a 3 hodinami ve 4. ročníku, z čehož je část hodin věnována praktickým cvičením, kde mají žáci možnost osvojit si praktické vazby tohoto předmětu s předměty grafická příprava, předtisková příprava a tiskové techniky.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o.

Znalosti a dovednosti žáků jsou ověřovány průběžnými a opakovacími testy i ústním zkoušením, samostatnými/týmovými praktickými úkoly a projekty. Žáci jsou hodnoceni dle zadání a předem daných kritérií.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci se učí:

- uplatňovat různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledávat a zpracovávat informace a ověřené pracovní postupy;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- orientovat se v technické dokumentaci různých tiskových strojů a jejich specifikacích;
- vyhledávat informace o možnostech knižní finalizace s použitím vlastních poznatků;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy – přednášku a efektivně si pořizovat poznámky;

- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru dokončovací zpracování, být aktivní v nalézání nových postupů a zefektivnění pracovních kroků v oblasti tisku.

Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- být schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu zejména při řešení problémů dokončení a dosažení zjištění správně aplikovat;
- uplatňovat při řešení knihařských problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické), například při řešení špatného soutisku;
- volit jen takové prostředky a způsoby, které jsou vhodné pro splnění specifikací zadavatele a využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v pracovních a studijních situacích tak, že žáci na vhodné úrovni:

- formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- rozumí knihařskému zadání a průvodní technologické dokumentaci;
- zpracovává souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržují normy a ostatní standardy;
- rozumí běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě;
- dovedou se vhodně prezentovat;
- uplatní znalosti cizích jazyků, jsou motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností při studiu technické dokumentace a cizojazyčných odborných textů.

Personální a sociální kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli na úrovni předmětu a praktických cvičení:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přijímat kritické podněty a vyhodnocovat je pro zlepšení;
- přijmout pracovní roli v týmu a svědomitě ji plnit;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, navrhopat společná řešení;
- kriticky odhalovat vlastní a ostatní špatná řešení, respektovat rozhodnutí většiny či vedoucí osoby;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci se učí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve společném kolektivním zájmu;
- dodržovat zákony, jednat v souladu s morálními principy i oborovými kodexy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie a zákonů;

- respektovat a striktně dodržovat ekologické normy a zasazovat se i na úrovni tisku o trvale udržitelný rozvoj;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- dodržovat bezpečnost při práci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci by optimálně měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a neustálému vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se rychle se měnícím pracovním a technologickým podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění v daném oboru;
- rozumět podstatě a principům podnikání v polygrafii, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech polygrafické činnosti;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, neustále aktivně prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Matematické kompetence

Žáci se učí:

- správně používat a převádět běžné fyzikální jednotky používané při dokončení;
- běžně používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešené úlohy;
- řešit vztahy mezi zadáním a danými technologickými a fyzikálními možnostmi na praktických úkolech, nacházet vztahy mezi jevy a předměty při jejich řešení, vymezit je, popsat a správně využít pro dané řešení;
- aplikovat znalosti o mísení a přetisku barev v barvotisku různými technikami.

Kompetence využívat prostředky informační a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žáci se učí:

- pracovat s běžným základním, aplikačním a profesionálním editačním i řídicím programovým vybavením;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet s dodržováním autorského práva a správnými citacemi informačních zdrojů nejen tištěných, ale i internetových;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Žáci vedeni k tomu, aby dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí

Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje témata možností a způsobů řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje při tvorbě tiskových forem a během tiskového procesu.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce

Obsah tématu v rámci předmětu dokončovací zpracování je možné rozdělit do následujících obsahových celků:

- charakteristické znaky práce v procesu dokončovacího zpracování v polygrafickém podniku (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, mzda, pracovní doba, možnosti kariéry, společenská prestiž apod.), jejich aplikace na jednotlivé alternativy uplatnění po absolvování středoškolského studia oboru polygrafie a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského vzdělávání, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům žáků;
- trh práce, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- bezpečnost a ochrana zdraví při práci, pracovněprávní problematika BOZP.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby používali základní a aplikační programové vybavení počítače a pracovali s informacemi a s komunikačními prostředky.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci by měli znát organizační strukturu polygrafického výrobního odvětví, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- měli přehled o polygrafické výrobě a s ní souvisejícím dokončovacím zpracováním;
- znali začlenění a úlohu dokončovacího zpracování v organizační struktuře různě velkých podniků zabývajících se výrobou tiskovin;
- měli přehled o vývoji v oblasti technologií dokončovacího zpracování;
- spolupracovali při zavádění nových technologií a materiálů dokončovacího zpracování do výroby a dokázali toto zavádění prosazovat;
- znali stroje a zařízení dokončovacího zpracování a dokázali se orientovat v jejich technických, kapacitních i ekonomických parametrech.

Žáci by měli zvládnout připravit a provádět technologické procesy, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni vyhodnocovat technické a technologické dokumenty pro dokončovací zpracování nejrůznějších typů zakázek;
- ovládali běžné výpočty, které souvisejí s dokončovacím zpracováním;
- znali principy strojů dokončovacího zpracování a dovedli posoudit efektivitu jejich využití;

- dovedli posoudit použitelnost materiálů a uměli správně odhadnout použití těchto materiálů pro následné dokončovací zpracování;
- zvládali organizaci a řízení činností na úseku dokončovacího zpracování;
- orientovali se v procesech konstrukce a údržby strojů a ekonomickém zajištění plynulé produkce.

Žáci by měli zvládnout řídit a kontrolovat technologické procesy, tzn. jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni provádět kontrolu a vyhodnocení kvality na úseku dokončovacího zpracování včetně návrhů na změny v řízení kvality;
- na základě znalosti tiskových výstupů uměli kvalifikovaně posoudit kvalitu a správnost použití předvýrobních postupů a jejich meziproductů a na základě této analýzy posoudit kvalitu produktu výsledného;
- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti a předpisy BOZP;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výtisků a tak vždy zohledňovali požadavky klienta.

Mezipředmětové vztahy

Příprava a řízení výroby, předtisková příprava, grafická příprava, informační a komunikační technologie, úvod do polygrafie.

3. ročník, 3 h týdně, povinný

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP • zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce • dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci • uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování • při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy • uvede příklady bezpečnostních rizik, eventuálně nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence: • řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti • pracovněprávní problematika BOZP • bezpečnost technických zařízení

• uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	
---	--

Historie a základní teorie dokončovacího zpracování a materiálů, 22 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí vývoj řemeslné knižní vazby i vývoj knihařských strojů • používá základní knihařské pojmy a odborné názvosloví • charakterizuje materiály a jejich použití při dokončovacím zpracování tiskovin	• historie řemeslné knižní výroby • základní knihařské pojmy, operace • zušlechťování tiskovin • materiály a jejich vlastnosti v dokončovacím zpracování tiskovin

Praktická cvičení – BOZP, materiály v dokončovacím zpracování tiskovin, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence • uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování • při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy • používá základní knihařské pojmy a odborné názvosloví • charakterizuje materiály a jejich použití při dokončovacím zpracování tiskovin	• bezpečnost a ochrana zdraví při práci • laboratorní cvičení – materiály a jeho vlastnosti

Praktická cvičení – Knihařské práce, 28 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy • ovládá základní knihařské operace i operace pro zušlechťování tiskovin	• praktická cvičení dokončovacího zpracování pro základní a zušlechťovací knihařské operace

Praktická cvičení – Vazby tiskových produktů, 28 hodin

výsledky vzdělávání	učivo

• při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy • manuálně zhotoví základní typy vazeb tiskových produktů	• praktická cvičení dokončovacího zpracování pro vazby V1, V2, V3, V8 a speciální vazby
--	---

4. ročník, 3 h týdně, povinný

Průmyslové dokončovací zpracování, 26 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• osvojí si problematiku dokončovacího zpracování periodik, neperiodických tiskovin knižního charakteru i speciálních produktů • popíše technické řešení a produkční fáze výroby na automatických výrobních linkách pro vazby V1, V2 a V8	• průmyslové technologie dokončovacího zpracování akcidenčních a periodických tiskovin a knižních vazeb • finalizace speciálních produktů

Kontrola kvality, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí důležitost vstupní a výstupní kontroly kvality zpracovávaných produktů	• kontrola kvality v oblasti dokončovacího zpracování tiskovin nebo speciálních produktů

Praktická cvičení - Materiály, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence • při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy • používá základní knihařské pojmy a odborné názvosloví • charakterizuje materiály a jejich použití při dokončovacím zpracování tiskovin	• laboratorní cvičení – materiály a jeho vlastnosti, kontrola kvality

Praktická cvičení – Knihařské operace, 28 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy • ovládá speciální knihařské operace a operace pro zušlechťování tiskovin	• praktická cvičení dokončovacího zpracování pro knihařské operace
--	--

Praktická cvičení – Vazby tiskových produktů, 28 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy • manuálně zhotoví základní typy vazeb tiskových produktů	• praktická cvičení dokončovacího zpracování pro vazby V1, V2, V3, V8 a speciální vazby

4.8.3.4 Technologie materiálů

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- používat vybrané pojmy, znali zákonitosti, terminologii a chemické názvosloví materiálů v polygrafické praxi;
- orientovat se v jednotlivých druzích kovů, polymerních materiálů, tiskových barev a jejich složení;
- popsat postup výroby papíru, kartonu a lepenek;
- orientovat se v jednotlivých druzích papíru, kartonů a lepenek;
- posoudit vhodnost použití jednotlivých materiálů;;
- orientovat se v problematice odpadů v papírenském a polygrafickém průmyslu
- pracovat s chemickým sklem, přístroji v chemické laboratoři;
- aplikovat získané poznatky v praxi.

Charakteristika učiva

Předmět je vyučován ve 3. a 4. ročníku vždy 2 hodiny teorie týdně a 2 hodiny laboratorních cvičení v chemické laboratoři jednou za čtrnáct dnů, v jedné skupině je maximálně 16 žáků.

Učivo poskytuje žákům informace o vlastnostech kovů a jejich využití v polygrafii, o složení a vlastnostech polymerních materiálů používaných v polygrafii, o nátěrových hmotách a lepidlech používaných v procesu zušlechťování a zpracování papíru, o textilních přírodních a syntetických materiálech, o technologických postupech při výrobě vláknin pro výrobu papíru, o postupu výroby papíru na papírenském stroji, dalších úpravách a zušlechťování papíru, o rozdělení vyráběného papíru, jeho vlastnostech a dalším zpracování, o složení a vlastnostech tiskových barev a jejich použití, o odpadech v papírenském a polygrafickém průmyslu a jejich likvidaci, o aplikaci znalostí a dovedností z fyzikální a analytické chemie.

Učebnice

Kolektiv autorů: „Moderní technologie v polygrafii“, Pardubice, 2006/2007

Strategie výuky

Frontální pojetí výuky za pomoci využití multimediální techniky, zapojení studentů do výuky pomocí skupinových aktivit v chemické laboratoři, týmová práce, práce s odbornou literaturou.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy. Podklady pro hodnocení získává učitel sledováním žáka při plnění zadaných úkolů a jeho připravenosti na vyučování, průběžnými testy, které jsou zaměřeny na teoretické znalosti i praktické dovednosti, ústním zkoušením.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci se učí:

- s porozuměním poslouchat výklad, dělat si poznámky;
- využívat různé informační zdroje (internet, prospekty);

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat potřebné informace, navrhnout způsob řešení, popř. jeho varianty, zdůvodnit ho a vyhodnotit;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence Žáci se učí:

- formulovat srozumitelně a souvisle myšlenky, v psaném projevu jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory např. při řešení problémů s dalšími účastníky diskuse;
- dodržovat odbornou terminologii;
- jazykové způsobilosti pro pracovní uplatnění v dané odborné kvalifikaci.

Personální kompetence Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat rady i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních i jiných činností.

Občanské kompetence a kulturní povědomí Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně;
- ochrany života a zdraví ostatních;
- pochopit význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, být připraveni se celoživotně vzdělávat a přizpůsobovat měnícím se pracovním podmínkám;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a profesní cíle.

Matematické kompetence Žáci se učí:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi Žáci se učí:

- pracovat s osobním počítačem a běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- komunikovat elektronickou poštou;
- získávat informace z otevřených zdrojů (Internet).

Průřezová témata jsou realizována zejména takto:

Občan v demokratické společnosti Žáci se učí:

- tolerovat odlišné názory;
- jednat a diskutovat s lidmi, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dbali na bezpečnost práce, ochranu zdraví a dodržování právních norem.

Člověk a svět práce

Žáci se učí vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech.

Informační a komunikační technologie

Žáci se učí pracovat s internetem, vyhledávat potřebné informace, efektivně s nimi pracovat.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Absolventi by měli:

- mít přehled o kovech, jejich slitinách a jejich využití v polygrafii;
- mít přehled o složení polymerních materiálů používaných v polygrafii a jejich vlastnostech;
- na základě znalosti náterových hmot a lepidel umět posoudit jejich použitelnost a vhodnost pro výrobu různých zakázek;
- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména;
- dbát na zabezpečení parametrů kvality procesů a výrobků, včetně zohlednění požadavků klienta;
- mít přehled o technologických postupech při výrobě papíru a celulózy, o strojích a zařízeních ;
- na základě znalosti rozdělení a vlastností papíru a lepenek umět posoudit jejich použitelnost a vhodnost pro výrobu různých zakázek;
- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména;
- dbát na ekonomické hospodaření s materiály, energiemi, odpady a vodou s ohledem na životní prostředí;
- mít přehled o složení tiskových barev a jejich vlastnostech;
- dbát na dodržování stanovených technologických postupů a norem;
- na základě znalostí rozdělení a vlastností tiskových barev umět posoudit jejich použitelnost a vhodnost pro výrobu různých zakázek;
- orientovat se v problematice ekologie v papírenském a polygrafickém průmyslu, likvidace odpadů a jejich recyklace;
- mít přehled o základních právních předpisech týkajících se bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci.

Mezipředmětové vztahy

Chemie, fyzika, úvod do polygrafie, předtisková příprava, tiskové techniky, dokončovací zpracování.

3. ročník 3 h týdně (2 h teorie týdně + cvičení 2 h jednou za 14 dnů), povinný

Bezpečnost práce a ochrana zdraví, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše vybavení chemické laboratoře • uvede zásady bezpečnosti práce a první pomoci při práci s chemikáliemi	• bezpečnost práce při práci s chemikáliemi v chemické laboratoři • zásady první pomoci • chemické sklo a pomůcky

Kovy a jejich slitiny, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje obecně kovy a jejich sloučeniny a zhodnotí jejich využití v běžném životě a v odborné praxi • popíše způsoby výroby kovů • vysvětlí důvody povrchového poškození kovů a jejich ochranu	• skupiny kovů v periodické tabulce, jejich výskyt, vlastnosti • kovy nepřechodné a přechodné, polokovy • způsoby výroby • koroze • slitiny

• popíše vlastnosti kovů využívaných v polygrafii • charakterizuje slitiny a jejich využití • uvede příklady využití kovů a jejich slitin, které se používají v polygrafii	• využití kovů v polygrafii
--	---

Látky a jejich chování ve vodném prostředí, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• pozná kyselinu a zásadu, dodržuje zásady bezpečného zacházení s nimi • charakterizuje kyselé a zásadité prostředí, pH	• teorie kyselin a zásad, jejich síla • pH a jeho měření

Úprava povrchu kovových materiálů, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje leptací roztoky • vysvětlí využívání elektrolýzy v polygrafii	• leptání tiskových forem • galvanické pokovování

Základní pojmy v chemii polymerů, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje typy řetězců, fyzikální a chemické vlastnosti, základní reakce, síťování • na příkladech vysvětlí reakční mechanismus polymerace, polyadice a polykondenzace	• makromolekulární řetězce a polymerační stupeň • homopolymery a kopolymery • struktura makromolekulárních látek • polymerace, polykondenzace, polyadice

Základní syntetické a přírodní polymery, 30 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše strukturu, vlastnosti a použití syntetických polymerů • popíše strukturu, vlastnosti a použití přírodních polymerů	• plasty vyráběné polymerací, polykondenzací a polyadící • přírodní kaučuk • polysacharidy, bílkoviny

Fotopolymery, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede způsoby aplikací fotopolymerních látek při výrobě tiskových forem pro různé tiskové techniky	• fotografické materiály • světlocitlivé vrstvy

Textilní materiály a lepidla, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• uvede způsoby použití textilních materiálů v polygrafii • charakterizuje lepidla a jejich použití v polygrafii	• textilní materiály přírodní i syntetické a jejich využití • lepidla přírodní a syntetická
---	--

Základy toxikologie, ekologie v polygrafickém průmyslu, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí základní toxikologické pojmy • vysvětlí význam hygienických limitů • uvede toxické a zdraví škodlivé látky v polygrafii • popíše systém vodního hospodářství při výrobě papíru • uvede odpady vznikající v papírenském a polygrafickém průmyslu • charakterizuje základní postupy procesů recyklace a likvidace odpadů	• základní pojmy • základní hygienické limity • toxické a zdraví škodlivé látky v polygrafii • vodní hospodářství v papírenském průmyslu • odpady, jejich recyklace a likvidace

4. ročník, 3 h týdně (2 h teorie týdně + cvičení 2 h jednou za 14 dnů), povinný

Bezpečnost práce a ochrana zdraví, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede zásady bezpečnosti práce a první pomoci při práci s chemikáliemi • charakterizuje základní povinnosti organizace v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	• bezpečnost práce při práci s chemikáliemi v chemické laboratoři, zásady první pomoci • základní právní normy bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Historie výroby papíru, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje předchůdce papíru • chronologicky popíše vynález papíru a papír. stroje • vysvětlí postup výroby ručního papíru	• předchůdci papíru • vynález papíru a papírenského stroje • výroba ručního papíru

Vstupní suroviny a výroba vláknin, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje složky dřeva a další suroviny pro výrobu vláknoviny • popíše výrobu jednotlivých druhů vláknovin, vlastnosti a použití při výrobě papíru	• chemické složení dřeva • druhy vláknovin vhodných pro výrobu papíru • technologie výroby vláknin, bělení vláknin • recyklovaná vláknina

	• reakce papíru s vodou
--	---

Výroba papíru a lepenek, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše přípravu papíroviny z různých druhů vláknin • vyjmenuje plnidla, klíždla a barviva a jejich vliv na vlastnosti papíru • rozliší pojmy papír a lepenka a vysvětlí technologii výroby • vyjmenuje druhy a části papírenských strojů	• příprava papíroviny (mlecí zařízení, plnidla, klíždla, barviva) • druhy a části papírenských strojů • výroba a zušlechťování papíru na papírenském stroji • výroba kartónů a lepenek

Zušlechťování papíru a lepenek, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí účel zušlechťování • vyjmenuje a stručně popíše základní zušlechťovatelské a zpracovatelské operace	• způsoby zušlechťování na povrchu • používané suroviny • zpracování papíru a lepenky

Vlastnosti a rozdělení papíru, 30 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje jednotlivé vlastnosti papíru • uvede metody zkoušení vlastností papíru • provede určení dráhy papíru, tloušťky, výpočet plošné hmotnosti a volumenu • vyjmenuje hlediska rozdělení papíru a uvede příklady • orientuje se v tiskových papírech a charakterizuje jejich optimální vlastnosti	• vlastnosti papíru • zkušební metody • rozdělení papíru podle určitých hledisek • přehled tiskových papírů

Chemie a technologie barviv, 28 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede rozdělení směsí • vysvětlí základní pojmy barva, barvivo, barevnost, barevný vjem • uvede složení tiskových barev • charakterizuje jednotlivé složky barev • vyjmenuje rozdělení barev podle hledisek	• směsi, disperzní systémy, roztoky • koloranty, pojiva, rozpouštědla a ředidla, aditiva • zasychání tiskových barev • tiskové barvy pro jednotlivé techniky • metalické, perleťové, opticky proměnné, světélkující, termochromní barvy

5 Vzdělávání a integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ).

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně vypracuje škola plán pedagogické podpory (PLPP) na základě daného ŠVP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem individuální vzdělávací plán (IVP) nebo PLPP. Informace o poskytování PLPP nebo IVP budou zaneseny do školní matriky.

Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, odborného výcviku, učební a odborné praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí závěrečné zkoušky s výučním listem. V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat závěrečnou zkoušku (úpravu podmínek závěrečné zkoušky pro žáky se ŠVP stanoví příslušné prováděcí předpisy vč. vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední škole. Požadavky na zdravotní způsobilost uchazečů o vzdělávání na střední škole jsou stanoveny v příloze k Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga a dalších odborníků (tlumočníka

českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání.

Vzdělávání nadaných žáků

V souladu se zněním ŠZ § 17 je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a být zaměřena na to, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a rozvíjet.

Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§ 27 odst. 2 vyhlášky).

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifikům jeho osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeradit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 ŠZ; § 28 – § 31 vyhlášky). Nadání, případně mimořádné nadání žáka se může projevit i v jiných než uměleckých oborech vzdělání. Může se jednat například o nadání vztahující se k výkonům speciálních manuálních nebo kognitivních činností, které žák v základním vzdělávání nevykonával, protože zde nebyly předmětem, resp. obsahem vzdělávání, a tento typ nadání tudíž nemohl být u žáka identifikován. Mohou to být i žáci vysoce motivovaní ke studiu daného oboru a povolání nebo příslušné technické aj. oblasti vědy a techniky. Je žádoucí věnovat těmto žákům zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků ŠZ a vyhláškou. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP u žáků s diagnostikovaným mimořádným nadáním, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, popř. i výstupy vzdělávání, nad ŠVP, vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků, umožnit žákům účastnit se výuky ve vyšším ročníku, popř. se paralelně vzdělávat formou stáží na jiné škole včetně VOŠ (popř. na vysoké škole) nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu ERASMUS+), zapojovat je do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

Žáci mimořádně nadaní se podílejí na reprezentaci školy v SOČ, žáci se také účastní olympiád a soutěží z přírodovědných předmětů, cizích jazyků, českého jazyka, recitačních soutěží apod.

6 Hodnocení a autoevaluace školy

Hodnocení žáků je činnost náročná, odpovědná a společensky závažná. Hodnocení má pro žáka vážné společenské důsledky. **Učitel má hodnotit objektivně, citlivě a taktně.** Pocit křivdy z nespravedlivého hodnocení může člověka provázet celý život. Hodnocení prostřednictvím známky je **klasifikace**.

Hodnocení a klasifikace jsou nedílnou součástí výchovné a vzdělávací činnosti, uskutečňující se v průběhu celého klasifikačního období. Na jeho počátku jsou všichni žáci, zejména žáci prvních ročníků, seznámeni s jeho formami a kritérii. Při hodnocení uplatňují vyučující přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka je na vysvědčení vyjádřeno klasifikací.

Učitel **hodnotí a klasifikuje** vědomosti a dovednosti získané a upevněné v průběhu vzdělávacího procesu. V jednotlivých vyučovacích předmětech dále hodnotí i klíčové odborné kompetence jednotlivých žáků. Účelem diagnostikování je zjistit a hodnotit úroveň toho, co žák umí a v jaké fázi rozvoje jsou jeho kompetence, nikoliv pouze vyhledávat mezery a nedostatky. Kromě povinné dokumentace (ve smyslu legislativních norem, vnitřních školních směrnic a pokynů ředitele školy) vede vyučující vlastní záznamy o klasifikaci žáků tak, aby byl schopen podat informace o frekvenci a struktuře hodnocení. Do celkové klasifikace na konci klasifikačního období zahrnuje dle charakteru vyučovacích předmětů v přiměřené míře také další faktory ovlivňující výsledky vzdělávání, kterými jsou např. zájem o předmět, úroveň domácí přípravy, míra aktivity žáka ve vyučovacích hodinách a jeho schopnosti samostatného myšlení a práce. Při celkové klasifikaci přihlíží vyučující k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Učitel postupuje ve smyslu Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání, které jsou součástí školního řádu.

Autoevaluace školy slouží k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve školním vzdělávacím programu; výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy.

Danou problematiku z právního hlediska upravují zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a navazující vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů.

Vlastní hodnocení školy je sebereflexí školy podle vytvořených kritérií a stanovených oblastí. Poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů vzhledem ke stanoveným cílům. Výstupem celého procesu je sebehodnotící zpráva analytického charakteru. Poukazuje i na ty cíle, kterých nebylo dosaženo. Je příležitostí pro konstruktivní analýzu nedostatků a formuluje strategie. Umožňuje nastavit proces spolupráce a porozumění všech oslovených skupin s možností zpětného ovlivňování školního vzdělávacího programu. S využitím kritické sebereflexe pak má naše škola možnost zvyšovat kvalitu poskytovaného vzdělávání.

Hodnocení školy se uskutečňuje jako **vlastní hodnocení školy** a **hodnocení Českou školní inspekcí**. Vlastní hodnocení školy je východiskem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy a jedním z podkladů pro hodnocení Českou školní inspekcí. Hodnocení školy může provádět také její **zřizovatel** podle kritérií, která předem zveřejní.